

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul XII / Nr. 123 - 124 / 2024

Lunile: septembrie-octombrie 2024

Cuprins

1. Ionel Marin: Educație, demnitate, cultură. Încotro ne îndreptăm? – 3
2. Corneliu Cristescu: Ioan-Vodă cel viteaz – Domnul Moldovei – 5
3. Stelian Gomboș: Când m-am întors Acasă... – 9
4. Ben Todică: Libertate! Ce-i aia? – 12
5. Elena Buică: Eseul „Schimbarea e singura constantă” – 13
6. Geo Călugăru: Nicolae Rotaru - „Viu-postmortem” – 14
7. Poezia pe cărări de timp: Nicolae Rotaru, Eugen Evu, Gheorghe Sion – 18
8. Geo Călugăru: Scurte confesiuni...remaiate – 21
9. Mihaela Mariana Cazimirovici: Eseu, Curajul autenticității – 22
10. Johnny Deak: Al Florin Țene - Străjer al literaturii române – 23
11. Medalion liric: Nicolae Vasile, Al Florin Țene, Cristian Petru Bălan, Mircea Dorin Istrate, Ionuț Țene, Maria Filipoiu, Corneliu Cristescu, Alexandru Armeanu, Cătălin Ioan Vega, Mariana Popa Potaisa, Marina Bezerdic, Titina Țene, Carmen Steinhagen, Ioan Miclău-Gepianu – 25
12. Ioan Miclău-Gepianu: Proverbele, lumini ale înțelepciunii – 34
13. Nicolae Rotaru: Aforisme – 35
14. Victoria Sorea: Poeme – 36
15. Proză scurtă: Ion Dulugeac, Alina Lavinia Grigoraș și Caty Urucu – 37
16. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de: Gelu Dragoș, Gheorghe Stroia, Octavia Crăciun și Geo Călugăru – 48
17. Din creațiile tinerilor premiați la Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania: Ojovan Bianca și Iașura Rozalia – 63
18. Al Florin Țene – Interviu cu poetul Mihai Beniuc, la o cafea originală – 68
19. Nicolae Vasile: Piesa de teatru - „Scara fără sfârșit” – 75
20. Victoria Sorea: Jurnalul unui pelerin – 79
21. Noutăți editoriale: Despre vol. „Lebăda de ceară. Ultima faptă lirică”, autor Nicolae Rotaru; „În constelația ființei”, autor Ionel Marin și „Universul meu de gânduri, de Victoria Sorea-82
22. Evenimente culturale:
23. Victor Roșianu: -Sărbătorirea Limbii române-dialog peste ocean, Cluj-Napoca-Montreal –85
24. Mihai Maxim: Sărbătoare la Palatul Brătianu–85
25. Ionel Marin: Festivalul folcloric „Focul viu – 88
26. Semnal editorial – 91

Coperta: Peisaj de toamnă din România

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.
ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editor senior: Nicolae Vasile, Geo Călugăru, Vasile Groza.

Redactori: Corneliu Cristescu, M.M. Cazimirovici, Maria Filipoiu, Marcel Miron, Adrian Nicolae Popescu, Ioan Rațiu, Maricica Stroia, Ben Todică, Gheorghe Țiclete.

Secretar de redacție: Prof. Cosmin LAZĂR

Membri de onoare:

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte
Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe; pictor, sculptor.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE - președintele național al Ligii Scriitorilor Români, membru UZPR și al Academiei Americano-Române de Arte și Științe.
GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada

Contemporanul nr. 28, cod 620065, jud. Vrancea
Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

revistabogdania.ro@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.

Vă așteptăm alături de noi!

Pentru realizarea proiectelor culturale și umanitare ale Asociației Bogdania, avem nevoie de sprijinul dvs. Datele de identificare ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, sunt:

RO11BRMA0999100047750380, în RON;

RO11BRMA0999100047751156, în euro;

Exim Banca Românească S.A., Filiala Focșani, județul Vrancea; CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Bogdania,

Nr. 123-124, septembrie-octombrie 2024

Editorial**Ionel MARIN**
**Educație, demnitate și cultură.
Încotro ne îndreptăm?**

Personal consider că Omul, este lacrimă a luminii cerești, taină tulburătoare a Universului, cea mai frumoasă și interesantă „zidire” dornică de absolut și unică în manifestare. Este o fărâmă din infinitul mare, din universul văzut și cel nevăzut, un crâmpei de suferință cu dorul permanent către Nemărginire. Această minunată ființă, Omul, trebuie să rămână troiță vie, candelă a veșniciei. Poate și de aceea cred că Viața normală înseamnă: pace, echilibru, demnitate, libertate, înțelepciune, onestitate, dreptul la muncă, învățatură, cultură, credință, iubire și autentică armonie. Toate acestea nu se pot realiza decât prin educație, prin școală ca templu al cunoașterii și afirmării umane.

Nelson Mandela, afirma: „Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.” Fiecare națiune își are propriile valori culturale și un sistem de educație propriu, în funcție de interesele naționale și de valorile și tradițiile moștenite.

Suntem urmașii traco-geto-dacilor - strămoșii noștri reali, descendenți ai poporului primordial al Europei (arieni/pelasgii), creatoarea primelor civilizații europene, în Neolitic, a fost prima națiune constituită pe „bătrânul continent”, cu primele State naționale.

Marele istoric Nicolae Iorga, în 1912 făcea această remarcă importantă asupra națiunii: „Cea mai firească societate omenească este națiunea”. Iar în 1922 adăuga: „Națiunea este o ființă organică”, în sensul că „tot ce se găsește într-nsa

nu se desparte de dânsa și colaborează la viața ei”.

Unul dintre marii reformatori ai învățământului românesc, Spiru Haret, a deschis drumul spre România modernă. Prin faptele, ideile sale, Europa privea admirativ către România, într-o uimire totală față de modul în care o țară, unde analfabetismul era la putere a reușit să-și depășească condiția. A fost primul român care confirma valoarea școlii românești de matematică. „Învățământul unei țări este chemat să îndeplinească un întreg scop. În prima linie, el trebuie să formeze buni cetățeni. În a doua linie, el trebuie să procure tuturor tinerilor fondul de cunoștințe care este indispensabil oricărui om în viață, fără osebite de treaptă socială: acesta este învățământul obligatoriu. În fine, el mai trebuie să formeze contingente pentru toate carierele cari sunt necesare pentru viața completă și armonică a statului”...

Națiunea ROMÂNĂ trebuie să-și afirme identitatea și suveranitatea națională - atributele ei supreme și inalienabile, voința politică și obținerea religioasă - toate materializate în Statul național, devenind astfel principala permanență a istoriei. La nivel planetar a prevalat și prevalează dreptul națiunii înaintea tuturor.

Deci educația națională trebuie realizată în spiritul valorilor neamului românesc, spre evoluția firească a societății contemporane.

Mai este Europa o Uniune a națiunilor suverane și independente? Principiile învățământului sunt modificate și impuse, din nefericire fără să se țină cont de nevoile firești ale tinerilor și societății. Suntem împotriva propagandei LGBTQ în școli, în instituții sau oriunde în țară. Prin reformele învățământului trebuie să asigurăm o cunoaștere temeinică, asimilarea de cunoștințe folositoare formării de oameni cu conștiință, cu frumoase caractere. Să fie condiții pentru dezvoltarea gândirii creative, critice și în final o mai bună calitate a vieții.

Cu certitudine, fără școală nu vom avea și viitor. Am moștenit de la părinți o Limbă frumoasă, o sfântă vatră, o istorie glorioasă.

Prin educație asiduă, lectură se stimulează cercetarea, inovația și dezvoltarea tehnologică, deci progresul și bunăstarea societății. De asemeni, Educația, Cultura trebuie să ne ajute să-nțelegem realitatea, să ne schimbăm în bine, să

alungăm răutatea, dușmănia, ura și să ne înțelegem, ajuta, prețui și iubi ca fii și fiice ale Părintelui ceresc.

Cultura trebuie să ne învețe să trăim în armonie, echilibru și dragoste. Cultura înseamnă comunicare, apropiere cu respect și înțelegere, înfrumusețează și dă strălucire sufletului omenesc. Cultura generală ne lărgeste mintea, spiritul, ne mărește aria de cunoaștere a tot ce-i valoros în lume. Cultura scrisă „rug veșnic aprins” zămislește și transmite prin flacăra nestinsă a cuvintelor, memoria veacurilor și a netimpului. Cuvântul nemurire este cel care ne reprezintă cel mai bine. Prin jertfă și dăruire putem dovedi că suntem chemați să continuăm drumul de glorie, drum sacru al tainicei României. Omul este vremelnice dar țara rămâne nemuritoare prin fiii și fiicele ei. Cultura și iubirea adevărată vor salva și înălța neamul omenesc. Ilustrul cărturar Artur Silvestri ne îndemna: „să rămânem credincioși ființei spirituale românești și să ne menținem identitatea în fața tendinței globaliste și ateiste a lumii”. Cultura este piatra de temelie a oricărui popor. „Cultura e puterea cea mai tare de pe pământ și e o cetate nouă a unității naționale”, după cum afirma Simion Bărnuțiu, Prin educație, cultură, omul devine mai puternic, mai înțelept, liber și stăpân pe destinul său.

Cultura nu poate fi ori rămâne anonimă, ea trebuie să devină majoră și să influențeze pozitiv mentalitatea și modul de viață al semenilor noștri, să ne ajute să devenim mai buni, mai înțelepți și fericiți, trebuie să contribuie mai mult la renașterea spirituală, la promovarea frumosului din gândire, din sentimente, din viața cotidiană.

Renașterea spirituală, cred că nu poate fi realizată decât prin muncă, dragoste și implicare directă, prin oprirea și lichidarea nesimțirii, fărădelegilor, a lăcomiei, violenței și a tot felul de crize.

Avem nevoie de un comportament civilizat, atitudini și opinii diferite dar respectând legile, să oferim un climat normal și demn de trai. NU trebuie să furăm sau să ne vindem visele, șansa de a trăi frumos și bine în propria ogradă. Este impresionantă cultura română primită ca moștenire. Globalizarea nu presupune reducerea, dispariția specificului cultural al unei națiuni ci integrarea într-un sistem riguros de valori umane, respectând libertatea de exprimare și tradițiile strămoșești.

Dacă nu ne ajutăm singuri, nimeni nu ne va ajuta! Să nu uităm că România Mare a fost creată de înaintașii noștri sub deviza: „Prin noi înșine”, deviză care azi revine puternic în actualitate.

Astăzi suntem într-o criză umanitară gravă și nu trebuie să alimentăm cu resurse războiul ci prin diplomație să evităm transformarea agresiunii ruse într-o confruntare mondială nimicitoare pentru continentul Europa și lumea întreagă.

Fenomenul de Globalizare nu înseamnă dezumanizare, emigrație și haos economic, politic și social-cultural, ci „respectul tablei de valori universale, validate de milenii, prin consens pe Terra comună”. Se impune ca o stridentă necesitate, o nouă renaștere, o revenire la normalitate. Să ne asumăm liber, conștient răspunderea față de viitorul țării noastre, față de generațiile care vor urma pe aceste sfinte și sfințite meleaguri strămoșești. Încotro ne îndreptăm? Este inacceptabil să mai acceptăm jefuirea, bogățiilor naționale și umilirea, batjocorirea intereselor naționale românești, ale salariaților și pensionarilor români. Să impunem exigență și corectitudine în întreg procesul educativ românesc, în economie, în toate sectoarele vieții sociale.

Idealurile, visele se pot realiza și în Patria care ne-a născut și crescut, nu neapărat, în țările adoptive care ne vlăduiesc și ne tratează ca pe niște „cerșetori”. Să prețuim și să iubim, necondiționat și cu toată ființa, România!

Datoria externă, deficitul bugetar al țării poate fi redus doar prin asigurarea de noi locuri de muncă tinerilor, prin dezvoltarea economiei, a producției de bunuri de larg consum și de servicii de bună calitate. Sărăcia materială poate fi învinsă printr-o politică în care să primeze interesele naționale ale românilor.

Să facem o „revoluție de idei”, în fine, să fim ori să redevenim „români, români și iar români”, patrioți și naționaliști, așa cum ne-a îndrumat geniul nostru național, Mihai Eminescu.

Vă îndemn la rațiune, colaborare, cooperare, la omenie. Se cunoaște că războiul răspândește: teroare, ură, mârșăvie, moarte. Politica de discriminare, de negare a drepturilor și libertăților cetățenești, de exploatare și supunere nu poate decât să agraveze mediul social, economic, cultural, să aducă deservicii umanității, societății contemporane.

Stă în putința noastră să transformăm România într-o țară cu adevărat dezvoltată economic, prosperă și competitivă în Europa și în lume. Vrem o societate fără RĂZBOI, o lume a PĂCII în care Iubirea și Fericirea să înflorească etern!

MARI DOMNITORI AI NEAMULUI

Corneliu CRISTESCU

IOAN-VODĂ CEL VITEAZ – DOMNUL MOLDOVEI- (continuare din numărul anterior)

Motto 1: *Așa fu trecutul lui Ioan Vodă până a dobandi tronul Moldovei: în curs de o jumătate de secol, el nu cunoscuse decât vagabunde colindări din țară în țară; speranțe la tot pasul amăgite; dureri morale și muncă fizică! Să vedem care fu misiunea cea mare ce-i încredințase Cerul [1].*

Bogdan Petriceicu Hasdeu

Motto 2: *Dar viteazul cu-a sa pală
Face drum pintre năvală,
Și pătrunde prin săgeți,
Că-i român cu șapte vieți!*

Bogdan Petriceicu Hasdeu

Partea a V-a

EROISMUL LUI IOAN-VODĂ ȘI TRĂDAREA LUI GOLIA

Mare fu spaima Porții otomane văzându-se în pericol de a pierde, prin o conflagrațiune generală, tot ce uzurpase din astă parte a Bosforului. În zăpăcirea lor, pe turci nu-i tăia

capul, un prințușor vasal, un simplu bei, un sclav cum să cuteze el a întreprinde și cum să reușească a conduce o revoltă atât de extravagantă, ale cărei consecuențe amenințau însăși inima Imperiului otoman. **Sultanul Selim** recurse, în fine, la trei măsuri: Se ruga Alahului și prorocului său Mohamed în geamia Sânteii-Sofiei; Fulgeră contra guvernului polon, pentru ca să curme orice comunicațiune cu Moldova; Trimise asupra lui Ioan-Vodă o nouă armată, de care s-ar fi speriat atunci cel mai puternic monarh al Europei...

Ahmed-pașa, beglerbeiul Rumeliei, și **Adel-Ghirai**, fratele hanului Crâmului, primiră ordine de a intra cu toate forțele în Moldova; **de a prinde viu sau mort** pe "*nebunul târâie-brâu și vântură-țară*"; așa numeau pe Ioan-Vodă turcii supărați peste măsură și de **a pune domn pe Petru cel Șchiop**.

O sută de mii de turci pășeau spre Dunăre; **o sută de mii de tătari** pășeau spre Nistru...

Aflând dispozițiunile dușmanilor, Ioan-Vodă nu mai putea rămâne lângă Bender; el trecu Prutul și-și puse tabăra la marginea Moldovei, în **Huși**. Până a sosi momentul oportun, această fortăreață firească era, pentru eroul nostru, cel mai nemerit și, putem zice, unicul punct de așteptare. În fine, rămânând în tabăra de la Huși, deocamdată numai cu garda personală sau curtenii, toată cavaleria moldovenească Ioan-Vodă o expedie la Dunăre, cu misiunea de a opri pe otomani [5].

Operând în unire cu tătarii, turcii nu se puteau transporta în Moldova decât prin un singur punct, între Prut și Marea Neagră, pe **la cetatea Isakcia**, numită în vechile noastre cântece istorice: "**Vad de la Obluciță**".

Astfel, stând zid în fața Isakcei, mai fiind susținută și prin cele 25 luntri ale cozacului **Pokotilo**, cavaleria noastră fără greutate putea să apere trecătoarea Dunării în curs de mai multe zile, respingând cu succes toate încercările turcilor.

Pe când **Ahmed-Pașa** cu otomanii ar fi stătut în nemișcare pe țărmul opus al Dunării, **Adel-Ghirai** cu tătarii ar fi trecut Nistrul lângă Bender sau lângă Ak-kerman, unde nemic nu-l putea împiedica, fiind protejat de artileria cetăților.

În acel interval **Ioan-Vodă**, concentrându-și toată infanteria, garda personală și cavaleria

cozăcească, s-ar fi răpezit cu furie asupra tătarimii, ar fi zdrobit-o și apoi, cu o oaste deja înaripată prin victorie, s-ar fi întors cu iuțeală la Dunăre contra turcilor.

A preveni unirea a două armate inamice, bătănd dentâi pe cea mai slabă și apoi pe cea mai tare, este una din operațiunile cele mai frumoase în arta militară.

Astfel, toată reușita campaniei depindea de la detașamentul trimis la **vadul de la Oblucița**.

În fruntea lui fu pus **pârcălabul Ieremia Golia**, care, precum văzurăm, se distinsese prin bravură în **bătălia de la Jiliște**. El era **cel mai intim amic al lui Ioan-Vodă**; el însoțise pe Ioan-vodă în străinătate; el intrigase pentru a procura lui Ioan-vodă coroana Moldovei; lui îi încredințase Ioan-vodă **fortăreața Hotinului**, una din cheile țării; lui, deja în timpul războiului, Ioan-Vodă îi dăruie două mari moșii; **lui îi scăpă Ioan-Vodă viața** în focul unei bătălii, cu pericolul propriei vieți; înainte de a pleca la Dunăre, **el jură lui Ioan-Vodă** pe sânta cruce și pe sântul Evangeliu de a fi credincios până la moarte...

Garanțiile erau oare destule? Ei bine! pentru **treizeci pungi cu aur, al doilea Juda**, pârcălabul **Ieremia Golia, vându o suvenir, un amic, o patrie, o religieune!**

Turcii trecură Dunărea. Trădătorul înștiință pe Ioan-Vodă cum că **ajunsese prea târziu** pentru ca să-i fi putut opri; dar că forța dușmanilor nu se ridică peste 30 000 de oaste.

Planul primitiv e răsturnat: domnul se vede silit a bate dentâi nu pe tătari, ci pe turci. Fiecare minută e prețioasă. El trece Prutul și zboară spre gura Dunării...

Cu toate astea, veselie și speranța domnea în oastea eroului.

Cu câteva zile mai nainte, **la 2 iunie**, ea serbase în fecundele podgorii ale Hușului o zi mare, națională, de bun ogur: **ziua Sfântului Ioan de la Suceava**, patronul Moldovei și totodată patron al viteazului principe. Acum ea păsea la luptă cu voioase cântece: zgomotoasa muzică de tobe, trâmbițe, surle, fluiere o ducea la cununie... cu moartea!

Apropiindu-se de tabăra turcă, **Ioan-Vodă** trimise pe **hatmanul Slăvilă**, cu cozacii și câteva

mii de cavalerie moldovenească, să afle numărul precis și dispozițiunile inamicului.

Ei dederă peste 4 000, ce formau avantposturile armatei dușmane; dar, fugărindu-i, nu putură prinde decât un singur turc, greu rănit și carele expiră mai nainte de a fi putut răspunde la întrebările hatmanului.

Atunci însuși **Ioan-Vodă**, luând cu sine 5 călăreți, cari erau garda-i personală, se sui pe o înălțime, sperând a putea judeca de cifra inamicilor după spațiul ce va fi ocupat armata lor.

Dar nu văzu nimic, afară de vro patru cete, cari păzeau în diferite direcțiuni intrarea taberei păgâne. Astfel, **pentru prima oară**, îi lipsea acum neapărata prefață a unei bătălii: să afle puterea, situațiunea și planul adversarului. Norocul începu a-și schimba pasul. Dar însăși **fatalitatea** dede astă dată peste un Prometeu gata a provoca la luptă toate fulgerele Olimpului!

Când ostașii, turburați prin fel de fel de șoapte, citind nedumerire pe frunțile căpitanilor și silabisind în propriile lor inimi presimțământul catastrofei, veniră să întrebe pe Ioan-Vodă de numărul păgânilor: **"îi vom socoti în luptă!"** le răspunse eroul!

Până acum stăpân al Moldovei, cuceritor al Țării Românești, dezrobitor al Basarabiei, Ioan-vodă mâine... pieri-va?? (...) Sau: va înarma brațele vânoșilor bulgari și, înălțând pe culmea Balcanilor steagul libertății, va striga: **"După mine la Constantinople!"**

Mai rămâne la mijloc o noapte [5].

Bătălia de la Iezerul Cahulului, de lângă Isackia

Când se luminează de zi, trei boieri lipseau din tabăra moldovenească: vornicul **Murgu**, stolnicul **Bilăe** și hatmanul **Slăvilă**. În cursul nopții ei fugiră la turci. Cronicarul **Urechea** se încearcă a-i scuza, zicând: "*Se temeau să nu cază în primejdie*".

Cu toate dezavantajele sale, ba să mai fi fost altele și mai mari, **Ioan-Vodă** fu nevoit de a grăbi cu orice preț bătălia din următoarele cauze: pentru a preveni sosirea lui **Adel-Ghirai** cu tătarii; pentru a profita de prima ardoare a ostașilor; pentru a curma calea dezerțiunii...

În fața **cetății Isakcia**, din astă parte a Dunării, se lungește, perpendicular fluviului, **lacul/iezerul numit Cahul**, ale cărui maluri despre răsărit, unde se petrece scena, prezintă un creștet rădicat. (...) Aci, undeva în apropiere, se afla într-o vreme un oraș dacic, dăruit de macedonii lui **Alexandru cel Mare**, în expedițiunea lor dincoace de Dunăre. Aci, perșii lui **Dariu Istaspe** trecură și retrecură Istrul în nefericitul lor război cu nomazii sciți.

Aci, mai târziu, împăratul roman **Valinte** o pășise hazardându-se contra goșilor.

La dreapta moldovenilor, se întindea în lungime lacul, lat de peste 2 000 de stâneni și fără vaduri; în centru, terenul era foarte accidentat; la stânga, era un șes; la spate, o terasă naturală.

Din partea turcilor lacul era la stânga; iară la dreapta și în centru, terenul, formând o ridicătură cam paralelă cu frontul moldovenilor, se pogora înapoi până la țărnușul Dunării.

Armata noastră avea peste vreo câteva mii de gloată sau recruți; peste 20 000 de infanterie, peste 10 000 de cavalerie, peste 1 000 de cozaci, 80 obuziere și 60 tunuri de câmp, de cele mici moldovenești, adică peste tot până la **35 000** de oameni și 140 piese de artilerie.

Turcii erau peste **130 000** de oameni, cei mai mulți, cavalerie; și 120 guri de foc.

Fiecare moldovean căta a **se lupta**, el singur, câte **cu patru păgâni**; dar Ioan-Vodă, ca un general adevărat modern, își asigurase un mare avantaj prin infanterie și artilerie, mai ales având a face pe un câmp unduios, precum sunt totdeauna țărnușurile lacurilor.

Pe lângă astea, fiecare călăraș moldovenesc avea câte un cal de rezervă.

Parcul abunda în arme: săgeți pentru infanterie, pentru cavalerie sulite... Acestea erau mijloacele respective ale ambelor armate.

Ordinea de bătaie a lui Ioan-vodă se poate desfășura cu destulă claritate.

Principele își împărți acum armata moldovenească proprie în 30 de regimente, 20 de infanterie și 10 de cavalerie; căuta a da celei una mie de cozaci o așa pozițiune, încât fiecare centurie a lor să aibe efectul unui regiment românesc; iar gloata o lăsă a fi deocamdată numai spectatoare. Formațiunea tactică a acestor unități prezintă **trei linii**, compuse fiecare, în proporțiuni diferite, din câte trei elemente separate: în centru stătea infanteria, la aripa stângă cavaleria, la aripa dreaptă cozaci.

Toate aceste elemente speciale erau prevăzute fiecare cu un *element comun*: **artilerie**.

În intervalul din mijlocul infanteriei, între prima și secunda linie, stătea **principele**, încongiurat de garda personală, 500 voinici aleși din toată armata.

Acolo, la văzul oștii întregi, se înălța **steagul cel mare al țării**, cu capul unui zimbru înstelat pe o parte și o cruce pe revers [5].

Studiind acum în cuintesență întregul ordin de bătaie al armatei moldovene, lesne deducem următoarele trei puncte principale:

Aripa dreaptă cozaci, prin lac și prin tunuri era tare în privința defensivă.

Aripa stângă cavaleria, prin șes și prin număr era tare în privința ofensivă.

Centrul infanteria așezat pe terenul accidentat, cel mai propriu pentru această armă, era gata a susține, ofensiv sau defensiv, pe oricare din aripele sale.

Mai înainte de a începe bătălia, **Ioan-Vodă** mai urcă, pentru a doua oară, piscul de pe malul lacului și **văzu**, de astă dată, **toată armata turcă** ieșind în ordine din văi.

Era o mulțime înspăimântătoare!

Eroul tot însă **nu-i venea a-și închipui că l-a trădat pârcalabul Ieremia Golia**, acela căruia, după sublima expresiune a lui Tacit, *el îi dase tot ce poate primi un supus!*

În loc de a aresta pe criminalul, el *se mulțumi cu scuzele sale*; în loc de a-i tăia capul, el îi lăsă cea mai importantă operațiune a bătăliei.

La Waterloo, Napoleon cel Mare crezu pe Grouchy! Buciumii începură a cânta. Răsună fiorosul răcnet: "*Ucide! ucide!*", rămas nouă, ca moștenire, de la vechii romani, cari strigau în momentul atacului: "*Feri! fer!*"

Planul lui Ioan-vodă (...) era de a începe bătălia în așa-numita **ordine oblică**, ca Epaminonda la Mantinea, Cesar la Farsale, Gustav Adolf la Leipzig, Bonaparte la Marengo!

Frederic cel Mare rezumă prețioasele avantaje ale *ordinii oblice* în câteva cuvinte: "*Cu o oaste mică înfrângi o oaste mare. Lovești pe dușmani din partea de unde însuși te știi a fi mai tare. Expui pericolului numai o porțiune din armată, restul conservându-se proaspăt*"...

Ar putea crede oricine cum că eroul prusian justifică aci anume motivele eroului românesc!

Ioan-vodă comanda centrul. **Swierczewski** dreapta. Stânga... pârălăbul **Ieremia Golia**.

Precum văzurăm, această din urmă trebuia să înceapă atacul.

Cele cinci regimente de cavalerie se aruncară asupra aripii drepte a turcilor.

Învecinatele cinci regimente de infanterie se mișcă înaintea pentru a sprijini lovirea, amenințând centrul inamicului. **Dar vai! Ioan-Vodă vede infanteria retrogradând, iar cavaleria plecând steagul, ridicând cușmele pe sulite și trecând la dușmani!**

În capul acelei cavalerii, o mai repetăm o dată, fu mascatul până atunci trădător, care, după ce vânduse păgânului trecătoarea Dunării, se grăbea acum a câștiga deplin prețul patricidului: fu **pârălăbul Ieremia Golia** [5].

O descurajare generală cuprinse pe moldoveni. Numai Ioan-Vodă conservă o frunte senină: el devenea cu atât mai mare cu cât mai mare devenea furtuna.

Turcii așezară pe trădători denaintea liniei lor de bătaie. "**Iată vânzătorii noștri!**" strigă Ioan-Vodă, poruncind ca toate focurile, toate împușcăturile, toate loviturile să fie ținute spre acea parte. Mișei pieriră până la unul; curagiul renăscu în piepturile celor credincioși.

Ioan-Vodă înaintă cavaleria din secunda linie la locul celei trecute la dușmani, apropie cavaleria din rezervă, regulă din nou pedestrirea, restabili orânduiala în toate... Folosindu-se de momentana teroare a infanteriei moldovene și

pășind pe cadavrele trădătorilor, turcii ne atacară acum în **ordine conică**, adică mișcându-se cu centrul lor asupra centrului nostru și ținându-și aripele. Ei sperau a *rumpe* armata română în două, dar Ioan-Vodă poruncește cozacilor să-l lovească cu puștele din dreapta, pe când cavaleria cea rennoită din stânga îl strângea cu sulitele, iar infanteria din centru ploua nouri de săgeți. Turcii se retraseră, intenția lor era de a trage pe moldoveni asupra bateriilor ascunse după coline.

După o scurtă goană, moldovenii primiră ordinul de a reveni înapoi în șiruri strânse.

Turcii nu puteau presupune ca Ioan-vodă să le fi pregătit lor întocmai aceeași embuscadă în care ei nu reușiră a-l ademini pe dânsul.

Așadară, văzând retragerea noastră, ei se aruncară din nou. Deodată, șirurile moldovenilor se desfăcură în laturi și, demascând artileria, fulgerară, amețiră, alungară pe inamic.

Două atacuri fură respinse. Neștiind ce să mai facă, turcii năvăliră pentru a treia oară, acum cu toată linia lor de bătaie, silindu-se a încongiura mica oaste românească...

Zbor topoarele-aruncate,
Zbârâni arcele-ncordate,
Și săgețile ușoare
Nouăză mândrul soare.
Caii saltă și nechează,
Lupta urlă, se-nceștează,
Și barbarii toți grămadă
Morții crude se dau pradă!
Zece cad, o sută mor,
Sute vin în locul lor;
Mii întregi se risipesc,
Alte mii în loc sosesc!
Dar viteazul cu-a sa pală
Face drum pîntre năvală,
Și pătrunde prin săgeți,
Că-i român cu șapte vieți!
În zadar hidra turbează,
Trupu-i groaznic încordează,
Geme, urlă și crâșnește,
Și-mpregiur se-ncolăcește,
Fiul Romei se aprinde,
Hidra-n mâine-i o cuprinde,
Ș-o sugrumă, și o sfarmă,
Ș-o învinge, și o dărâmă...

(Autor: **Vasile Alecsandri**)

După un potop de sânge din îmbe (*ambele*) părțile, **turcii, respinși pentru a treia oară**, fură goniți cu atâta înverșunare, încât garnizoana otomană de la Isakcia, pe malul opus al Dunării, în mică depărtare de la câmpul luptei, văzând neregulata lor mișcare îndărât, **crezu bătălia de tot pierdută și o rupse la fugă.**

Pentru înlesnirea memoriei, rezumăm aci, prin câteva cuvinte, într-un mod plastic, (că) tot mersul acțiunii în această primă fază a bătăliei, **rămasă în avantajul lui Ioan-Vodă!**

Apoi, analizând în detaliu muvamentul (*mișcarea*) corpurilor moldovene pe câmpul bătăliei, noi admirăm, mai ales, preciziunea și *apropozitul* momentului când, după al doilea atac din partea turcilor, aripele noastre, precum arătarăm, își despicară șirurile, golind focul artileriei: o evoluțiune foarte grea în genere, iar mai cu seamă în retragerea unei cavalerii. Până atunci turcii se credeau oarecum numai ei singuri capabili de a opera această artistică mișcare.

Văzurăm cum că moldovenii lui Ioan-Vodă îi întrecură până și în această privință!

Și, cu toate astea, oricare va fi de aci înainte rezultatul final al bătăliei, **analele militare trebuie să admire cu entuziasm pe acela care, înfruntând o armată de trei ori mai numeroasă, fiind în trei rânduri vândut, după ce susținuse trei atacuri teribile, tot încă părea a fi el învingător!** [5].

Bătălia de la Iezerul Cahului

BIBLIOGRAFIE

(Vezi: revista **Bogdania**, Nr. 115-116, ianuarie-februarie, 2024, pag.11)

(*va urma*)

Stelian GOMBOȘ

Când m-am întors Acasă...

Motto: „Acasă este (și) zona magică în care pierd timpul, beau ceai în liniște și visez cu ochii deschiși în nopțile albe, înstelate. Acasă este contextul, suportul pentru momentele în care sunt eu cu mine.”

De obicei, vara este perioada și anotimpul vacanțelor și concediilor când, cei care sunt acasă, pleacă în excursie iar alții, plecați departe de casă și de cei dragi, se întorc acasă, cu mult drag, dor și, chiar, nostalgie!...

Da, acasă, ce bine, ce plăcut, ce frumos este acasă!...

Acasă, unde te așteaptă și îi găsești pe cei dragi ai tăi, acasă unde te poți odihni, reface, reculege și îți poți reîncărca bateriile; acasă unde îți poți (re)veni în simțire și (în) trăire, în felul normal, natural și firesc de a fi, trăi și viețui!...

Dar, în fond, ce înseamnă, pentru mine, acasă?!...

În acest context, merită reținut și subliniat faptul că sunt mulți oameni care aleg să își schimbe domiciliul, iar unii fac asta destul de des, de plăcere sau de nevoie, mutându-se în alte orașe/țări, la mulți kilometri depărtare de locul în care s-au născut și au crescut.

Existența opțiunilor mi se pare un lucru minunat, pentru că oferă ocazia unor noi începuturi, este un mod prin care poți să-ți urmezi pasiunea sau iubirea, să fii stăpân pe viața ta și să te eliberezi de anumite condiționări.

De multe ori mă întreb însă cum este să fii un hoinar care se mută de colo-colo în lumea mare, fiindu-i dificil să mai spună unde este acasă.

Este locul de unde vii sau locul în care te-ai stabilit? Este un concept căruia îi dai „refresh”

în funcție de prezent sau este ceva stabil, pentru totdeauna? Mai este și problema persoanelor dragi, care nu se mută o dată cu tine, ci rămân despărțite de distanță.

Pe de altă parte, cred că a te deplasa de colo-colo îți dă un sentiment plăcut, cel puțin pe moment, de libertate, fiindcă nu te mai simți constrâns de un loc anume, ci ești ca o pană purtată de vânt, ușoară, fără constrângeri, cel puțin, la un moment dat.

Dar, totuși, cred că este o stare efemeră, un sentiment fragil și trecător!...

Cu toate că, mă gândesc că devii, atunci, mai detașat de lucrurile materiale și înveți să păstrezi mai ales în suflet chestiile la care ții, alături de persoanele de care îți este dor.

Dincolo de stresul schimbării, noile situații de viață te fac mai vigilent, mai prudent, mai matur, îți dau un curaj al cărui gust nu este cunoscut celor prea "stabili" ori „statornici”.

În altă ordine de idei, despre acasă se poate vorbi, desigur, la mai multe niveluri: continent, țară, regiune, oraș, cartier, stradă, apartament etc.

Însă eu mă refer la nivelul acela ultim, intim, pe care fiecare dintre noi îl poartă în suflet.

Pentru că, până la urmă, fiecare avem o acasă, fie că este un spațiu unde deja locuim sau unul după care tânjim.

Pentru mine, acasă are o semnificație, dincolo de cea spirituală, și una foarte materială.

Acasă este acolo unde îmi țin micile mele posesiuni – hainele, cărțile, micile comori - unde mă simt confortabil și în siguranță, unde știu locul și rostul fiecărui obiect.

Acasă înseamnă spațiul acela plăcut în care mă întorc obosit, dar entuziasmat din călătorii. Paradoxal, cu cât mă plimb mai mult, cu atât mă atașez mai mult de acasă, pentru că aici este locul de care mi-este drag și dor, atunci când sunt plecat.

Dor de casa mea, de camera mea, de patul meu, de baia mea, de străzile familiare, de limba mea.

Îmi place siguranța unui locșor al meu unde pot să-mi las rădăcinile, să plec în lume și să știu că dacă mă întorc le găsesc tot acolo, intacte.

Acasă este și zona magică în care pierd timpul, beau ceai în liniște și visez cu ochii des-

chiși în nopțile albe și înstelate.

Acasă este contextul și suportul pentru momentele în care sunt eu cu mine.

Acasă se formează acolo unde sunt oamenii la care țin, este starea care ia naștere în prezența unor persoane apropiate, familiare, care îmi dau un sentiment de siguranță, de libertate de a fi cum simt, cum vreau.

De-asta, Crăciunul și Paștele au o aromă atât de plăcută de acasă, pentru că prietenii plecați prin locuri depărtate se întorc și bucuria de a fi cu ei creează o atmosferă de acasă în sărbătoare. Pentru că acasă este mai frumoasă când ai aproape oamenii dragi!...

Și, totuși, în loc de concluzii – un epilog: Am stat de vorbă în ultima perioadă cu tineri români stabiliți de ani buni în străinătate.

Unii locuiesc în Europa, alții în Australia sau America. Au plecat atunci când nu aveau decât 6-7 ani, însoțind mamele și tații care munceau din greu acolo. Acum, ei au terminat liceul și urmează cursurile facultăților din țările în care au ajuns.

Părinții lor, cu multe lacrimi ascunse în suflet, au ales să-și recupereze demnitatea furată în țară, aceea de a fi tratați ca oameni și considerați după valoarea lor, părăsind locurile unde s-au născut și refăcându-și viața pe unde au putut. Nu au plecat afară ca să se îmbogățească neapărat.

Decizia a venit mai degrabă ca un răspuns la umilința de a nu putea oferi un trai decent acasă, lor și familiilor pe care și le-au întemeiat.

Sărac în țară bogată, românul a trebuit să-și facă un rost. Frica de a nu putea oferi copiilor lui un viitor normal și responsabilitatea față de ei l-au împins să ia drumul străinătății. Am întâlnit oameni de înaltă ținută intelectuală și morală, specialiști în IT, medici cu familii și copii mici, care, atunci când în sistemul de sănătate se făceau angajări conform schemei „la șapte posturi libere angajăm o persoană”, au preferat României Occidentul, deși știau că vor trăi numai dintr-un singur salariu acolo.

Alții au hotărât să rămână în țară, alături de părinții lor bătrâni, dar se cunosc foarte multe cazuri, mai ales în mediul rural, unde copii excepționali nu au putut fi susținuți material în educația lor, iar abandonul școlar și ratarea profesională au devenit o realitate incontestabilă

în România zilelor noastre.

Biserica, bunăoară, nu i-a părăsit nici pe unii, nici pe ceilalți. Pentru cei rămași acasă au fost desfășurate programe cu anvergură națională, dintre care „Alege școala!” este de cea mai mare notorietate.

În diasporă, Biserica și-a făcut din nou datoria. Păstrarea tradițiilor, a limbii și a credinței a constituit preocuparea permanentă a Patriarhiei Române prin implicarea tinerilor aflați în străinătate în viața comunităților parohiilor românești, organizarea periodică de tabere pentru tineret în România pentru ca aceștia să-și cunoască rădăcinile din care se trag.

Identitatea de credință și neam, educația religioasă a tineretului creștin-ortodox reprezintă prioritățile pastoral-misionare la nivelul parohiilor din țară și străinătate, sublinia Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, în mesajul transmis, anul trecut, în prima duminică după sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, Duminica românilor migranți.

Căci, dacă este să ne referim, în cele ce urmează, în primul rând la identitatea noastră spirituală, altminteri, strict legată de cea culturală și națională, vom afirma, reține și susține faptul că, dimensiunea spirituală a identității este una fundamentală, esențială!...

Altfel spus, identitatea spirituală și culturală este cea care își pune cu adevărat pecetea specifică, unică asupra identității personale a omului, dar și asupra identității mai largi, a unei comunități mai extinse, locală, regională sau națională.

Printre și între altele, identitatea/apartenența noastră spirituală este singura cu adevărat relevantă, elocventă și definitorie, și chiar dacă există și se vorbește de caracteristici genetice comune ale unor grupuri etnice compacte din anumite regiuni geografice, luând în considerare amestecarea în timp a neamurilor și a popoarelor, a devenit inactuală și dovedită păguboasă susținerea vreunei teorii a purității de rasă la nivel de popoare în formele actuale de organizare în structuri statale.

Prin urmare, identitatea națională a unui neam sau popor este un dat istoric, adică o însușire înăscută, o realitate asumată, cuvenită în mod natural unei comunități etnice!...

Cu alte cuvinte, limba română și credința

creștină românească, autentică, sunt componente fundamentale ale ființei și identității poporului român!...

De aceea, negarea a uneia din aceste componente reprezintă, de fapt, un atac asupra identității poporului roman, deci, implicit, și un atac la adresa “casei” noastre!...

În altă ordine de idei, m-am tot gândit cum ar răspunde la întrebarea: „Ce înseamnă acasă pentru mine?” cineva care a plecat din România în Spania prin 2004, fiind în clasa I; când a venit criza în anul 2009 s-a mutat cu familia în Italia, iar viitorul se anunța, în continuare, plin de surprize.

Știu. Este o întrebare grea, la care nu se poate ori nu se putea răspunde altfel decât cu o lacrimă în colțul ochilor.

Răspunsul a fost acesta: pentru mine, Biserica înseamnă reîntoarcerea Acasă.

Fiindcă ea știe să fie în preajma celor care au nevoie de alinarea singurătății, ea aduce prin slujbele din fiecare duminică și sărbătoare limba română pe buzele și în inimile multora, ea dă puterea de a trăi pe mai departe, în țări bogate și prospere, cu dragul și dorul de România în suflet și în inimă!...

În altă ordine de idei, eu unul, de fiecare data, când m-am întors Acasă, m-am întors la sursa și resursa viețuirii mele, la locul plin de liniște, reculegere și reîncărcare, spirituală și sufletească, la izvorul gândirii, trăirii și simțirii firești, sănătoase, normale, naturale, veritabile, adevărate și autentice!...

Cu alte cuvinte, atunci când m-am întors, Acasă, m-am întors la sevă, esență, izvor și rădăcini, mai exact spus, m-am (re)întors la Dumnezeu!...

Așadar, până la urmă, pentru mine, cel puțin, Acasă înseamnă (re)întoarcerea la Dumnezeu, Neam, Țară și Biserică!...

Altminteri, de multe ori, mă simt, mă aflu în ipostaza “fiului risipitor și rătăcitor” care se (re)întoarce Acasă, unde este reabilitat și restaurat de către Tatăl/Părintele său, și unde se simte atât de bine căci, până la urmă, chiar, absolut nicăieri nu este ca Acasă!...

De aceea, haideți, oameni buni, să ne (mai) întoarcem, până mai avem unde, adică, Acasă!...

BEN TODICĂ (Australia)**LIBERTATE! CE-I AIA?**

Era o altă lume atunci. Liniștită pe dinafară și plină de taine în suflet. Un alt fel de poezie. Era frumos, dar lipsea ceva esențial, Libertatea! Scrie un comentator. Dar, mă întreb, ce este libertatea despre care scrie? Nu din același motiv s-a ajuns la Socialism în 1917 când a avut loc revoluția din Rusia? Când mulțimea a fost eliberată din robie, sărăcie și analfabetism? Și, apoi, toți au avut serviciu, educație, casă și asistență medicală gratuit? Vorbim de anii '60 – '80 în România socialistă. Am trăit 30 de ani în București (1950 – 1980) și pot să spun acum, în retrospectivă, că au fost ani foarte fericiți și frumoși. O viață simplă și liniștită, fără multe mașini, fără multă agitație. Găseai de toate la prețuri destul de mici. Frumoase vremuri!

Urmăream acest videoclip urcat pe YouTube, realizat de un cinefil amator. Toate acestea sunt comentarii. Imaginile sunt senzaționale, unice! O perioadă în care trebuia înregistrată o mașină de scris! O mulțime de milițieni în uniformă pe stradă! Și ce mulțime în jurul unei mașini americane! Aaa! Acum a apărut tentația momelilor vestului cu obiecte strălucitoare, simbolul libertății capitaliste și, din nou, a apărut dorința de libertate, ne-am revoltat, vestul ne-a îmbrățișat cu împrumuturile bancare și interese gigant pentru a le posedea Asta a fost realitatea! MOMEALA. Trist, așa pare totul, așa pare lumea: tristă. Vremuri frumoase. NU AM DE CE SĂ MĂ PLÂNG. N-A LIPSIT NIMIC. Cum, nici azi, nu lipsesc decât, din nou, dorința de libertate, de a scăpa de împrumutul bancar care te ține 24 din 24 îngrijorat ca să-l plătești. Ceaușescu făcea la fel. Cred că era capitalist.

Azi am ajuns de unde am plecat împreună

cu Spartacus ca să ne eliberăm din robie. Atunci nu aveam timp să realizăm cine suntem cum nici azi când te trezești că îți bate moartea la ușă tocmai când ai reușit să te eliberezi de datorii. Spun specialiștii că atunci când crezi că stăpânești socotelile încep ele să te conducă pe tine. Nu vreau să critic sistemul, însă așa funcționează civilizația OM pe Terra. Observ ca artist.

Amy Winehouse, ca mii alții în istorie, a fost întrebată: „Ce ai tu de oferit în comparație cu alți cântăreți de jazz?” „Eu îmi scriu propriile cântece, muzica, textul, o interpretez vocal și instrumental. E important pentru mine să scriu muzica care mă reprezintă pe mine și trăirile mele de azi. Muzică care să reflecte dorințele și trăirile generației mele, a clasei sociale din care vin, a părinților mei. A celor ce vin de unde vin și eu. Eu nu sunt interesată să evoluez Jazzul, evoluția lui istorică sau dezvoltarea unui nou stil, ci îl folosesc ca un mod/instrument de a duce înainte dorința mea de libertate, de a mă elibera. Pentru mine Jazzul este un vehicul de a exista, de a sparge ziduri, de a mă rezolva, de a deschide noi ferestre spre înălțare, divinizare. Un zbor peste noi granițe. Testarea limitelor emoționale, a darului divin.”

Sunt în lume artiști care deschid ferestre spre stele și lumi universale, dar ce folos să cânti unei conștiințe care îmbeznează și-n care viermii se tăvălesc în decadența socialului, al ignoranței coordonate de hrăpăreți, uitând de scopul real al destinului umbrit de momeala întunericului. Momeala cenușie și tristă cum preciza în comentariu spectatorul clipului: Bucureștiul de altădată. Câte suflete sacrificate de-a lungul istoriei civilizației omului și câte aripi rupte cu „Bombonica”/”momeala”, LIBERTATE pe care chinezii o traduc: ANARHIE.

De aici unde fugim? O luăm cu Elon Musk spre Marte?

Elena BUICĂ (Canada)**Schimbarea e singura constantă**

Pentru că suntem cu toții martori ai unui salt gigantic al tehnologiei care a revoluționat toate domeniile activităților umane, ne punem mereu întrebări, multe rămase fără răspuns: Încotro va merge omenirea? Pentru că domeniul artei aparține unui har cu care artistul este înzestrat de o forță mai puțin cunoscută nouă, pământenilor, cum trebuie înțeleasă implicarea tehnologiei în existența artelor? Este tehnologia o stavilă a "vieții" cărților, așa cum se aud unele voci?

Părerea mea se alătură celor care cred că în domeniul artelor, inclusiv cel al literaturii, răspunsul se lămurește ca argintul strecurat.

Evoluția galopantă, nemăintâlnită până acum, sigur că impune schimbări semnificative și în literatură, dar nu o împinge pe calea dispariției. E adevărat, literatura ține de cuvântul scris, dar ea are acum aspecte noi, o sferă mult mai largă prilejuită de mijloacele tehnice.

Cartea, care îți aduce lumea largă sub priviri, astăzi își dă mâna cu internetul care pulverizează distanțele cele mai mari și împreună vor rămâne o constantă a omenirii prin această îmbinare reciprocă. Deja am și uitat cât timp ne pierdeam pe la biblioteci când aveam de întocmit câte o lucrare, iar scriitorii mai vârstnici, care până mai ieri nu lăsau pixul din mână, astăzi mai toți folosesc tastele computerului. Cu cât mijloacele tehnice de comunicare: televiziunea, cinematografia, discul, radioul, se vor perfecționa, cu atât mai mult vor crește șansele circulației literaturii. Mijloacele tehnice vin și în ajutorul celor care nu pot citi oferindu-le șansă să "lectureze" cu ajutorul auzului.

Oricâte schimbări ar interveni în domeniul tehnic, arta cuvântului, literatura, creația, nu poate să dispară, pentru că ea face parte din datele fundamentale ale omului, din ADN-ul nostru, formează o constantă a umanității. Ea aparține spiritualității omenescului din noi, fără de care am fi anulați ca ființe superioare. Creația literară e o tangentă la noțiunea de noblete, asemenea celorlalte arte surori. Bucuria revelației pe care ne-o dă literatură nu poate fi suprimată de rațiune, de lupta pentru realizări materiale, de urcușul treptelor sociale, de lipsa de timp și nici de tehnologie. Nu pot pieri scrierile cu scânteieri de viață re trăite într-o atmosferă irizată liric, o transfigurare epico-lirică a realității. Literatura își are izvorul departe de tehnologie, în alte lumi de nepătruns. Eul își află zările lăuntrice prin cuvântul cu care scriitorul mângâie zările și nemărginirile sinelui de neatins omului comun.

Oamenii cu harul scrisului se vor naște întotdeauna. Ei sunt semenii la care ne raportăm demnitatea și prin care privim viața cu alte înțelesuri. Ei pot fi uneori precursori ai unor descoperiri, precum Jules Verne. Harul îl împinge pe scriitor să intre în templul scrierilor cu pași ușori, să pășească prin lumea noului, a invențiilor creative atent, cu o scufundare în adâncurile tăcerii atunci când concentrarea plămădește viață din magma cuvântului, când filtrează, sau rotunjește o creație. Tăcerea aceasta este un spațiu ascuns undeva unde lumina se difuzează cu suplețe înainte de a îmbrăca ideile în haina rostirii cu care creează crâmpie de viață.

"Literatura formează zăcămintele de viață", spunea pe drept cuvânt marele om al culturii noastre, N. Iorga. În acest univers interior, tehnologia nu poate pătrunde, dar trebuie să recunoaștem că a devenit indispensabilă și în această lume. Noutățile nu apar dacă nu sunt impuse de viață. Cu mulți ani în urmă, susținea Percy Bysshe Shelley (1792-1822) în celebra sa poezie cu același titlu, E veșnică pe lume doar schimbarea... deci, nu ne putem împotrivi ei, căci puterea mediului tehnologic a devenit indispensabilă și în lumea literaturii.

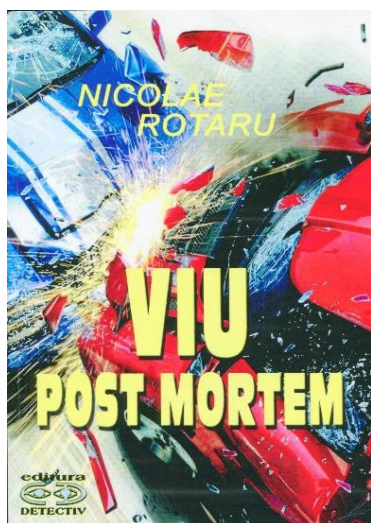
Notă: Articol publicat în volumul autoarei "Pe cărările vieții", Editura Anamarol, 2016.

Nicolae ROTARU (28.03.1950-30.03.2024)
 – „VIU-POSTMORTEM”

**MIRACOL LA PĂTRAT - „VIU
 POSTMORTEM”**

Romanul „**Viu-postmortem**” al scriitorului **NICOLAE ROTARU** începe cu un VIS PREMONITOR AL ACCIDENTULUI A CĂRUI VICTIMĂ AUTORUL AVEA SĂ FIE.

Se făcea că se afla la volanul propriei mașini, un Renault, pe care-l avea de ceva timp, adică-l știa bine. Era împreună cu cel pe care-l socotea și, chiar îi era prieten, dramaturgul, bine cunoscut și îndrăgit de cititori, PAUL EVERAC. Cu ei, în mașină, mai era cineva (un tip cu geacă din piele) figură cunoscută. Acesta îl îndemna insistent să treacă printre semibarierele coborâte la trecerea de nivel cu calea ferată București-Constanța.

În fața acestora, pe șoseaua Pipera, în realitate, aștepta aproape zilnic, la venirea serii, mergând spre Academia Bravus (Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”) la care, după ce ieșise la pensie cu grad de colonel în retragere, a acceptat statutul de personal civil să predea, ca profesor, cursuri la studenții acestei instituții speciale de învățământ superior. Ei bine, acolo aștepta și înjura, după propria-i mărturisire, personajul principal din realitate, același cu cel din roman. Insistent repetat era și îndemnul bătrânului dramaturg PAUL EVERAC. Cu gândul, la scriitorul spaniol, Pedro Calderon și la cartea sa „Viața e un vis”, îl parafrazează, concluzionând: „Moartea e o revelație, căci viața e coșmar”. La câteva zile, după ciudatul vis pe care l-a avut, scriitorul Nicolae Rotaru află de la fiica redutabilului dramaturg că, acesta e internat într-un spital, cu probleme grave la pancreas și, astfel s-a dumirit, de ce acesta i-a apărut în vis, punându-l pe gânduri. Soția sa, profesoara de limba română, Zoe Rotaru, cuprinsă de îngrijorare, îi dă să citească, un text, al celebrei astrolog Urania, similar, cu cel din zodiacul său din acea zi, care suna astfel: „Nu mai țin la supărare, la conflict și la stres și își pierd echilibrul. Nu își pot ține nervii sub control. Un semnal de alarmă în plus, pentru cei care se află mult timp la volan. După câteva zile, venind parcă să confirme cunoscută zicală că „de ce ți-e frică nu scapi”, avertizarea, semnalul de alarmă din textul zodiacului, pe care nu-l putuse ignora, devine realitate, pe care, o exprimă în cartea „viu-post-mortem”, oglinda nefericitei întâmplări ale cărei consecințe, deosebit de grave, le consemnează și care i-au inspirat, cred și titlul acestei cărți eveniment, pe care, încerc, fie și parțial, să o evoc, în toată cruzimea și nuditatea ei. De aceea, voi reproduce acele fragmente, păstrând, prin toate mijloacele, dubla calitate a personajului / eroului cărții și subiect, asupra căruia, se răsfâng toate cele trăite și suferite, încât titlul cărții, nu e deloc, nici dincolo și nici dincoace de adevăr. Momentul fatal, accidentul, pe care l-a suportat, este înfățișat astfel:

„Un scrâșnet de roți și limuzina întepenește de-a curmeziș, obturându-mi banda de mers. În secunda doi, renaultul meu, ca un taur fioros, se înfinge, cu peste 50 Km pe oră, în lateralul dreapta al merțanului „infractor” ...

„- Stai liniștit tataie! Poți să te lași pe spate? Aud vocile a doi bărbați, pe care-i și văd. Sunt de la SMURD și de la descarcerare. Unul dintre ei seamănă cu individul cu haină de piele din vis.”

„-L-am tamponat pe un tip care mi-a tăiat calea cu un Mercedes.

-Exact. Ați atacat un turc care a virat brusc și tot brusc a oprit din cauza unei gropi, brusc apărută în față – a precizat un bărbat în combinezon Orange. Semnalele sonore cu prioritate și ambulanța obține culoar. Parcă aș călări un bidiviu la o filmare, în calitate de cascador . „Cascador al cailor putere”, cuget și continui s-o fac . „Bine că-s întreg la cap”!

- La spitalul „Frunzeasca” mi se completează o fișă, după care sunt lăsat de izbeliște.”

„ Ați scăpat ușor. Vă scoatem manșonul de la gât, căci coloana e în regulă. Aveți doar trei coaste rupte, alte trei fisurate, o lovitură la cap, cu un mic cheag subarahnoidian și traume cu plăgi ușoare la picioare și mâna dreaptă”.

Curiozitatea ziaristului excepțional, care nu vrea să-i scape nimic din realitatea vieții, îl îmboldește și, provoacă un dialog cu medicul, care îi comunicase cam tot ce trebuia să știe despre starea sa de sănătate.

-Aș vrea să vă întreb și eu ceva.

-Ascult.

-Sunteți procuror?

-Nu chiar. Infractorii mei se numesc pacienți.

-A, m-am prins. Sunteți neurolog. Vreți să vedeți dacă mi-a plecat mintea cu sorcova.

-Nu sunteți afectat cerebral.

-Deci sunt deosebit de sănătos.

-Ha, ha. Corect, bolnav, dar nu grav. Vă vom interna pentru câteva zile.

CU UMORUL ȘI CU HAZUL TRECI SUFERINȚELOR PÂRLEAZUL

„-Ai nevoie de ploscă, tataie?

-De ploscă? Păi ce plec la vreo nuntă?

-Îți arde de glumă? Bine, bine. Lasă c-o să-ți piară mătăluță cheful minte-naș -conchide infirmiera.”

La încercarea de a respira adânc luam foc. Focul durerii stins imediat cu apa nădușelii.

„-Cum, e domn profesor? Mă abordează un medic. Dr. Dunca, citesc pe buzunarul halatului. Un medic cam de generația mea. E clar: se știe cine sunt, ce, când, cum. Datele le-a căpătat de la soție sau de la fiu.

APRECIERI SUPERLATIVE LA ADRESA CHIRURGIILOR

„-Am mai hotărât cândva și am mai scris undeva că chirurgii sunt supraomeni. Parcă am și declarat într-un interviu că trei meserii nu cred că aș fi putut să practic: muzician, astronaut și medic chirurg.”

ACEEAȘI REALITATE, APRECIERI DIFERITE

Referindu-se la persoana sa, NICOLAE ROTARU constată că- „Am deja un statut de *alt pacient*. Mi se spune *domn profesor* (de către medici) și *tătăiță* (de către surori). Domn profesor și scriitor este un fel de nimic, dacă nu împarte bancnote -gândesc asistentele și infirmierele. Gândire logică, adevăr peren.”

ÎNCREDEREA BOLNAVILOR ÎN SPRIJIN DIVIN

„Ridic ochii și dau peste icoana „Mariei cu Pruncul”. În fiecare salon se află câte o icoană.”

EXPRIMAREA CONVINGERILOR RELIGIOASE ALE AUTORULUI CĂRȚII

„Cred în divinitate și chiar în profunzimea moralei creștine, dar interfațatorii, duhovnicii și slujitorii bisericii mă dezamăgesc, mai ceva ca politicienii.”

PROFESII COMPLEMENTARE

„Între jurații lui Hipocrate și slujitorii lui Christos există o nefericită și inevitabilă complementaritate. Chiar conlucrare: ce nu pot salva medicii, rezolvă preoții. Amin!”

DESPRE NĂRAVLUL UNOR DOCTORI DE A PRETINDE ȘI A PRIMI MITĂ

„-Într-o joi 13 (numărul meu drag) de brumărel, am fost mutat într-o rezervă cu patru paturi. Așa am văzut că și banii mei merg.”

AUTORUL EXERSEAZĂ ARTA PORTRETULUI, UITÂNDU-SE ÎN OGLINDĂ

Eroul cărții Ștefan Trucală, narator-autor-protagonist, aflat la startul vârstei de 62 de ani, un bătrân bărbos, burtos, chelios și bondoc.

Iată cum descrie pacientul NICOLAE ROTARU CONTROLUL PRIN RMN AL STĂRII SALE DE SĂNĂTATE

„Vârât într-un cosciug ca o mumie egipteană am fost bombardat cu decibeli în diferite feluri așa încât am crezut că sunt supus operației de asurzire.”

NECONCORDANȚĂ ÎNTRE CUM SE SIMTE PACIENTUL ȘI CE ARATĂ RMN-UL ȘI SPUN MEDICII

Rezultatul comunicat de doctori -nu sunt modificări craniene de natură să determine ceea ce pacientul reclamă: vertij, cefalee, tulburări de vedere.

PARADOXURI CE ȚIN DE MEDICINĂ

Reacția intimă a pacientului asta e: „s-au mai văzut oameni plesnind de sănătate care au crăpat, nu se știe de ce! Deocamdată, vorba optimiștilor: Tot înainte!” Fiica brancardierului, Ovidiu, care l-a transportat în salon, studentă la jurnalism, într-o seară, îl apelează telefonic:

„-Ce-ați pățit, domn profesor? Sper că nu e foarte grav. Să vă faceți bine că știți că vă iubesc.”

Exprimarea grosolană a asistentelor față de pacienții care nu dau șpagă.

Asistenta Lu despre bătrânica de la salonul 11 căreia i s-a rupt drenul:

„Dă-o dracului că ea și l-a scos. Păi ce-o fi crezut că pentru cei cinci lei pe care mi i-a vârat nașa sa în buzunar acum o săptămână eu am devenit sluga ei?!”

O ALĂTURARE INSPIRATĂ – SPITAL – BALAMUC

Frunzeasca are multe trăsături care ar îndreptăți-o să concureze la celebritate cu Bălăceanca.

UNUL DINTRE GÂNDURILE CARE I-AU TRECUT PRIN CAP AUTORULUI ÎN SPITAL

În capul din care hematomul amenință omul, i-au năvălit două versuri ... didactice, dar imorale, inspirate de scandalul mediatic determinat de un profesor care s-a încurcat cu o elevă:

„Studenta ți-o ridică, studenta te coboară/ Ea ranga sus ți-o saltă și rangul ți-l coboară”. Socola și Mărcuța sunt mici copii pe lângă Frunzeasca.

ASPECTE LEGATE DE UNII MEDICI ȘI NĂRAVURILE LOR

Doctorul Guran este preferatul romilor. Iată cum se adresează acestui medic, un rom care avea urgentă nevoie de măiestria acestuia, unanim recunoscută și apreciată: „-Tăticu, dacă-l salvezi ai 50 mii de euroi. Uite juma acu și restul la urmă. Am auzit că ești ăl mai bun.” Vorba ceea: „Banul face și desface, / Fie criză, fie pace./ Dat la doctor, dat la popa / Peste tot în Europa!” rimează autorul, răscolindu-și cheagul de sânge dinapoia țestei.

O CARACTERIZARE SUGESTIVĂ A MEDIULUI SOCIAL ȘI POLITIC DIN PREZENT DIN ROMÂNIA:

„Asaltul, agresivitatea, violența interlopilor le anihilează pe cătestrele puterile, puterile în stat. Mai ales pe a celor două din executiv. Justițiarii sunt legați la ochi, polițiștii sunt legați de mâini și de picioare, iar parlamentarii majoritari poartă căluș în gură.”

ÎNTÂMLĂTOR AUTORUL VOLUMULUI LA CARE MĂ REFER SURPRINDE O DISCUȚIE ÎNTRE DOCTORUL DUNCA ȘI SORA ȘEFĂ BALADA, CARE-L VIZA.

„-Cât mama dracului îl mai țineți internat pe ăla cu trei coaste rupte? Am nevoie de pat ... Ăla sunt eu. Sora șefă Balada se duce la doctorul Dunca să i se plângă.

Dă-l în p.m. Ada dragă! Eu sunt cel mai vechi aici. Poate vrea să-i aducă „ăla” presa pe cap. Ăla sunt tot eu”...

Socotind că a sosit nomenclul să se prezinte cititorilor își descrie **FIȘA POSTULUI DE LA LOCUL DE MUNCĂ**: „Ștefan Trucală (autorul) profesor și predă psihosociologie, comunicare mediatică și management organizațional la Academia Bravus și la Universitatea Venus.

Cu luciditate deloc deranjantă, în pofida accidentului grav suferit și care i-a afectat alte părți ale corpului, provocându-i suferințe foarte mari, a observat, în spitalul în care a fost tratat, degingolada prin care trece sistemul medical în aproape toate părțile componente, încât, ne oferă în cuprinsul cărții o radiografie necruțătoare a ceea ce se întâmplă în această zonă de maximă importanță națională.

DEZORDINEA DIN SPITAL FAVORIZEAZĂ COMITEREA UNOR GRAVE FAPTE ANTISOCIALE.

Iată unele dintre acestea: Surorile dorm duse. Medicii de gardă picotesc și ei, în timp ce, în spital, intră fără nici o opreliște bișnițari și șparlitori în schimbul unei bancnote de 5 lei oferite portarului. **EXPRIMAREA DE CĂTRE AUTOR ÎN MOD SENTENȚIOS A UNOR ADEVĂRURI CU CARACTER DE GENERALITATE**

O face, evident, cu mâhnire și indignare. Suntem un neam fără exercițiul și respectul conviețuirii. Se zice că adormi mai ușor dacă te gândești la amintiri plăcute.

CUM A AJUNS AUTORUL SĂ CREADĂ ÎN PREDESTINARE

„Doctorii se întrec uneori cu Dumnezeu, dar mereu ies pe locul doi. În cazul meu, recunoaște autorul n-a fost cazul. Am mai spus că nu cred în blesteme și în destin. După acest accident, mi-am revizuit părerile. De fapt, n-am decât să fiu de acord cu Seneca: „Destinul îl conduce pe cel care îl acceptă și îl trage înapoi pe cel care refuză.”

REGRETUL ȘI MĂHNIREA DE A ACCEPTA UN ADEVĂR DEZONORANT PENTRU POPORUL CĂRUIA ÎI APARTINE FUNDAMENTAL, NU CONJUNCTURAL

„Accept ceea ce spune toată lumea: aparțin unui popor de mâna adouă, incapabil să-și aleagă, conducătorii, incompatibil cu cei care refuză furtișagul, nemunca, incultura, violența etc.”

A-ȚI DA CU PRESUPUSUL CA SPORT NAȚIONAL

Totul e în legătură cu adevărata identitate a accidentatului supraviețuitor, față de care nu știa ce atitudine să adopte.

„Dracul să-l ia: doctorii zic că e profesor dar a venit ăsta din pază, care i s-a adresat cu grad militar. Unii zic că e scriitor, alții că e ziarist, dar e sigur, securist. L-a dibuit nebunul ăla operat de cancer la prostată.”

DISCUȚIA OARECUM JENANTĂ DINTRE PACIENT ȘI ȘEFUL SĂU:

Decanul facultății de Jurnalism al Universității „Venus” către Ștefan Trucală (pseudonimul ca scriitor al lui NICOLAE ROTARU).

„-Băi, Fane, tu ești om serios? În ediția trecută ți-am lăsat o pagină de ziar cu chenar negru și tu ți-ai permis să supraviețuiești.

- Bă, fii atent că, dacă nu mori și eu am scos ediția cu tine mort, te ucid cu mâna mea.

- Mi se pare corect, că dacă pui pe altcineva s-o facă se și află și te mai și costă.”

O CARACTERIZARE APROAPE NATURALISTĂ A CHIRURGIEI ȘI A PRACTICANȚILOR EI

„- Dacă nu e un fel de măcelărie, chirurgia e totuși o bucătărie de lux. Carmangerie umană. Aici se practică o artă culinară în care așii bucătăriei, doctorii și personalul ajutător taie, toacă, cioplesc, curăță, râcăie, râd, rad și răzuiesc.”

EXPLICAȚIA AUTORULUI CU PRIVIRE**LA NOROCUL PE CARE I-L POARTĂ CIFRA 13:**

„În acest 11 octombrie, toți mi-au zis că m-am născut a doua oară. Ziua mea de renaștere. Tot într-o marți am sosit pe lume, tot într-o marți am revenit printre ai mei, după ce-mi luasem tălpășița, într-un război româno-franco-germano-turc. M-am referit la cetățenia combatanților și proveniența mașinilor de luptă.

Tela (numele de alint al soției), Zoe Rotaru, văzându-mă încă viu după ce am fost descarcerat și depus într-un pat de spital, a constatat că Dumnezeu mă iubește.”

NERĂBDAREA UNORA DE A-L DETERMINA PE AUTOR SĂ-ȘI ÎNTOCMEASCĂ TESTAMENTUL

„Apropo de „viu post-mortem”, spuneți-mi, v-ați făcut un testament? Atâtea cărți, bani, valori ... cui rămân?

-Voi vedea și voi hotărâ la momentul oportun”.

DE ȚINUT ȘI DE LUAT AMINTE. SUNT DEPENDENT DE CUVINTE: „Le trag pe nările de sub pleoape, le simt cum mi se urcă la cap, cum îmi iau sau îmi răscolesc mințile și cum, la rândul lor, se prefac în idei, gânduri, năluciri, adică alte sorginți pentru cuvinte noi, toarse din plaivaz sau țesute cu tastatura.”

AUTORUL DESPRE MALADIA SCRISULUI

„Unii bolnavi incurabil de maladia scrisului (ca Ștefan Trucală) sunt dispuși să plătească / necum să primească drepturi de autor pentru apariția unei cărți, lansare (cu alte cheltuieli) invită prieteni confrăți, critici și unde vin, pentru a primi volumul cu autograf și a degusta produsele, mai puțin spirituale din finalul festinului cultural, cu precădere vânătorii de evenimente ai urbei.”

SIGURANȚA CIRCULAȚIEI RUTIERE - O GRAVĂ PROBLEMĂ NAȚIONALĂ

„-Doamne, ce de cunoscuți ai mei s-au prăpădit în accidente rutiere. Primul care-mi vine în minte este Albert Camus. Iar ultimul, Valentin Sivestru, lovit mortal pe o trecere de pietoni, la mine în Colentina.”

O DEFINIȚIE ȘOC A VIETII

„- Viața e un fel de cămătărie. Un do ut das? (Dă-mi să-ți dau).”

AUTORUL EXPLICĂ ÎNȚELESUL SINTAGMEI „VIU POST -MORTEM”:

„Viu post – mortem”, seamăna cu o reînviere, cu un sculat din sicriul care abia începuse să fie decupat dintr-un arbore bătrân, întâi cu fierăstrăul minții, apoi cu joagărul ochilor și mai apoi cu gaterul ucigaș.”

MEDITAȚIE ASUPRA RĂNILOR SUFLETULUI

„-Mai adânci și mai greu de vindecat sunt rănilor sufletului. Sunt psihice, aproape irecuperabile, ireparabile, iremediabile.”

BULVERSĂRI SESIZATE DE VICTIMĂ DUPĂ ACCIDENT

„De când cu accidentul am început să mă uit mai des în oglindă, să mă pipăi și să vorbesc singur. Mă suspectez că n-aș mai fi eu. Am citit undeva că un șoc îți poate schimba destinul.” Cu un devotament pilduitor, soția sa a stat cu el pe perioada spitalizării până ce s-a vindecat. Neputând să doarmă, consemnează ce constată în desfășurarea somnului soției sale:

„-Tela sforăie și ca egal părăsită de indieni de pe micul ecran și visând, pesemne, fie că am scăpat cu viață dintr-un incident auto, fie că am scăpat prin moarte dintr-un iad insuportabil care a devenit România post ceaușistă.”

BULVERSĂRI DE NATURĂ PSIHICĂ TRĂITE DE VICTIMĂ

„Dilema e că încă nu știu dacă eu mai sunt eu. Iar dacă nu mai sunt, cine sunt? Dacă mai sunt. Dacă sunt.”

DERUTA SOȚIEI VICTIMEI ÎN LEGĂTURĂ CU EVOLUȚIA STĂRII DE SĂNĂTATE A ACESTUIA. MĂRTURISIRE A TELEI REPRODUSĂ DE AUTOR:

„-Eu nu știu ce să mai cred. La peste o lună de atunci se simte mai rău. Moare și învie. Mi-e și frică să mai stau lângă el. Mă tem cum nu m-am temut când l-am născut pe Costin, să nu mi-l schimbe la maternitate, s-aduc acasă alt prunc decât urmașul lui” ... se spovedi Tela (scriitorului).

Curajul este ceea ce îți trebuie
pentru a sta în picioare și a vorbi,
curajul este și ceea ce îți trebuie
pentru a sta jos și a asculta.

Winston Churchill - Înțelepciune

Poezia pe cărări de timp

Nicolae ROTARU
(28.03.1950-30.03.2024)

Scriu

Scriu, notez, șterg, scriu din nou,
Pentru timp pierdut, erou,
Scriu, repar, tai și transcriu,
Torc fir negru de târziu.

Notez, scriu și adaptez,
Mârâi ca un maidanez,
Coala tremură de teamă-
Scriu că s-a închis la cramă.

Corectez ce-am scris și-arunc,
Penița cu plâns de prunc
rabdă, suportă supliciu,
Greu ca pe un sacrificiu.

Scriu și șterg și rup la file,
Notez și scurtez de zile,
Muze, îngeri păzitori,
Când trec cârduri de cocori,

Pe sub cerul nins cu stele,
Peste negrul casei mele,
Și-mi duc gânduri-n zări betegi,
Scriu și-ți scriu să înțelegi.

Doi într-unul

Nu cumva, prieteni, eu nu sunt chiar eu?
E mai mult ca sigur că-s opusul meu.

Bănuiesc, desigur, că pot și greși,
Căci, vorba aceea, nu-s ce par a fi.

Dar dacă sunt altul, sosie să-i spun,
Alter-ego, sine, umbra mea ce fac?
Cine-i cel ce merge, cine stă în drum,
Cine mă învinge, cui îi vin de hac?

Sunt dovezi destule că-n eu e ș-un alt eu,
Fiindcă jugul vieții e tras de doi boi,
Pe care îi mână însuși Dumnezeu,
Deși nu se vede când trec printre voi.

Eu sunt cel de hăis, ori plăvan de cea,
Trag mereu pe dreapta ori invers ades,
Acest doi într-unul e-o mare belea,
Ce nu se dezleagă nici tratată-n vers

Primeneală

Mi se pare c-atunci când plec sau vin,
ard de amoruri fierbinți, sunt o torță,
în cămașa mea albă, apretată, de in,
când de fapt, port cămașă de forță.

Călăreț pe vise

Din drumurile unde evadez, vecine,
Revin și mă aciolez din nou în mine,
Rătăcitor ce-am fost, am obosit,
Și-s bucuros că-n fine, am revenit

Și că sunt viu, întreg, nevătămat,
Deși refuz să umblu, iar din pat
Cobor doar rar, pentru puțină vreme,
Când meșteresc, la masă, noi poeme.

În rest, un călăreț de vise fără cal,
Ce-și tot deșiră ghemul lui final,
De zile și de nopți din astă lume,
Fost cineva, azi nimeni fără nume.

Dubletul

Ce să vă spun ca să mă credeți iar,
Că ce vă povestesc nu-s vorbe-n vânt,
Că sunt un negustor cinstit de har,
Că tot ce-ofer e din obolul sfânt?

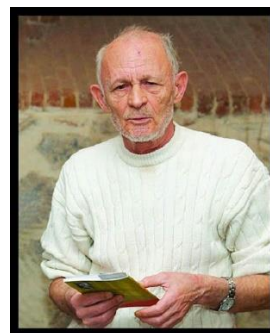
Cu ce să vă conving să mă iubiți
Și strofele să-mi acceptați firesc,
Știind, desigur, iar dacă nu știți,
Aflați acum s-aici că vă iubesc.

E drept, cred că-s un nefiresc dublet,
Înger și demon, eu și un alt eu,
Altfel, un biet nevinovat poet,
Un devotat, bineînțeles, lui Dumnezeu.

Notă: Poezii din vol. „Lebăda de ceară”
(Lampa cu carbid). Ultima fapta lirică,
Editura Fast Editing, 2024

Va urma

Eugen EVU
(10.09.1944-20.10.2017)

Bătrânii satului

Pe bănci de lemn, mestecăn tânăr, necojit,
La porți bătrânii satului așteaptă seara
Și stelele când jăruie spuzit
Cu glas scăzut, molcom, vorbesc cu țara.

E-un ritual din prundul firii lor,
Din sângele neîntrerupt, arhaic,
Un cult de sfetnici, bătrânesc sobor,
Ce-i face roată-n templul serii, laic.

Sub oiștea-nstelată stau bătrânii
Și nimeni nu-nțelege șoapta lor
Părâul satului își stinge crinii
În noaptea ce-i învăluie ușor...

Cunoașterea

Pâinea răbdării și apele fricii,

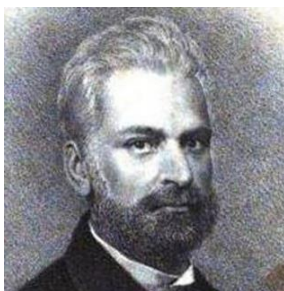
Cuib sub streșini și vânt, rândunicii
Poemul de noapte și cel viu al zilei,
Cuibul din vârf de sub soarele milei ...

În poeme trăim cu aura splendorii,
Ardem lutul divin, numărați ni-s cocorii
La nirvanice Vămi, nemuririi prin naștere
să străbatem invers drum zburat
prin Cunoaștere.

A doua alungare

Clopote și muzici asurziră cetatea!
somnia din om și din lucruri e mort
din psihedele non-entitatea,
foamea-ntre toate/n-o mai suport
Ah, subțiată ființă-n retragere
înspre pădurile ultime-n veac
invers durata vămilor agere
o voi străbate, zburdând făr-de-lea...
Imagini mușcate sublime-n sărut
invers fuge timpul spre ce va sa vină
Grădinarul e orb, Păstorul pierdut
în a divinului hermeneia lumină

Gheorghe SION
(18.05.1822-01.10.1892)

Limba românească

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți
Și-n lumina ei cea vie
Dulce vietuiți!

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țărna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

Punga mea

Azi am bani, azi am parale,
Azi de lume joc îmi bat.
Și în tractir și în tribunale
Sunt primit și îmbrățișat.
Azi copilele mă chiamă:
De amor să le dau seamă,
Sună, sună,
Pungă, sună;
Soarta mea tu o, faci bună.
Onorați-mă, cochete,
Și voi, bravi judecători.
Eu știu ce-i a voastră sete:
Credeți tot în bănișori.
Pe bani dați amor, plăcere;
Fără bani, dreptatea pierde.
-Sună, sună,
Pungă, sună;
Tu faci judecata bună.

Azi am merit foarte mare,
Căci mi-e pungulița grea.
Mândruliței i se pare
Că în frunte am o' stea.
Astăzi toți mi se închină
Căci mi-e pungulița plină.
-Sună, sună,
Pungă, sună;

Când ești plină, îmi ești bună.

Fără nici o 'nvățătură,
Eu trec astăzi de 'nvățat.
Toți se uită'n a mea gură,
Când pungulița mi-a sunat...
Banul face al meu nume,
Banul mă ridică-n lume;
-Sună, sună,
Pungă, sună
Faima mea tu o faci bună.

Să am rang său boierie?
-Aste lucruri sunt prea - mici.
Știu Armeni și Greci-o 'mie
Boieriți pe irmilici.
Banul la toți face lege:
Pe cei răi din buni n'alege.
-Sună, sună,
Pungă, sună;
Lumea rea tu o faci bună.

Astăzi curtea mă poștește,
Post sau slujbă vrea să-mi dea.
Știți de ce mă măgulește?
Pentru că mi-e punga grea.
Zică cine orice-a zice,
Țara noastră e ferice.
-Sună, sună,
Pungă, sună;
Căci toți joacă pe-a ta strună.

GEO CĂLUGĂRU

SCURTE CONFESIUNI ... REMAIATE

Lui Gh. Popescu Ger

De aceea, Ger te prețuiesc

Pentru inima ta mare
Cât globul nostru pământesc.
Adăpost oferi la fiecare.

Poetei DOINA BÂRCĂ

Am motive, Doina Bârcă
Să cred că o să dai de dracul,
De-mi, mai pui atâtea-n cârcă,
Ai uitat că tu cari sacul?

Scriitorului Constantin Capitza

Ai strâns căpiță cu căpiță
C-a fost ger, c-a fost văpaie
Că astăzi, dragul meu Kăpitză,
Ai umor, cât pentru-o ... claie.

Scriitorului L. Zamfirescu

„Arma” lui e ... epigrama,
În tot timpul la picior
Și, când dă prin „rele”, iama
E de jale ... fraților.

Epigramistului Enescu Constantin autorul vol. „Prin negura reformei”

Cu „negura” te-ai descurcat
Ieșit-ai la liman, cumva,
Lumina, în tunel, s-o vezi, mai va
Și ai venit de acolo-ntunecat.

Scriitorului EMIL LUNGEANU autorul vol. „Lame de ras”

Atât de mult te prețuiesc
C-aș vrea să te bărbieresc
Neavând ... „LAME DE RAS”
Doar regretul mi-a rămas.

Scriitorului LAURENȚIU FLORIAN STOICA autorul vol. „Bucle de lumină”

Nu-i secundă să, nu-i vină
De peste tot idei mărețe ...
Și fiindcă-a vrut să ne răsfețe
Zămislit-a „Bucle de lumină”.

Mihaela-Mariana Cazimirovici**Curajul autenticității**

Auzim, adeseori, despre cultivarea autenticității, numai că acest lucru nu e atât de simplu pe cât pare. Pe de-o parte, pentru că măștile sociale acoperă prea mult din propria personalitate, dar și, pe de altă parte, pentru că există temerea de a te descoperi mult prea mult și de a suferi apoi repercusiunile majore ale prezentării unei personalități mult prea diferite de ceea ce ai construit în zeci de ani de falsuri.

Prin urmare, ar părea că autenticitatea devine o țintă, în mare măsură, imposibil de atins, mai ales, în contextul epocii acesteia haotice, în care informația depășește cu mult posibilitățile de cunoaștere ale omului, multiplicându-se parcă la infinit, în toate direcțiile, fără a mai putea fi sortată adecvat.

Dar ar exista o perspectivă care pare să scape multora sau care e rejectată, din start, sau, poate, mai degrabă, e ocolită ca de neales, pentru riscurile pe care le incumbă.

E vorba despre naturalețea autenticității pure, aceleia care ne revine de la-nceput, de la origini, din naștere. Adică pornirea pe acest drum al unei personalități vii, reale și fără cultivarea unui alt chip, diferit de ceea ce reprezentăm din primul moment.

De altfel, dacă privim lucrurile din acest punct, s-ar putea naște întrebarea: nu cumva acesta este și drumul cel mai simplu – sau cel mai corect –, în esență? Oare, nu aceasta ar fi calea care merge în ambele direcții, și spre exterior, dar și spre interior, cu cea mai mare șansă de succes?

Fiindcă dacă se alege autenticitatea propriei personalități inerente nu mai e nevoie de

ascunzișuri. Nu mai sunt necesare alegerile altor direcții nepotrivite propriului stil, de dragul diverselor mode sau modele, nu mai trebuie pregătite strategii compensatorii de viață, care să acopere golurile unor trăsături pe care nu le avem deja în noi, și nu mai devine indispensabil zâmbetul acela – trist, sarcastic sau, oricum, dezarticulat – în spatele căruia e de tănuit frustrarea unei existențe artificiale.

Dar e nevoie de altceva, înainte de alegerea autenticității, cumva, fără limite, din direcția propriei persoane unice. E nevoie de curaj sau de acea putere interioară care să scoată la suprafață îndrăzneala. Însă o-ndrăzneală disciplinată și dominată cu sensibilitate de diplomatie, pentru ca rostul întregii vieți personale să se așeze pe sprijinul ei.

Căci dacă vorbim despre o-ndrăzneală adusă la limita obrăzniciei, ea nu răspunde nicicum scopului trăirii unei vieți autentice, pline de armonie, ci merge spre haos, fără a rezulta nimic benefic.

Iar un curaj determinat de un echilibru interior, în tandem cu rezultatul exterior la fel de ponderat, creează fondul pentru expunerea autentică a personalității deschise spre o viață puternic ancorată.

Mergând astfel pe fir, descoperim deci că, pentru a lucra pe direcția propriei autenticități, se produce o asamblare a multor alte capacități personale. Ca și cum, dintr-o simplă orientare către o trăsătură în armonie cu dezvoltarea personală, se adună, rând pe rând, alte trăsături necesare pentru dezvoltarea unui întreg plin de calități sau a unui om orientat către folosirea propriilor calități, în slujba lui și a celor din jur. Pentru că, o dată pornit mecanismul propriei deveniri reale, naturale, mizând pe calitățile sale, un astfel de om nu poate decât să ofere, și în exterior, ceea ce și-a cultivat conștient în interior.

Dar a fi conștient de propriul curaj în a-și cultiva spiritul autentic reprezintă o valoare obținută printr-o muncă asiduă cu sinele. Și câți ar putea să mențină ritmul devenirii până la nivelul armoniei?! Câți preferă să meargă, de-a dreptul, prin furtună, mai degrabă, decât s-o ocolească?!

Al Florin ȚENE străjer al literaturii române

„**Poezia, o ceremonie a textului**”- Florin ȚENE
Despre scriitorul poetul, criticul literar, istoricul, filozoful și jurnalistul **AL FLORIN ȚENE** s-a scris mult și se va mai scrie, fiind un TITAN al literaturii române, unul dintre cei mai însemnați scriitori români cu care am avut șansa și norocul să fim contemporani. Lăsând la o parte modestia care îl caracterizează, de fapt domnia sa îi depășește prin realizări, consecvența și consistența scriiturii pe toți ceilalți.

În cei peste 65 de ani de activitate literară domnia sa a publicat nu mai puțin de 100 de cărți care îi poartă semnătura. Între acestea amintim 25 de cărți de poezii, 19 romane, 28 de cărți de critică literară, 5 volume de proză scurtă, 4 cărți cu piese de teatru, 3 volume de interviuri și alte volume de însemnări, exegeze, articole, eseuri și fragmente biografice.

Un scriitor de mare calibru, extrem de prolific care iată pe parcursul întregii sale cariere și-a confirmat pe deplin calitățile literare și umane indubitabile precum și talentul cu care a fost hărăzit de Dumnezeu. Asemeni unui falnic stejar care nu se lasă doborât nici în cele mai crunte tornade, maestrul AL FLORIN ȚENE nu s-a lăsat îngenunchiat nici de regimul comunist, nici de securitatea care îl urmărea și îi urmărea familia și nici de cei care mai apoi l-au dat afară din Uniunea Scriitorilor, alegând să o ia de la zero, înființând o nouă formațiune literară LIGA SCRITORILOR ROMÂNI al cărui președinte este din anul 2006.

Titanul Literaturii române a știut să își folosească atuurile fiind dotat cu o inteligență nativă și având o inimă plină de bunătate, de fapt posedând cea mai grozavă combinație, așa cum spunea Nelson Mandela: „*Un cap bun și o inimă bună sunt întotdeauna o formidabilă combinație*”. – (Nelson Mandela) Astfel a democratizat mișcarea scriitoricească românească dând șansa unor scriitori cu mult talent să se exprime liber, susținându-i și încurajându-i inclusiv prin cele 15 reviste pe care le-a fondat.

Fie că scrie poezie, proză sau critică literară, în scriitura domniei sale găsim o caracteristică specifică ce-i înmiresmează operele, un parfum puternic impregnat ce lasă o apostilă unică și

originală în toate genurile literare pe care le abordează: acel simț al dreptății și al adevărului istoric născut din însăși personalitatea sa.

O altă caracteristică foarte importantă întâlnită în scrierile titanului AL FLORIN ȚENE este dragostea imensă pentru neam și țară, pentru strămoși, istorie, limba română și glie, într-un cuvânt pentru tot ce este românesc. Nu întâmplător domnia sa este unul dintre cei trei părinți ai ZILEI LIMBII ROMANE care se serbează la data de 31 august a fiecărui an, fiind la ora actuală unicul rămas în viață dintre cei trei. Și aici la Montreal, revista noastră „Poezii pentru sufletul meu” a ales ca dată aniversară a Galei Artelor pe care o organizează în fiecare an, Ziua limbii române, părintele său, maestrul Al Florin Țene fiind un colaborator de vază al revistei.

În cartea **POEZIA, O CEREMONIE A TEXTULUI**, apărută la editura Napoca Star din România în anul 2024, ne vom întâlni cu o altă calitate de netăgăduit a scriitorului și omului de cultură Al Florin Țene, aceea de eseist.

Jose Marti spunea că: „*Un pic de poezie ajunge să înmiresmeze un întreg secol.* (Jose Marti) iar dacă stăm să analizăm câtă mireasmă a dat Mihai Eminescu prin poeziile sale îi vom da dreptate.

În eseul său AL FLORIN ȚENE ne explică fenomenul ce afectează în ultimii douăzeci de ani literatura lumii : *pe măsură ce poezia își continuă parcursul normal, de formă experimentală, destabilizatoare și antisistem, proza neagă orice am crezut că ar fi câștigat în secolul al XX-lea. Proza, în special romanul, pare a fi reținut din întreaga sa experiență doar funcția povestirii, o anume sondare psihologică și câteva variabile formale. Piața universală de carte e inundată de produse care afirmă cu mândrie prin propria structură că „nu vor altceva decât să spună povești”. Lăsând însă la o parte acest orgoliu sub care detectez o anumită vinovăție, cred că proza a trecut printr-un proces de dezvrăjire, că s-a subsumat total comercialului și că nu face altceva decât să răspundă cererii, cedându-le rolul de sabotor prozei scurte și poeziei. Nu de puține ori poezii, în căutarea originalității, au abordat poezia ca pe o comedie a sufletului.*” Dacă Grigore Alexandrescu spunea că: „*Poezia este cea mai antică artă a spiritului omenesc.*” (Grigore

Alexandrescu), iar Platon susținea că *“Poezia este aproape la fel de importantă ca și istoria”*. (Platon), cele două idei se întrepătrund cu concluziile scriitorului Al Florin Țene conform cărora : *„După evenimentele din decembrie 1989, poezia s-a întors, pe jumătate, la clasicism în câteva articole de analiză, pe care le-am publicat în diferite reviste literare, scriam că, atât critica literară cât și dezbaterile literare de azi trăiesc din amintirile comunismului. În contextul vieții literare de astăzi, cu consecințe incalculabile în educarea tineretului nostru este fenomenul de reciclare a „mastodonților” artificiali „umflați”, „vinovați” că au făcut jocul puterii comuniste. Acești „mastodonți” aduși până la „genialitate” s-au folosit de relațiile lor pentru a-și publica aberațiile postmoderniste, de a beneficia de multe facilități materiale, în timp ce masa mare de muritori suferea cele mai cumplite lipsuri. Aceștia „jucau” și mai joacă și azi destinele literaturii române, impunând „valorile” și ierarhiile artificiale, conform mentalității implementate de comunism, de care nu se pot debarasa.”*

Dacă optzeciștii promovau idei încătușate și artificialul din texte, după decembrie 1989 când cenzura politică și autocenzura au dispărut, un nou curent proaspăt își făcea tot mai simțită prezența, iar Al Florin Țene denumea noul curent literar: *„proglobmodernul”* semnalat și de Eugen Simion care îl denumea *“post-post modernul”*

Noul curent se caracterizează și prin păstrarea și promovarea specificului național și *„promovează opere ale căror univers corespunde unei viziuni asupra lumii, în sensul de realitate istorică determinată, ca echilibru dislocat în virtutea unor existențe ale grupurilor sociale și politice.”* Numeroase prestigioase publicații promovează literatura ce se încadrează în curentul proglobmodern în timp ce *„publicații cunoscute și finanțate de Ministerul Culturii, Uniunile de creație au rămas în „vechi tipare”, promovând „mâzga postmodernistă a generației optzeciste a căror limbă „exprima” golul unei „glaciațiuni” al sufletului uman, într-un text incoerent și inexprimabil.”* Al Florin Țene subliniază faptul că *„Recursul la textele fundamentale ale umanității ne poate sprijini să deslușim modele trecătoare și moduri problematizate ale condiției*

umane, ce străbat dincolo de conjuncturi și traversează epoci. Proglobmodernul promovează dreapta măsură între imobilismul esențialist și noutatea, care nu neagă continuitatea, ba o promovează, este în esență textul discursului științific al oricărui timp. Acest nou curent se dezvoltă sub implicativul „nihil novum sub sole” cu unele critici obiective, acceptând că „adevărul e întregul” (Hegel), dar privit din unghiul contemporaneității democratice, când post-modernismul românesc apare ca o poziție exprimată avânt la letre la destinul actual al literaturii române, care, deja, a intrat în noul curent literar proglobmodernul.”

În concluzie Proglobmodernul nu are nevoie de o recunoaștere fiindcă acest curent deja există iar poezia *„Fără a fi ceremonioasă, poezia ca text este un fenomen obligatoriu în literatura română mereu în mișcare, căci ea reprezintă momentul trăirilor și al negațiilor, este antiteza, oglinda și trăirile ce stimulează înaintarea, fără a cărei energie demonologică universală ar fi un vehicul la unison”*

Prin activitatea pe care o desfășoară în cadrul LIGII SCRITORILOR ROMÂNI și în cadrul cenaclurilor literare pe care le conduce, omul de cultură, scriitorul, istoricul, filozoful, criticul literar și poetul Al Florin Țene susține și promovează literatura adevărată, de calitate, care nu face jocurile politice nici unui regim politic, nici unui partid. Domnia sa recunoaște un singur stăpân: talentul literar. Se cuvine să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului, căci acest falnic STEJAR al literaturii române, descoperitor și îndrumător de talente, domnul Al Florin Țene se află și acum în plină activitate la venerabila vârstă de 82 de ani ghidând și promovând noi talente literare. Domnia sa este nu doar un făuritor: ctitor de reviste, de cenacluri, fondator al Ligii, părinte al Zilei Limbii Române dar și un continuator și un pilon important pe care se sprijină literatura română contemporană.

Dacă Stanislas de Boufflers spunea că: *„Societatea are nevoie de poeți așa cum noaptea are nevoie de stele”*, eu aș adăuga că: Societatea are nevoie de falnici STEJARI, ctitori și continuatori, străjeri ai literaturii române precum este domnul AL FLORIN ȚENE!

Johnny Ciatloș Deak, Senior Editor Globart
Universum Publishing House, Montreal

MEDALION LIRIC

Nicolae VASILE

Limba română, însemn național

Secunde, minute,
ore, zile și săptămâni multe,
luni, ani, decenii,
secole și chiar milenii,
toate la un loc s-au adunat
și nația română au format.
Totul pare a fi gata,
mai trece una,
mai vine alta,
ca orice se naște pe lume,
avea nevoie și de un nume.
L-a găsit un înaintaș isteț
și vine de la un imperiu măreț.
România, ca nație,
născută dintr-a Domnului grație,
are un *imn*,
care sună, nu a veselie, ci a chin,
are o *monedă*
care, după nume, trebuie să ragă,
dar ea pare că mai mult se roagă,
are o *stemă*
care este mai mult o anatemă,
avea pe ea sonde și păduri,
care deveni-vor amintiri,
are o *limbă*,
altfel decât simbolurile celelalte,
doar de aleșii nației
din când în când votate,
noi toți, cu suflet de român,
cei care nația română o iubim,
o votăm de câte ori vorbim.

Al. Florin ȚENE

Urmele veacurilor

Croncăne veacurile prin ziduri coșcovite,
Străzile s-au aruncat în mare
Să-și spele călcâiele încărcate de glod
Crăpate de atâta mers prin uitare.

Pescărușii aduc în cioc un spic de soare
Și marea urcă până sub aripilelor.
Eu îmi caut aleasa rătăcind prin oraș
Când iubirea pe catarg se face dor.
Femeia în alb a trecut nevăzută
Și marea o urmărește în fiecare clipă,
Mă doare amintirea ce-mi suflă în velă
Navigând pe cer c-o singură aripă.
Croncăne veacurile în burgul uitat
Pe marginea mării odihnită sub chilă,
Gândul se face crin pe pulpe de femei
În corabia legănată de veacuri și umilă
În fața orizontului albastru de cuvinte...
Catargul se leagănă aducându-și aminte
C-a fost arbore tăiat fără milă.

Caietul cu poezii

Într-o noapte am uitat caietul cu poezii
pe-un colț de val de culoarea spumei,
m-am aruncat în mare în costumul de scafandru
al lui Adam,
până în orele târzii
până în pânzele albe
când înflorește leandru...

și când l-am găsit a dispărut poezia,
poate a luat-o vremea înapoi
sau în amiază ciocârlia

punând-o pe viers s-o asculte lanul
când bat în toba zilei nenumărate ploii.

Însă eu tot căutând printre rânduri
poemele din caiet își iau zborul
cârduri, cârduri...

Cristian Petru Bălan

NU TOȚI DORMIM...

MOTTO:

„Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!”

ANDREI MUREȘANU: „Deșteaptă-te,
române!”(UN RĂSUNET), imnul de stat al
României.

Nu toți dormim, căci iată românii-ncep trezirea -
Și rînd, pe rînd, se pare că simt dezamorțirea.
La drept vorbind, prin secolii, cum știe fiecare,
Avurăm tresăriri de scurtă deșteptare.
N-a fost nicicum trezirea care-o visam fierbinte,
Dar ele-n timp păru-ră un brav pas înainte,
Căci e firesc să vezi cum orice generații
Găsesc treziri vitale, mici deșteptări cu grații,
Fiind un proces continuu născut din unitate,
Din setea de progres, din dor de libertate.
Speranța e motorul trezirii naționale!
Însă când ea ani lungi ne dă mereu târcoale
Și nu dă niciun rod, de geaba-i bați la poartă,
Deoarece-i o umbră cu o putere moartă!
În acest caz, cei treji au marea datorie

Să sune deșteptarea, să-i ia din temelie
Pe cei ce dorm în cuget, să-i salte-n zguduire,
Până-și revin; și-alături să lupte-ntr-o unire!
Numai așa cu toții devin vulcan puternic

Care topește-n lavă orice dușman nemernic.
Aceasta-i sfânta cale de secole visată:
Să ne trezim cu toții ACUM ORI NICIODATĂ!

ECLIPSA CREATIVITĂȚII

(Despre inteligența artificială)

Într-o lume grea de coduri și-algoritmi
strălucitori,
Azi veni inteligența artefactă peste noi.
O vedem crescând bogată-n forțe precum mii de
sori:
Mințile ei sunt de siliciu, dar cu informații roi!

Într-un fel, ea ne-nspăimântă prin viteze și-
mpletiri,
Fiind un amalgam de forțe ce pot naște simultan
Cam orice în timp creărăm prin efort și lungi
trudiri,
Chiar și 'nlocuiri în arte ori în tehnici de titan...

Căci inteligența asta va crea opere-n șir:
Simfonii, coruri superbe, oratorii multe-n plus,
Egalând pe Mozart, Verdi, pe Rossini ori
Shakespeare,
Calitatea și valoarea vrînd să fie cât mai sus.

Iar inteligența nouă ce-o numim artificială,
Se implică-n toate cele, inclusiv picturi, sculpturi,
Încât iată că, de-o vreme, au fost scoase la iveală
Pânze aidoma Da Vinci sau chiar Michel Ange
dubluri...

Se-nmulțesc pe la vitrine digitalele vibrări,
Cu lumini care dansează, muzici din pixeli în
stoc,
Venind dintr-o lume nouă generând noi stranii
stări
Care de-i uimesc pe unii - mulți le-ar spune-un
fals baroc!

Dar vedea-vom noi vreodată vreo mașină chiar
plângând?
Oare poate ea ca să simtă vreo durere cum simți
tu?
Sau să râdă, să iubească, să viseze Cerul sfânt?
Recii-i algoritmi s-o doară? Vă asigur cert că nu!

Bine. Poate să imite - cu mecanice mișcări -

Și de-aceia filosofii se întreabă serios:
E loc pentru noi în lumea ce se schimbă-n spre
noi zări?
Sau, în noaptea ce coboară, vom fi umbrele de
jos?...

Oare știința ce-am creat-o este-un suicid ascuns?
Să sperăm că nu, și-atuncea poate este-un fapt
divin.
Iar dacă nu-i nicio cursă, e deja-un secret pătruns
Și ne speriem degeaba. Deci să continuăm
deplin!

În final, nicicum nu-i vorba despre triste
înlocuiri,
Ci de noi colaborări, om-mașină-ntr-o unire.
Astfel progresăm fantastic către splendide-
mpliniri,
Pentru-a recrea-mpreună un imperiu de iubire.

Glen Ellyn, 4 septembrie 2024

Mircea Dorin ISTRATE

Împlacabilul destin

De câte toate mi-s pe lume, incendii, molime,
războaie,
Mii de necazuri îndurate și-ncă păcate îndulci, o
droaie,
Și multă ură blestemată între copii, nepoți,
părinți,
Uitarea de credința sfântă și ne-nchinarea către
sfînți,

Și setea ceea de avere, de nesfârșitele păcate,
Ce învrăjbește de acum în neam chiar fratele cu
frate,
Doar ca s-avem mai mult ca alții adunătură de

avere,
Mărire multă-ngloriată, supremă fală și putere,

*

Mai toate când îmi pleci din lume
Aici le lași, de-s rele, bune,
Nimica n-o să duci cu tine
În cea vecie, care vine,
Sărac pleca-vei,
În suspine,
Și eu și tu
Și toți
Ca
Tine.
Apoi vei trece în uitare,
Și-n lunga vreme ce-o să vină,
Ti-i face iarăși bruș de tină,
Și eu și tu
Și
Fiecare.

Târguind un roi de stele

Dintre toate câte stele veșnicesc prin galaxii
Ți-aș alege numai una care-o fi mai lucitoare
Și diseară, la porțiță, când cu dor grăbită vii
Ți-o voi pune în cosiță, ca să-mi dai o sărutare.

Tu mi-i da, că ești miloasă și nu ții la supărare
Și-apoi încă zeci și sute ca un roi să-ți mai aduc,
Eu, în cont la mâine seară, îți promit, că cerul are,
Să-ți aduc cea galaxie, ce străluce-n vârș de nuc.

Târgu-i bun, cinstit se pare, că nici poți să nu îl
faci
Când pe cer sunt mii de stele pâlpâind
strălucitoare,
Dac-ai dat de-așa comoară, ia cât poți și pune-n
saci
Și-apoi dă ca bună plată, mai nimic, o sărutare.

Până miezul nopții bate, eu ca bun neguțător
I-am vândut un sfert din cerul rotitor de-asupra
noastră,
Ea, ca nu cumva să piardă, rugătoare și cu dor
Mai tot vrea să târguiască, până n-o mai fi vre-o
astră.
Doamne, când făcut-ai lumea, te-ai gândit că cele
stele

Vor ajunge într-o vreme să le fac de târguit?
Sau Tu pusu-le-ai acolo, ca păcat să-mi fac cu ele
Cu o tânără codană, ce-ntr-o zi m-a îndrăgit?

De-i așa, îți vând de grabă toate cerurile Tale
De rămâne-n întuneric universu-ți nesfârșit,
Rătăci-se-va și luna pe știuta ei cărare
Pentru doi copii sfielnici, ce iubirea i-a-ntâlnit.

Ionuț ȚENE

Poetul interzis!

Încet, Încet ne interzic pe toți, pe rând
Poetul nu are drepturi să intre în cetate
Vai de patria care pune index poeziilor
Vai de poporul care-și uită barzii la bordura
prăfuită a istoriei

Dintre ei vor rămâne doar mușuroaiele de furnici
și viespile rătăcite în pădurea de salcâmi
Fără roade

Când poezia e interzisă în burg
Dumnezeu plânge și lacrimile se fac crini
iar apele repezi curg tânguind spre izvoare
când poezii sunt ținute între lacăte
Libertatea e doar o amintire
iar conștiința o Fata Morgana pe cruce

În ce țară trăim cartonati, ce lume de pitici
pregătește...

Încet, Încet se arată la colț cimitirul
unde dorm și visează în versuri cu zornăit de
lanțuri
prinși de piroane, bătuți cu sânge și frânți pe
altare
poezii români interziși de uitare

Lăsați poetul în cetate!

Luați mâinile voastre uscate de pe poet
Degetele vă sunt cuțite ruginite
care fac ziua și noaptea un morman de întuneric

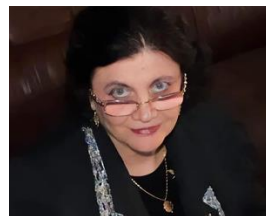
Luați cuvintele voastre unsuroase de pe poet
și plecați odată unde marea unește
memoria cu suburbiile iadului
De altfel un oraș prea aglomerat în ultima vreme
cu turnuri goale și vorbe de sticlă

Luați mâna de pe poet. Sunteți unghie în pieptul
umflat ca o velă din ochiul furtunii
Versurile albatrosului lovesc ca barda pădurea
uscată
Lăsați poetul să caute neliniștea în insula
unde Ulise s-a întâlnit cu uitarea
și femeia cu focul

Luați ghearele de meduză din silabele bardului
ce urcă strivit muntele în zăpușeala taborică
Lăsați trubadurii să fie cetate fără ziduri
și celulă fără gratii sau lacăte
Doar un cuvânt viu care se frânge pe masă
cum pâinea coaptă și o cană cu vin
din cea mai adâncă fântână prin inimi

Poetul e izvorul din care nu-ți trece setea
niciodată
Urmele pașilor lui merg doar cu iubire
Lăsați poetul să vină asemenea profetului
Singur cu barba lungă și sură
care nu ne atinge nici măcar cu o floare

Maria FILIPOIU

PE CALEA EROILOR (sonet omagial)

În miez de vară vin la sărbătoare
Frați români, comemorând victimele,

Și întonează imnul țării mele,
Când își înclină frunți, cu întristare.

Corneliu CRISTESCU

Ca-n Madrigal rememorând dramele,
Răsună glasuri la manifestare,
În ecouri și ritmuri de fanfare:
„De-ar fi chiar să murim, slujim armele!”

S-aducă gloria în jurăminte,
S-au răătăcit eroii-n veșnicie,
Din steag național purtând veșminte.

Urmașii le duc memoria vie
În omagii, spre aduceri-aminte
De nesfârșita lor călătorie.

DRUMUL STRĂBUNILOR (acrostih)

Drumul străbunilor e-n rădăcini de neam,
Rămase pentru tinere vârstare.
Unite-n suferință ca frunza din ram,
Menirea vieții va fi înălțătoare.
Urmași să legene al dorului alean,
Loiali într-o gândire creatoare.
Stele din privire să încununeze
Toate valorile spirituale.
Ramuri de gândire, mereu să vegheze
Aievea, idealul ce nu moare.
Bunii mei înaintași să privegheze
Unitatea neamului în hotare.
Nimeni, vreodată, să nu contesteze
Identitatea România Mare.
Lira și cuvântul să le venereze
Onoarea moștenită în vârstare,
Românilor ce-n grai își duc visuri treze.

PITAGORA-FILOSOFUL MATEMATICIAN

(n. 570 î.Hr. – m. 507 î.Hr.)

Într-o istorie descrisă de **Cicero**, celebrul orator,
În ale sale **Tusculanae Disputationes**, ca scriitor,
Ne povestește că **Pitagora**, un cunoscător imens;
Ajunse-odată în Fliunte, în Argolida din
Pelopones.

*A stat de vorbă, pe diferite subiecte, cu **regele Leon**,
Care, surprins de bogăția cunoștințelor acestui om,
L-a întrebat concret: cu ce se-ocupă și din ce trăiește;
El a răspuns **că nu era expert în nimic; filosof** el este!*

Leon rămase-atunci surprins, cu ochii spre pământ;
După cât se pare, regele nu cunoștea acest cuvânt!

Cicero atribuie, la rândul-i, anecdota unei autorități:

Heraclit din Pont, venit-n Academie, la șef de unități!

O întrebare scurtă ne frământă acum, trebuie s-o zic:

E-adevărat că Pitagora: *nu era expert chiar în nimic?*

*Pitagora, se spune, că a fost un mare **matematician**;*

Oricine-i *știe teorema* și numele; un bun teoretician!

Matematician, Pitagora era legat de lumea lui reală;

Cu *relații matematice*, a inventat o **scală muzicală!**

Rămâne și-n **astronomie**, Pitagora, gânditor magistral,

Cu **teoria rotirii Pământului în jurul unui foc central!**

De materii esoterice, cu elocință, el vorbea frumos;

Numele ar sugera un admirat **reformator religios!**

De aceste ocupații, lui Leon, Pitagora nu i-a vorbit;

În fața lui Leon nelămurit,

Pitagora doar **filosof** el s-a numit!

(După: Victor Gomez Pin, **Pitagora: Copilăria filosofiei**, Editura Litera, București, 2020/2023)

Alexandru ARMEANU

Să ai răbdare...

Tot ce vrei, tot ce speri, tot ce faci
Vine greu și ades te complaci
Vine-ncet și aștepți, vrei nu vrei
Geaba grăbim, viața are viteza ei...

Deși vrem și sperăm și-ncercăm
Cel mai des, inutil, insistăm
Ce putem e, cu calm, s-adăstăm
De-un liman, în final, o să dăm...

Să ai răbdare... s-aștepți o floare
Chiar când nu-i soare ea va apare...
Să ai răbdare... s-aștepți să vină
O zi senină, speranță-n zare...

Aparent tot ce faci controlezi

Dar de fapt te-amăgești ca să vezi
În final că, de fapt, ce-a ieșit
Nu-i deloc chiar ce ți-ai închipuit...

De socoți timpul ce-ai câștigat
Vezi de fapt că mai mult ai așteptat
Sau c-atunci când deși ai sperat
Vei vedea, n-ai ieșit mai bogat...

Să ai răbdare... că totul pare
Fără-alinare... la disperare!
Fii răbdător! Încrezător!
Cugetător! Câștigător!

Ce v-am spus, pân-acum, despre răbdare
O învață, vrând-nevrând, fiecare.
E dovada că nicicând, o întâmplare
Nu-i în van, inutil, e o-ncercare...

Toată viața alergăm, ne zorim,
Doar succese imediate ne dorim,
Ne-amăgim chiar și atunci când credem
Că finalul va veni doar când vrem...

Să ai răbdare... orice-ncercare
E o-ntâmplare ce-are sfârșit!
Să treci de toate! Vezi că se poate!
Orice-așteptare nu-i infinit!

Cătălin Ioan Vega

Tratat despre așteptare

Dacă aş muri
viermii mi-ar căuta chintesența
ar fi mai plăcută durerea vorbelor tale...
la urma urmei devenim un pământ roditor
topind ce-am fost vitamine și minerale,
șoapta ta ca o freză
din inimă trece în suflet

și răscolește tot ce nu moare
ce rămâne viu în veșnicia durerii
memorial cu repetiții și aduceri aminte
ce am făcut, de ce am tăcut, de ce am ascuns
un preiad îmbrățișat de iluzia iubirii
viermii prietenii mei termină treaba și pleacă
dar tu veșnicia mea?

Peste timp

Am trăit cu ideea că-s foarte bogat
când mama mi-arăta bibiloteca
acolo i-ascuns tot ce aveam
și eu o credeam,
căutând mereu întrebări
nefericit cu fratele-mi prinț
în ultima vânătoare
„ochii mei nălțam
visători la steaua Singurătății”
am înțeles tăcerea unei cărți
atemporală-n veșnicie.

Mariana Popa Potaisa

ALFABETUL - SCUT DE LUMINĂ

Îmi arde sufletul de dragul limbii
mele strămoșești,
a domnit în ale mele vene de când
sunt pe pământ.
În slovele ei se află visele mele
încă nevisate,
în ale ei cuvinte găsesc potirul de magie,
tenebrele nopții înmiresmez.
Cotropite-s de înstrăinarea limbii mele.

Alfabetul mi-e scut de lumină,
în el mă ascund, mângâi alb
nescris al foii, vizez
literele, îmi sunt surori,
sar în ajutor. Mi-alungă neliniștea.
Mă revărs în poezie de dor.

IUBIREA DE ȚARĂ

Din sfinte ogoare moștenite
alipite ființei mele, grație
iubirii de țară, o nebănuită
comoară din ancestral coboară.

Plutesc în astral și pe pământ,
sunt rugă, smerenie și sfiiciune,
ascult zvonul de izvoare
ca o chemare din munți.

Spre țară
să coboare liturgica lumină,
ca-ntr-un imn să mă înfășoare.
Tulburător imn!
Sublimul moment mă înalță!

Marina Bezerdic

„MI-E DOR...

Mi-e dor, mi-e dor,
Mi-e dor, de-al meu popor,
De un cer senin,
Așa precum era,
Pe când eram copil...

Mi-e dor, mi-e dor,
De-al meu grai românesc,
Pe care unii, astăzi,
Vor să-l dea la schimb...
Și eu zbor încet ca pasărea
Spre un cer senin, că durerile
Mă țin, mereu într-un chin.
S-a vândut din țara mea...
Eu sunt mică și săracă pe lângă
Ciocoi ce ne duc la groapă...

Doar un singur lucru
Ne-a mai rămas, că
Tâlharii n-au putut,
Să smulgă din al nostru glas,
Acel grai matern...
Prin care, astăzi, eu pe toți...
Vă-ndemn:
Să nu vă vindeți graiul
Vostu românesc,
Că bunicii noștri,
Mult sânge au vărsat,
Ca noi, astăzi, să trăim
În liniște pe-acest pământ...
Și mi-e dor, mi-e dor,
De un cer senin, ca să mă joc
Sub stele, așa precum,
Mă jucam, când eram copil ...

Titina Nica ȚENE

Să uit definitiv

Ce mic e tată dealul copilăriei mele!
Mi se părea un munte când eram în sat
tu mă privești de-acolo dintre stele
muștrându-mă duios că am plecat.

Dar m-am întors acum la bătrânețe

să construiesc o casă spre izvor
să regăsesc trecuta-mi tinerețe
sădind mușcate în pridvor.

Cînd vălurește grâul ca o mare
o să mă plimb prin el ca altădată
când pomii se vor umple iar de floare
să uit definitiv c-am fost plecată.

Doruri

Mi-e dor de toamnele din satul meu natal
când mă duceam cu tata după nuci
care trosneau pe sub piciorul meu
când florile se ofileau în lunci.

De carele-ncărcate cu porumb
de strugurii ce aureau sub soare
de mama când pune în geam gutui
de viața mea cu tinerețea-n floare.

Mi-e dor de viața care a trecut
de frații mei prin lume rătăciți
că mă trezesc plângând ca din senin
de dorul lor și dorul de părinți.

Când au trecut atît amar de ani
și cum pot potoli al sufletului dor
când știu că toți s-au dus și nu e mult
până s-o iau și eu pe urma lor?

Carmen STEINHAGEN

ÎNVELIȘUL DE PĂSĂRI

Mereu mi-a plăcut să fiu înlăuntru
Cu un înveliș care să mă apere
Ca o a doua piele, dar acoperită cu pene,
La un capăt zbor, la un capăt pod,
Care să unească două maluri de ape.
Aici o să dorm eu cu aripile desfăcute
Pe o parte materie, pe o parte spirit
Chip și cruce pe aceeași filă de carte.
Ține-te de pleoape cu amândouă mâinile
Și nu închide ochii până ce nu vom zbura
Prin tunelul aprins de privirile noastre
Cu toate legăturile după noi

Încâlcite în noduri și gHEME,
Frânghii bătătorite pe spinări de păsări
Cu linii de contur modificate în semne.

LIMBA TĂCERII

Limba ta îmi părea necunoscută.
Vorbeai prin tăceri nesfârșite
Pietrelor albe rotunjite de sare și ape.
Făceai din ele construcții ciudate
Cu acoperișuri cântătoare
Ca niște clopote sau ca niște timbale,
Apoi le pictai ca pe ouăle de Paști
Cu semne și chipuri prietenoase.
Nu pricepeam eu ce cale urma
Dar te priveam fascinată,
Cum învățai pietrele să râdă.
Apoi le strângeai în brațe,
Te lăsați în genunchi
Și plângeai peste ele lacrimi sărate.
Atunci nu înțelegeam nimic,
Nici râsul, nici plânsul tău.
Împietrită te ascultam cum tăceai
Și învățam și eu, fără glas
Să tac asemeni pietrelor albe.

IOAN MICLĂU-GEPIANU

Pe drumurile artei

Zbor cu gândul, roibul
Zbor cu gândul, roibul
vieții,
Cu aripile-aurite
Și cu graiul omenesc,
Pelerin pe drumul artei
Precum însuși Făt-
Frumos

Prin vremi mândre și
străbune!

Din chiar zorii dimineții,
Sfântul Soare cu-a lui
roze felurite,
Învelind cu nestemate tot
rotundul pământesc,
Auzii cum îmi șoptește
roibul meu orgolios;
Eu îl ascultam ce-mi
spune!
Punea-n cetini a lui
șoapte și în râuri
susurânde,
Apoi înspre cer cu stele
privea, frâul spumegând:
”Fii stăpân, să te ții bine,
căci vom trece
Prin păduri de-argint și
aur, vezi pe drumuri
cotituri,
Grămezi mari de
nestemate, aur mult,
iscoditor,
Nu gândi să le ai toate
căci ești simplu muritor -
De vrei Arta cea
frumoasă,
Ce-i a Duhului lucrare,
Zi întâi o rugăciune,
Zi ”Ajută-mi mie
Doamne!”
Ia-ți pe umeri sfânta
Cruce!
Grea ispită-i Poezia,
Duci pe umeri grea
povară,
Ea te frige și te arde,
Căci e focul din origini,
Vântul rechemării sacrei
Înspre muntele IUBIRII!

DOR

Mi-e dor de-al mamei mele grai,
De portul și de cântul ei;
Câmpia cu-a Miorii plai,
Revarsă-n soare viu cover,

Culoarea vetrei azi cu dor,
Se-adună-n ochii mei!

Iar de mă rog cuiva acum
Mă-nchin l-altarul vetrei tale,
Oprindu-mă bătrân în drum:
”O, cât de tânără ești Țară!
Cum ași dori să-ți mângâi iară
A florilor petale!

Sfioasă-n dalba ta câmpie,
Tu, scumpă zână din Carpați,
Cu sânii plini legați în ie,
De ce ți-e tristă fața Ta?
Tu, Mamă a trei frați,
Recheamă-ți dulcea veselie
Și nu te întrista!
Căci de tristețea Ta aude Dumnezeu
Și nu vei suferi, nici eu!”

Ioan Miclău Gepianu

Proverbele, lumini ale înțelepciunii!

Deși proverbul se dovedește a fi parte a sistemului folcloric, de fapt acolo se și identifică prin gen și origine, eu încerc să-i încarc valoarea, dovedindu-l o scânteie a înțelepciunii și a caracterului nostru omenesc; asemănându-l cu un strop din izvor, acel izvor al vieții prin care, oamenii, din experiența lor, îl creează și înnobilează cu duh de adevăr!

Din graiul și înțelepciunile așezate într-un proverb, se pot deduce multe și deosebit de variate elemente. Bunăoară de timp și spațiu, de sistem social și ideologic, de mod de viață și știință, de istorie și adevăr, de geografie și țară, de educație și politică, de credință, de economie, de zgârcenie, sărăcie, bogăție, ș.a.m.d. Toate acestea le vedem venind chiar din vremi străvechi, amintind chiar din începuturile noastre existențiale în lunga cale înspre zilele de azi!

Cum este și logic, fiecare generație își are vremea sa, vorbind metaforic, fiind inel de legătură al firului istoric, își adună/creează proverbele, cimiliturile, snoavele vremii respective. Dar, desigur păstrând și cumulând cu sfințenie, prin folclor, pe cele ale predecesorilor. Spiritul satiric și umoristic este esența/sângele unui proverb, dar

știm că în această haină lingvistică, în această formă de scutec se află învelită știința înțelepciunii: un adevăr, o satiră, o dorință, o renunțare, o supărare, o înviorare, o atenționare, o îndreptare, într-un cuvânt, manifestarea ideii de mai bine, de înlăturare a răului din viața de zi cu zi! Proverbele sunt uneori, nu numai scrise, dar și răspândite pe cale orală prin strigături la petreceri, la nunți, la hore, la înmormântări!

Am iubit întotdeauna acest gen de creație literară minimalist/concentrat, creând și adunându-mi de-a lungul anilor, publicând apoi prin diferite reviste, cărți, articole pe diferite teme, din diferite perioade ale vieții mele! În cartea mea ”Cuvinte de minte” apărută în anul 2012, așezasem în ordine alfabetică (A la Z) creațiile mele literare pe teme puse în fraze așezate sub litera A, și așa mai departe spre Z.

Am acum plăcerea mea de respect pentru cititorul iubitor de asemenea scrieri, a reda sub simbolul literei A, câteva din aceste proverbe/ziceri din cartea „Cuvinte de Minte”:

-Acolo unde nu există suflet, sentiment și lacrimă, nu există artă!

-Adeseori se uită că iubirea este liantul care aduce unirea omenirii; aceasta trebuie căutată, dacă vrem să unim popoarele lumii!

-Adevărul ridică pe umerii săi munții și-i aruncă în adâncurile prăpăstiilor, descoperind orice uneltire omenească oricât ar fi de ascunsă.

Poate tocmai pentru aceasta este deseori disprețuit de oameni!

-Adevărului îi sunt de ajuns două-trei fraze, minciunii îi trebuiesc volume întregi. De aceea vorbirea scurtă pare mai limpede și mai dreaptă decât cea mult prelungită și răsucită!

-Adevărurile istorice au dovedit cu prisosință ce înseamnă asimilație și ce înseamnă infiltrație, ele nu pot fi confundate!

-A fi bun înseamnă a păstra în tine ceea ce aveai în copilărie!

-A intra în poezie înseamnă a ieși afară în universul mare, spre a pândi și prinde din realitate visele imaginației proprii, altfel zis, visele pot deveni realitate atâta vreme cât imaginația noastră le poate intui!

-Am avut și am întotdeauna grija mare, să nu mă rătăcesc în propriile mele gânduri!

-Am auzit fiecare despre copii cuminți, inteligenți

și chiar dotați cu alese haruri, ajunși la maturitate personalități de seamă, sau, ratați sociali; dar, niciodată nu s-a întâmplat să nu fie hotărâtor sprijinul părinților lor, sau al mediului social!

-Am citit și scrieri despre care doar inavuabilul m-a oprit a le aminti!

-Albina și musca. Albina: Eu sunt fericită, fiindcă munca mea este folositoare pentru fiecare om! Musca: Dacă asta e adevărat, pentru ce omul nu te ține în bucătărie ca pe mine?

Albina: Viața mea este prin grădinile înflorite; dar eu am văzut odată cum omul te-a speriat cu ceva otrăvicios, pentru ce? Musca: Ah, el nu a înțeles bunele mele intenții!

-Am întâlnit și oameni simpli, dar cu gură de aur, pe aceștia să-i căutăm mai adesea!

-Am puțini prieteni, dar le-am promis că n-am să-i trădez niciodată!

-Apa e sângele Naturii, otrăvirea acesteia omoară asemenea drogului în sângele omenesc!

-Apa și sângele deopotrivă susțin viața; în sânge stă sufletul, în apă trupul!

-Arhitecții și constructorii întâi ridică scheletul unei zidiri, apoi pregătesc ornamentațiile dorite. La fel și despre oameni, mai întâi să li se asigure înălțarea moralei, apoi să li se dea funcții sociale!

-Artiștii uneori au lacrimi de ceapă/ Urlând de parcă-n haine n-au loc să mai încapă/.

-Ascultă-l pe cel în suferință, fiindcă nimeni nu-și știe calea propriei sorți!

-Artele care distrug sufletul omenesc trebuiesc înlăturate, iar înfăptuitorii acestora de asemenea; astfel viața se va reînnoi!

-Artele sunt o expresie fidelă a culturii și civilizației noastre!

-Ascultă-ți inima din tine, și vei înțelege că după adevăr tânjește!

-Asigură-te mai întâi de plinătatea dragostei din inima ta, apoi de plinătatea pungii cu bani, s-au a-ți batjocori aproapele.

-Astăzi tineretul ăsta e prea obraznic, zic părinții, dar, tot așa s-a zis din generație în generație! Deci iubiți și luminați tineretul fiindcă a lui este viitorul!

-A-ți ierta dușmanul, este palma cea mai usturătoare dată acestuia; dacă mai are bun simț!

-Au fost și sunt poezii sfinții credinței și speranței în adevăr, tulburarea lor însă vine adeseori din proza veșnicului interes și flămânzeniei oamenilor pentru mai multul decât e necesar

vieții!

-Avem noi românii, multe proverbe de minte și înțelepciune, iar unul foarte vechi ne mai spune cum: „Este mai ușor a strica decât a construi!”

-Ascultă și sfatul celui bătrân, căci a străbătut drumul la care tu tinere acum pornești!

NICOLAE ROTARU
(28.03.1950-30.03.2024)
- Aforisme

- Mi se tot spune că e foarte simplu să fiu fericit, dar nu mi se spune cum să fiu simplu.

- Privind în sus mă simt și eu fără-de-sfârșitul și mi se pare că voi fi capabil de înălțare, la ceasul așteptat a Învierii celor duși.

- O zi lăuză umblă desculță prin ploaia congelată. Precis caută un poet celibatar. Eu sunt însurat. De-aproape 50 de ani.

- După ce ai suferit cât a trebuit, după ce ai iubit cât ai putut și ai sperat cât ai considerat, sosește marea liniște și infinitul repaus răsplătitoare pentru tot și pentru toate.

- Ce mi-e scris în frunte mi-e pus, dar mie mi-a murit și scriitorul de frunți, și lipitorul de etichete.

-Toată viața am trudit să-mi adâncesc, ca pe niște tranșei, scizurile și curcumvoluțiunile de pe creier, pentru a putea să mă apăr de armele și armatele proștilor. Acum mă simt copleșit.

- Ca să nu fiu acuzat c-am plagiat titlul unei poeme de Eminescu am scris Fostua est. În care mă refer la trecere noastră de la Est la Vest!

- Violator de fete morgane, soarele e un nesătul al pustietăților de nisip.

- Fierb, clocotesc în mine, la foc potolit nepotolitele-mi vreri.

- Vara se topește și se mistuie în propriul zăduf, după care se scurge prin crăpături și crevase de timp, în timp ce toamna se năpustește brusc, ca o

felină ce-a stat la pândă, năpădind totul cu un păienjeniș de regrete foșnitoare și ruginii.

- Sunt înfometat de prezent, dar însetat de trecut. Nu pot accede spre viitor fără să-mi fi potolit aceste trebuințe primare.

- Să zbori ori să plutești, văzând și tu ceea ce văd păsările, într-o Iliadă a înaltului dimpreună cu zeii. Să înoți în lumea tăcerii, „dialogând” cu fauna apelor, într-o Odisee a adâncurilor laolaltă cu începătorii vieții. Aceasta e splendoarea visului.

- Sunt rugat cu insistență să renunț la trecut. Aș face-o, dar cine-mi dă în loc viitor?

-Cred că suntem imperfecti, fiindcă Dumnezeu l-a făcut pe Adam fără ciornă sau exemplar de probă pe care să-l returneze.

Notă: Selecții din volumul „Sacii fără fund”, Editura Fast Editing, București, 2024

Victoria SOREA
-Poeme-

Limba noastră

Nu lăsați în uitare străbunii, ei ne sunt rădăcini,
Sunt comoara neprețuită din adâncuri
Din ei ne-au crescut nouă tulpini
Și ne dau sfaturi în vise și gânduri.

Dacă săpăm în ruine adânci vom găsi un tunel
Ce duce-n ancestral, în constelații de neam și de țară
Și mai adânc de căutăm ne duce până la El,

El, ce ne-a răscumpărat, ne-a pus în piept iubire,
să răsară.

În limba noastră să vorbim de neam și de țară
Să nu ne vindem pământul strămoșesc
S-or scula morții, cu coase ies afară
De nu vom spune,, Tatăl nostru” în grai românesc.

Limba noastră-i dulce, doar ea are cuvântul Dor
În ea auzi Miorița, „ Ana“ la Argeș, apriga
Vitoria Lipan,
Românește vorbesc copiii pe maidan.

Limba noastră, dulce grai românesc,
Să o vorbim, aici noi suntem stăpânii
Țara nu-i „dodoloată”, dar graiul strămoșesc
Se aude-n toate părțile lumii.

Mama, izvor de lumină

Mamă, tu dai copilului libertate deplină,
Îi dai aripi de încredere să zboare prin viață,
Îi ștergi lacrima de dor din inimă
La prima plecare în lume, de lângă fusta ta creată.

Mama îți spune că acasă este lumea cea mică,
Dar plecând dai piept cu lumea cea mare
Pe care s-o-nfrunți cu mare curaj, nu cu frică,
Să nu ai așteptări, să nu ceri îndurare.

Încredere să ai în Cer și în mâinile tale,
În mama care-i necuprinsul cuprins în secunda
zămislirii,
Ea-ți liniștește primele țipete sfâșietoare,
Îți face semnul crucii, te-nchină zidirii.

Mama strălucește pentru tine în mii de culori,
Își trăiește visurile prin fericirea trăirilor tale,
Ți-e rădăcina, puritatea iubirii fără-ntrebări,
E-nțelepciunea prin starea de vârstă, tu ești
moștenirea trăirilor sale.

Mama ți-a descoperit lumea, apoi la nepoți,
Lăstarilor tăi, urmașilor ei, le stă de veghe la
căpătâi
Mama e un izvor ce curge prin zile și nopți,
Mama te naște, te crește, ți-e lumina dintâi.

PROZĂ SCURTĂ**Ion DULUGEAC****Pe ghețarul Gletscher**

Ion Brâncoveanu privi curios în sus, unde se vedeau, în soarele dimineții, vârfurile semețe ale munților pe care trona ghețarul Pitstaler Gletscher, situat la peste 3400 de metri, deși cel mai înalt vârf muntos al zonei, era Wildspitze, de 3.772 metri, vârf cucerit în anul revoluției române din 1848; la acea vreme, vârful Wildspitze era mândria masivului Ötztal din Alpi, depășit doar de vârful Großglockner, situat la câteva văi mai departe, în Tirolul de Nord.

În fața acestui peisaj mirific, bine îngrijit, la vreo zece metri mai încolo de el, două femei stăteau în strada pustie cu schiurile alături, una legându-și un batic înflorat pe cap, iar cealaltă punându-și frumos ochelarii de soare pe frunte. Mai jos erau casele de bilete, unde, după ce s-au echipat cu hainele de schi, cei șapte români s-au așezat la coada dorind să cumpere bilete pentru a urca pe muntele Kleine Gasse, din sudul Tirolului.

— Ce facem, fraților, pe câte zile luăm abonament? rosti Huldubanu cu glas autoritar.

— Eu iau pentru șase zile, spuse Filimon scoțându-și cardul să plătească.

— Noi la fel, îi zis Sandu Silică, ușor adormit.

— Care voi, măi, Jidane? întrebă scurt Mișu.

— Eu și nea Ion, nu suntem toți trei în aceeași mașină, băi fraiere? Cum să plecăm noi, să-l lăsăm pe nea Ion pe mâna voastră de papagali? întrebă Jidanul râzând.

— Cum vreți voi! Dar noi vom lua pe

șapte zile, pentru că, după ultima seară de cazare, schiem jumătate de zi, apoi plecăm spre casă, spuse Radu privind către nașul său.

Cealalți, deja postați la coadă, îl împinseră într-o parte pe Ion, care țopâi în fața lui Tavi, ușor dezechilibrat. Cu capul mic cât doi pumni, fața rotundă și ochi sclipitori, având fruntea teșită, pe care atârnavă ochelarii de soare ca o streășină, Mișu Huldubanu, cel care produsese îmbulzeala, se uită către profesorul de schi fără să clipească,

— Te grăbești, băi, piticanie? îl întrebă Ion pe un ton glumeț. Vrei să te lovești la ceas? continuă el, râzând sugubăț către bărbatul ce se roșise la față precum racul fiert.

— Nu, maestre, că ești la o categorie superioară, zău! Să..să..să moară Jidanu, de nu!

— Atunci stai cuminte, să mă las pe tine, și te accidentezi! spuse bărbatul cu glas tare.

— Cum plățiți, mă băieți? întrebă curios Radu care ajunsese primul la casă... Pentru că eu plătesc cu cardul și pot cumpăra și pentru voi, apoi îmi plățiți în numerar, nu? Ca să nu le dăm ăstora comision pentru noi toți, le zise, cu zâmbetul pe față, constructorul.

— Are dreptate finul meu, spuse Mișu luând o mină serioasă, de intelectual de țară.

— Da, frate! Așa facem. Ești deștept, măi Radule, spuse Filimon întorcându-se către bărbatul brunet din spatele lui, așezat la coada de la ghișeu, râzând cu gura până la urechi.

— Băi, Ta...Ta...Ta...Tavi, hai să luăm cu toții o gondolă, să nu mergem separați, da? îi zise Mișu Bâlbă, cum îl mai alinta uneori Ion, în mod elegant și prietenesc.

— Hai, măi, băieți, uite că acum suntem doar noi! Hai, băgați mare, ce dracu', parcă sunteți adormiți! le zise și Diaconeasa, cu o căciulă Nike trasă pe frunte, de sub care se vedeau ochii lui strălucitori, ca două boabe de cafea, așezați deasupra nasului său coroiat.

Bărbații din grup veneau tot mai des în acest colțisor liniștit de lume, ascuns între vârfurile înalte ale Alpilor, unde schiul era mare industrie. Din micuța cabină în care cei șapte urcau spre vârf, puteau să vadă traseul ascuns de brazi falnici, între care se vedeau tufe de afine și brusture alpin ce uneori lăsau loc, pe câte-o culme, peisajului minunat, de unde se vedeau

munții până în Italia, la vârfurile înzăpezite din masivul Cimma Grande di Campillio.

În jurul cabinei, vrăbiile zburau așezându-se prin frunziș; conuri mari de brad se legănau, iar turturii de gheață, formați din zăpada topită de pe cetina verde, străluceau orbitor peste acel peisaj de basm. Ici-colo, era câte un plop sau paltin ce colorau peisajul, iar prin frunzele galbene-aurii, rămase necăzute, se auzea zborul haotic și gălăgios al unui stol de sticleți neastâmpărați, dornici să ciugulească boabele gustoase de brusture.

— Ce zici, Jidane, îți place peisajul, jegosule? întrebă Tavi pe un ton certăreț și grav.

— Cine te-a adus aici întâia oară, măi, rahat bolnav? rosti supărat Sandu; ce-și scoase fesul negru de pe cap, scăpând cu zgomot ochelarii de soare pe cauciucul podelei.

— Vezi, băi, că ți-a căzut proteza, îi zise Mișu Bâlbâitu. Parcă așa zici matale, nea Nelu?

— Da, Mișulică, așa este! Dar la asta cred că și proteza este făcută din lemn, să nu-l coste mult, răspunse glumind cel întrebător.

— Ha, ha, ha, ce mișto i-a zis nea Ion! interveni Mișu Diaconeasa, care-și șterse lacrimile cu dosul palmei, încercând să îndepărteze bobul de apă.

— Ce faci fraiere, plângi? Ce, n-a venit mama cu tine și ți-e frică pe aici, prin străini? îl atacă scurt Radu, care de regulă vorbea cel mai puțin; dar acum stârni un hohot de râs.

Ajunseră în vârf, la 2800 de metri; de cum au ieșit din clădirea cabinei, un aer plăcut, dar înțepător, îi lovi în mod brutal în față, făcându-i pe toți să-și protejeze obraji. Era plăcut să vezi, de la înălțime, valea încă verde pe alocuri, din această zonă înaltă a orașului Sölden. Aici, pe versanții însoriți, era o încântare să stai la bronzat, la înălțime, și să te uiți cum soarele mare și roșu se pogora mândru în zona italiană, așternând darnic aur și purpură peste coama țepoasă a munților. Bărbații și-au așezat schiurile în picioare, au făcut câteva fotografii, apoi unul câte unul, în șir indian, au plecat în curbe largi, într-o viteză nebună, către vale, aproape de luciul lacului Rotkogel, unde ajunseră în trei minute, gâfâind ușor de la efort.

Adunați în grup compact, cei șapte s-au așezat la rând, la un alt teleferic, situat între alte trei, ce împânzea valea respectivă, gata să atace

un alt pisc de unde să plece într-un traseu de schi, lung de 60 de kilometri, suficient pentru prima zi de plăcere montană.

Cerul albicios de deasupra instalației se acoperi ușor de nori lănoși și gri, care veneau, ca niște bulgări uriași, din ceruri și se ciocneau între ei, într-un dans nebunesc, lăsând șuvoaie argintii în urma lor. În dreptul soarelui, pe care adesea îl ascundea, se vedeau șuvoaie de foc roșu și galben, lăsând, în viteza nebunească a cabinei, impresia că însuflețeau și stingeau o flacără sângerie, ușor strălucitoare, precum aurul topit.

— Mergem spre Grosse Stein sau mergem pe ghețar? întrebă curios Jidanu, vrând să arate că-i cunoscător al locului unde bărbații voiau să schieze.

— Mergem la ghețar, băi, fraiere! Sau ți-e frică? răspunse pe un ton autoritar Filimon.

— Mai bine mergem pe la Piața Matache, c-au băgat „adidași de porc”, glumi scurt Ion, toți cei din grup începând să râdă ca nebunii, urlând cabina și munții de veselie lor.

Cei șapte au luat o cabină mică, de 20 de persoane, urcând la peste trei mii de metri pe Ötztal Spitz, un vârf unde legenda spunea că un cioban venit în Tirol, fondatorul regiunii de astăzi, cu numele de Ötztal, ar fi murit într-o noapte geroasă de iarnă, după ce formase un sat la poalele munților; fiind găsit după mii de ani în stare perfectă.

Acolo, pe Valea Ötz, o ramificație a văii râului Inn, din landul Tirol, în Alpii Austriei, a fost găsit omul zăpezilor, sau omul ghețarilor numit „Ötzi”, care atunci când a murit avea circa 46 de ani, el fiind bine conservat, timp de mii de ani, într-un ghețar pe vârful care-i poartă numele.

În cabină, cei șapte bărbați, fericiți și îmbujorați de frigul de afară, s-au lăsat unul în altul, ca oile la stână, discutând lejer despre frumusețea zilei ruptă, parcă, din basmele lui Andersen; făceau numeroase comentarii la adresa frumuseții locului și a serviciilor de schi.

— Ce faci, mă, Jidane? Văd că-ți tremură genunchii, îi spuse Ion cu zâmbetul pe buze.

— Nea Ioane, este greu, pentru că ne-ai dus neîncălziți pe a doua coborâre, care, să moară mama, am văzut că era de culoare neagră, pentru profesioniști, ce dracu!

— Păi, unde voiai, măi... băiete? Tu mergi la începători, ce naiba!

La București ziceai că rupi munții pe schiuri, fratele meu.

— Așa este bo... bo... bo.. boul ăsta! Mereu se laudă și, când îl pui la probă, face pe el! Și cu Moldoveanca am auzit că face la fel. Se suie pe ea și uită de ce s-a suit, pro...pro...prostalăul ăsta.

— Mergem la ghețar, da? schimbă elegant discuția Ion, văzând pe fața posomorâtă a colegilor săi că erau obosiți și încordați, pentru prima lor ieșire pe pârtiile care păreau nesfârșite.

— Reziști, papagalule? spuse Octav Filimon cu substrat, în vreme ce silueta lui obtura lumina să pătrundă în ochi Jidanului, care-și ștergea, cu fularul, ochelarii de soare.

— Rezist, măi, frate, dar mergem ușor, da? întrebă Jidanu, binevoitor, pe amicului său.

— Oh, alerg eu în față și voi nu mă depășiți, spuse Ion cu autoritate, pe când ceilalți șase îl priveau cu prietenie.

Odată ieșiți din cabină, bărbații s-au așezat în formație, în mijlocul drumului dintre două trasee de coborâre. Cele două fâgașe erau aproape unul de altul, dar Ion a plecat pe cel mai greu, notat, cu dungă neagră, unde era scris „Ghețarul Grossglockner”.

Un austriac de vreo 20 de ani călcă pe cordonul ce demarca pista, intrând în pârtia împrejmuată de garduri de plastic unde se antrena Lotul Național de Schi al Austriei; apucă să intre printr-o poartă, lucru ce-i aduse înjurături, în germană, de la arbitrii care supravegheau zona.

Văzând acest lucru, pentru a evita un al doilea incident cu cei de la lotul de schi, Ion plecă fără grabă mai departe pe pista cea mai dificilă, iar ceilalți prieteni din grup îl urmară cuminiți, în salturi îndrăznețe, pe suprafața foarte abruptă a pistei. Viteza fiind elementul ce le ridica adrenalina, vântul le zbură prin plete și crea senzația de inedit. Ion lăsa în voie schiurile să lunece la vale, auzind în urmă chiotele colegilor ce încercau să-l urmeze pe suprafața lunecoasă, ce alterna, ici- colo, cu înșelătoare pete de gheață, verde cristalin cu intarsii de albastru.

Mișcările bine gândite în viraje îi transformau pe cei șapte bărbați în niște mărgele pe un șirag gingaș la gâtul alb al unei fecioare ce se bucura de prezența lor, iar acest lucru stârnea o

veselie nebună între sportivii de plăceri extreme, cum era schiul.

Coborând jumătate de pistă fără oprire, la un tăpșan mai plat, Ion se opri, vârandu-se într-un colț, aproape de o stâncă, pentru a face loc colegilor. Venind cu toții, înghesuți unul în altul, cu zâmbete largi pe față, suflând cu putere, dar satisfăcuți, începură să șușotească, acoperiți de umbra coamei de granit care se afla în spate. Ridicată ca un turn singuratic de cetate, în marea cea albă a zăpezilor de creastă, stânca era vânăată. O cioară plictisită și grasă îi privea cu un ochi de pe colțul de piatră, în timp ce Ion le spuse celor șase, cu glas baritonal:

— Este dificil, băiețășii mei?

— Nu prea, dar este dură pârtia asta, măi, nea Nelu! răspunse Mișu Șoricelul care, fiind înalt și dezlănat, slab și destul de puțin elastic, nu prea avea stil în arta schiului.

— Așa este, nea Ione, iar prostul ăsta merge ca o babă! îl atacă celălalt Mișu, care se tot bâlbâia, iar vlăjganul îl privi cu o figură răutăcioasă.

— Du-te dracu' de bâlbâit, îi trosni scurt Șoricelu, iar vorbele lui erau către cel care schia cel mai bine din grupul lor de constructori, grup în care Ion se afla pentru întâia oară.

— Dar pentru matală cum a fost? îi zise, cu același zâmbet șiret, Octavian Filimon, așezându-și ușor părul său grizonant sub bentița de schi pe care o purta pe cap.

— A fost o mică încălzire, dragul meu. Hai, să mergem că ne răcim, îi răspunse Ion, care plecă cu un zvâc puternic la vale, dispărând pe un culoar extrem de abrupt prin care cei șase bărbați ce-l urmau au reușit să treacă ușor, în plug.

Mai jos, la terminarea zonei înguste, plină de plase cu ochiuri mici din plastic pentru protecție, aflate puternic ancorate pe o margine a coamei prăpăstioase din acea trecere alpină, traseul continua cu un zid de 50 de metri de gheață, aflat pe cealaltă parte. Aici, oprind într-o margine, Ion a stat să-i aștepte pe colegi, zâmbind ștrengărește, în vreme ce ușor-ușor cei șase s-au adunat, lăsați mai toți aplecați în față pe bețe, ca să poată respira.

Simțind că este privit chiorăș de tot grupul, bărbatul se grăbi să facă doi pași spre vale, iar când ajunsese în buza pantei le spuse cu un surâs șmecheresc.

— Mergem sau ne odihnim un pic, dragii mei haiduci?

— Mai stăm un pic să facem câteva fotografii, uite că de aici se vede tot Tirolul, spuse Radu care găfăia hulpav aerul rarefiat al înălțimilor, în timp ce se așeza să-i fotografieze.

Un nor diafan și pufos venea înaintând încet spre vârf, prinzându-l ca într-un clește, apoi trecu în valea dinspre Italia, pierzându-se în zare. Pe turnul vișiniu al cabinei ce se afla la mai puțin de un kilometru în sus, pe munte, se auzea zumzetul continuu al roților cabestanului, trăgând cablul tractor al gondolei, ce tocmai trecea pe deasupra pistei plină de schiori, sportivi și instructori îmbrăcați viu colorat. Iar și mai sus zbura, în rotocoale largi, un vultur, care striga un cânt flămând către pământ, clătinând din cap în timp ce se uita cu atenție la grupul de schiori.

— Băi, Octave, cred că trebuie să coborâm, frate! Uite, a venit vulturul lui Ciutex, așa că el și doctorul Stănescu, cu sexologul din Laussane și cu Ahoe de la policlinica Titan au venit, sigur, la hotel! spuse bărbatul, glumind pe seama păsării de pe cer.

— Da, nea Ioane, se poate să fi venit, dar noi mai facem câteva ture, să nu pierdem ziua asta superbă, nu? îi zise Filimon, cu zâmbetul său simpatic pe fața plină de promoroacă.

— Sigur prietene, eu sunt la dispoziția voastră. Hai, la vale, spuse el scurt, dispărând peste buza pantei, pe o lungă coborâre, destul de bine lucrată peste noapte de ratrak, cu o cădere de peste 30 de grade.

Din când în când, bărbatul întorcea capul să vadă ce fac elevii săi. La un moment dat, zări un nor mare de „pulver” ce se împrășteie în câteva secunde; din mijlocul lui apăru profilul voluminos al Jidanului, ce tocmai luase o trântă. Oprit pe loc în marginea părției, Ion îi așteptă pe cei cinci în urma cărora, la două minute, veni și Jidanu, plin de praful fin al zăpezii. Sclipea vizibil pe costumul său de schi, marca Spider, pe care bărbatul îl cumpărase de curând. I se adresă cu umor:

— Ce-ai făcut, măi, Sandule, ai găsit vreo bancnotă de 100 euro? îl apostrofă cu subînțeles bărbatul, într-un hohot general de veselie.

— E prost de moare, poate se „rupe”, fraierul, zise Popeye trăgând geaca de goretex peste burta sa țuguată, aceasta săltându-se

deseori din cauza mișcărilor bruște făcute pe schiuri.

— Ha, ha, ha! Uite că și-a rupt prostul și pantalonii! îi zise pe un ton răutăcios Mișu Huldubanu, care își ștergea ochelarii de soare cu o cârpă fină.

— Unde, unde, măi, Mișulică? Este rupt rău, măi, frate? întrebă panicat Jidanul.

— Nu ai, băi, prostule, nimic! Nu vezi că ăștia fac mișto de tine, animalul dracului? spuse râzând Filimon, care a dat tonul pentru un alt hohot de râs.

Jidanul încetă să se mai uite la pantaloni, așa că băgă de seamă că toți băieții din grup râdeau de el într-un fel jignitor și plin de răutate. Aproape la fiecare dialog în care era băgat și el, atunci când colegii săi conversau, primea sfaturi înțepătoare din toate părțile, din cauza caracterului său jidănesc, de calic, pe care prietenii îl taxau ades.

Atunci vorbele de duh porniseră de la Ion, colegul lui George, el fiind asimilat de toți cei din grupul de schiori. Era respectat și iubit, în timp ce vorbele spuse de acesta au dus la o serie de glume, din partea tuturor, care-l aduseseră în pragul disperării pe Sandu, pe care prietenii îl considerau mare lăudăros și gagicar de doi lei.

— Jidane, nu fi trist, dragul meu! Diseară poți rezolva situația asta! îl încurajă Ion.

— Cum așa, măi, domnul Ion? întrebă Popeye din pură curiozitate.

— Facem ca la echitație: cine cade la schi, dă de băut la toată grupa, astfel poate să își spele rușinea. Așa că prietenul nostru, domnul Silică, va face plata la barul de la hotel, cu tot ce doriți să beți fiecare, astfel totul va fi perfect pentru întreg grupul, nu-i așa?

— Foarte bună metodă aveți la călărie, nea Ione! îi spuse, cu fața plină de un surâs strălucitor, Radu, cel mai puțin vorbăreț decât colegii din gașcă.

Sandu începu să se uite după Filimon, de care era cel mai apropiat. Văzându-l băgat în grupul celor ce glumeau pe seama sa, îi aruncă priviri răutăcioase și pline de dispreț. Aproape mereu, când cei doi erau în societate, se jucau cu toți ceilalți din grupul respectiv, cu expresii și cuvinte care să-i pună într-o lumină favorabilă. Părea că tot ce vedea în grup ar fi fost așezat de cineva într-o anumită rânduială, astfel ca bărbatul

să găsească o explicație îndreptățită pentru tot ce a greșit în raporturile de prietenie... cu gașca.

— Hai, măi, Sandule, dacă n-ai bani, am să plătesc eu consumația! Ce zici, dragul meu? continuă prietenește Ion clipind din ochii săi albaștrii, orbit puțin de soarele arzător.

— Hai, nea Ioane! Le dai apă la moară... golanilor ăștia? Ei zic că-s eu zgârcit, dar ei uită că au fost de câteva ori la mine la restaurant și n-au plătit, javre și profitori ordinari!

— Cine, măi, gură împuțită, cine n-a plătit? sări Filimon, ca ars, din grupul celor care râdeau nebunește pe marginea pistei de schi, unde zăpada scârțâia ușor sub tălpile lor.

— Păi, ultimele facturi n-au fost încasate, când am plecat din București. Asta înseamnă că nu au fost plătite? întrebă jenat bărbatul.

— Ești așa de prost, că nu știi un lucru elementar. La decontarea prin bancă, vin extrasele în câteva zile, papagalule! îi reproșă prietenul său Filimon, vizibil supărat.

— Hai, mă, băieți, încetați! Hai la vale, diseară vom vedea noi ce bem, da? spuse conciliant Ion care s-a întors brusc pe bețe și a zbughit-o spre vale în viraje dese și repezi.

Urmele lăsate pe zăpadă de canturile de la schiurile sale erau urmate de către ceilalți bărbăți; niciunul nu dorea să rămână în urmă, pentru ca ambiția lor de schiori să nu sufere. Astfel, odată ce au ajuns în vale, au descălțat rapid schiurile, mergând pe bocanci spre a doua telecabină care să-i ducă spre vârful dinspre coborârea către Sölden. De acolo, aceștia mai aveau de făcut câțiva kilometri de pârtie până la parcare unde lăsaseră mașinile.

Vreme de câteva ore, au mai făcut cinci sau șase coborâri, iar în tot acest răstimp cei șapte au râs și au glumit prietenește între ei sau... au vorbit despre alte sejururi făcute prin munții Austriei. Așa află Ion că cei doi buni amici, Tavi și Jidanu, erau prieteni apropiați cu Laurențiu Casapu, cel care avea firmă de distribuție în București, și era proprietar de cai de sport și călăreț.

Laurențiu îl invitase pe Ion la schi, în Tirol, cu grupa de schiori, în urmă cu doar câțiva ani; azi, el o conducea grupa pe frumoasele pârtii austriece. Atunci când Casapu îi propusese plecarea la schi, în Tirol, cu un grup de prieteni, Ion, foarte ocupat cu afacerile și concursurile de

echitație, refuzase, dar iată că destinul îl adusese în grupul lor de schi.

Tirolul este cunoscut ca un important sector turistic în Austria, deoarece generează anual aproape un sfert din produsul intern brut. Iarna, vin la schi peste trei milioane de oameni, din care 200.000 sunt români, când grupul condus de Ion se opri lângă cele două mașini, pentru a se schimba de echipament și a scăpa de greutatea bocancilor de schi.

Din senin se auzi un bubuit înfundat urmat de un vaiet prelung. Toți cei din parcare se întoarseă grăbiți să vadă ce se întâmplase. Când din partea banchetei din spate a mașinii lui Octav, se ridică Jidanu, cu fața roșie și un cucui în frunte, înjurând bancheta din toți rărunchii, moment în care Ion se duse să-l ajute, iar Octav se apropie și începu să-l certe, cum făcea adeseori, rostind:

— Băi Sandule numai tu poți face d'astea, prostul satului! rosti cel ce-i era bun prieten.

— Băi domnul Indicator, nu te-a băgat nimeni în origine? adăugă cel ce-și scutura ținuta.

— Jidane, nu fi trist prietene! Diseară la hotel, rezolvi situația, la pătrat! îl persiflă Ion.

— Cum așa, domnul profesor? întrebă Munteanu din curiozitate.

— Așa cum se face la echitație: cine cade la schi, dă la toată grupa, de băut.

— Sandule, hai că te-ai scos prietene... adăugă

Când soarele se ascundea în spatele vârfulilor crenelat ale munților, cei șapte au hotărât în sfârșit să coboare pe șoseaua principală a văii, unde își parcă mașinile, și au urcat grăbiți treptele de marmură cenușie de la Hotelul Kaiserhof, situat la trei sute de metri de stația de cabină din centrul micului orașel din Alpi, în stațiunea Sölden.

Alina Lavinia GRIGORAȘ

LOCUIȚA LUI BIBLIOTECUS

Ciudatul omuleț porni voios pe cărarea care se deschidea singură în fața lor, ca și cum cineva invizibil o dădea la o parte cu un târnacop magic. Aligri îl urma, iar Boticelli încheia șirul. După vreo zece minute de mers, trioul nostru ajunsese la o căsuță ca un iglu, cu pereții din zăpadă, cu acoperișul din omăt și cu ferestrele împodobite cu crengi de brad și clopoței aurii. Spiridușul ajunsese în dreptul ușii, iar aceasta se deschise din senin fără ca stăpânul casei să o atingă.

- E cu senzori, explică anrișul cel mic. Dotare de ultimă generație, continuă el cu mândrie.

Aligri se pomeni într-o încăpere luminoasă și mult mai mare decât părea pe dinafară. Pereții erau din lemn de brad care încă își păstra mirosul, toată mobila era din același lemn, rânduie frumos și îngrijită. Și totul era ornat în nuanțe de roșu, verde și auriu. Astea or fi culorile țării, se gândi fetița.

- Scuze că am uitat să mă prezint. Eu sunt Anriș Bibliotecus. Bine ai venit în umila mea locuință, îi spuse creatura. Noi toți avem primul nume Anriș, și al doilea reprezintă ce suntem, ce meserie avem. Eu sunt bibliotecarul Anriei, slujba mea este să îngrijesc, să întrețin cărțile, să le ordonez și să le împrumut tuturor locuitorilor din ținut. Nu e treabă ușoară, să știi, avem milioane de volume în bibliotecă și trebuie să le știu rostul la toate. Am în minte numai cărți, chiar și când dorm, visez tot timpul că înregistrez cărți. Este cum se spune, deformație profesională, spuse Bibliotecus cu oarece mândrie.

O pofți pe Aligri să ia loc. Dispăru câteva secunde și apoi reveni cu o ceașcă aburindă

pentru fetiță și cu un castron cu lapte pentru motan.

- Este ceaiul nostru național, este făcut din coji de ghimbir, pentru senzația de frig, coji de portocale pentru aromă și coji de mere, pentru vitamine. Se bea încet, savurându-l, altfel nu își face efectul, o sfătui omulețul.

Boticelli se repezi la castronul său și îl sorbi într-o secundă. Aligri se rușină de atitudinea sălbatică a motanului său, mai ales că spiridușul tocmai ce o sfătuisese să își bea ceaiul încet, și presupuse că același sfat avea să îl dea și pentru laptele pisoiului. Începu să soarbă cu grijă din ceai, și înțelese pe loc sfatul lui Bibliotecus. Ceaiul avea o aromă divină, nemaiîntâlnită până acum, încât nu se putea bea dintr-o înghițitură, ci doar pe îndelete.

- Deci spui că ținutul se numește Anria și este tărâmul iernii veșnice și culcușul Crăciunului, începu, sfioasă, fetița. Nu am mai auzit de el, dar probabil e normal să nu știu foarte multe, având în vedere vârsta mea fragedă, încercă ea să se scuze.

Bibliotecus o privi înțelegător și îi explică:

- Da, *Anria* e un joc de litere, de fapt înseamnă *Iarna* cu literele amestecate. Însă semnifică același lucru. Aici e Ținutul Iernii și tot ce ține de acest anotimp. Crăciunul e președintele țării acum și pot să spun că de câteva decenii ducem un trai extrem de înfloritor sub conducerea sa. Înainte am avut regină, un fel de Crăiasa Zăpezii, însă s-a cam îndepărtat de supușii ei și nu a mai fost la fel de îndrăgită, și ca atare, a fost înlocuită.

- Și unde este ea acum? întrebă fetița curioasă.

- Este după Al Zecelea Pod de Gheață. Aligri făcu o mutră încurcată, fiindcă nu înțelese ce înseamnă asta.

- Nu ai cum să înțelegi acum, e o treabă de-a noastră. Ca să înțelegi cât de cât, îți spun că, la noi, când cineva pleacă definitiv din ținut, se spune că e după Al Zecelea Pod de Gheață. E ultimul hotar al ținutului, cum s-ar zice, un loc greu accesibil și necunoscut.

- Am înțeles, făcu fetița cu seriozitate, încercând să îl convingă pe Bibliotecus că a înțeles.

- Dar să nu pierdem vremea, multe ai să le înțelegi pe măsură ce ai să vizitezi ținutul. Dacă

ai terminat ceaiul, care cu siguranță ți-a dat forțe noi, te invit să începem raita prin ținut.

Aligri mai avea o sorbitură din ceai, însă renunță la ea, pentru a nu-l face pe spiriduș să aștepte. Puse ceașca pe măsuta din lemn de brad și își urmă noua sa gazdă. Boticelli se luă după ei, nu înainte însă să își bage boticul în ceașca de ceai și să soarbă el ultima înghițitură a revigorantei băuturi. Deh, lupul își schimbă părul, da năravul ba. Pardon, motanul.

Caty URUCU

Luchienii României mele (Fragment din roman) (urmărire din numărul anterior)

Mă urmăresc cuvintele vestitei scriitoare și aici, printre lucrările dragilor mei "Luchieni". Închid ochii câteva secunde, rostind în gând o rugăciune pentru odihna sufletului doamnei cuvântului românesc. Respir adânc, ca și când aş fi lăsat multe poveri undeva, pe un munte, de unde un înger să le preia și să le ducă la El. Mai târziu, voi sosi și eu să dau explicații, de ce și cine m-a împiedicat să nu citesc absolut toate operele doamnei Ileana Vulpescu. Îmi plec privirea în semn de respect și-mi imaginez pentru o secundă că doamna Ileana Vulpescu a fost aici, printre toate portretele marilor personalități, care stau alături de frumoasele cuprinse în cele douăsprezece zodii. Mă înclin și îi zâmbesc cu dragoste și recunoștință pentru tot ce ne-a dăruit această fiică a Doljului, devenită cetățean de onoare al orașului Craiova și membru al Uniunii Scriitorilor din anul 1972!

Plec din Oltenia Ilenei Vulpescu, a lui Tudor și-mi reîntorc privirile către lucrările

graficianului. Mi se înfățișează imaginea unei alte zodii - Zodia Pești. În prim plan, cele două mâini adunate într-un gest de odihnă, tronează în fața unui medalion în care două femei cu frunțile unite de destin, privesc în direcții diferite. Una dintre ele pare că o protejează pe cealaltă. E tristă și îngrijorată. Privirea se îndreaptă către mâinile protectoare din fața lor. Deși nu mult mai tânără, una dintre ele e mai prezentă, are aerul unei mame, care veghează, intuiește și binecuvintează pe femeia care stă rezemată de tâmpla ei. Paradoxal, dar imaginea aceasta reflectă o realitate, pe care am întâlnit-o de multe ori. Două femei de vârstă diferită: ca o mamă cu fiica ei, o asistentă și o pacientă, primesc parcă o poruncă de la Dumnezeu să fie ocrotitoare necondiționat. El le-a trimis, chiar dacă în momente diferite, să fie legate pe veci - aici și dincolo. Cea din stânga imaginii, a cărei expresie amintește de tăria tinereții și a educației, îmi amintește de o profesoară olteancă, din inima Băniei. Seamănă atât de bine cu doamna Victoria Radu. Privirea ei este un amestec de blândețe, veghe și inteligență completată de o educație pe măsură. Apariția sa înseamnă lumină și distincție. Profesorii buni poartă fără știrea lor o aureolă care seamănă cu a sfinților. Fiecare gest, orice mișcare sau cuvânt face obiectul unei admirații pentru cei care le sunt alături. Așa îmi pare că văd și în această lucrare a maestrului Cătrună, așa mi-o imaginez și pe doamna Vichi Radu la catedră, în cancelarie, în familie și oriunde. Știu că doamna Victoria Radu, pentru noi, Vichi, are răspuns pentru orice atitudine umană, pentru orice gândire și simțire a semenilor. Dacă doamna Vichi ar fi aici, aş întreba-o unde ar situa personalitățile Luchienilor noștri de azi. Chiar asta fac. Îmi iau poziția elevului care este conștient de valoarea profesorului ce-i stă în față și îmi formulez întrebarea. Nu reușesc să termin enunțul, poate și fiindcă emoția îmi reprimă cuvintele. Și cu toate astea, dintr-o dată, în liniștea și lumina diafană a sălii, aud vocea doamnei profesoare. Rămân nemișcată, cu privirea ațintită spre imaginea cu care am asociat-o. Nu-și mișcă buzele, dar ochii ei îmi spun: „Entitatea umană se prostornează acum mai mult în fața vițelului de aur. Societatea este divizată în cei mulți, dar pauperi, confuzi, trăind pentru o subzistență mizeră și cei puțini, cu semidoctii, cei

mai periculoși, de altfel, cu parvenirii ce nu au scrupule în a-i spolia pe cei dintâi. Incultura, inversarea valorilor este bulversantă și omul poate din naivitate spera în plata nu într-o lume de acum, ci mai degrabă în dreapta judecată a cântarului de aur al Divinității. Manelizarea societății noastre, distrugerea încet, încet a unor repere morale este decăderea spre care se îndreaptă poate o întreagă omenire. Însă, acești Luchieni ai tăi și ai noștri, vin ca niște căpitani de vapor, care încearcă din răsuputeri să țină cârma vasului numit România. Văd pe catargele lor, ghirlande de flori, așezate de doamna Ecaterina Mihai, ori chipurile personalităților literare și artistice, desenate și expuse tot aici de Mihai Cătrună”.

Mă înclin cu profund respect în fața doamnei profesoare Vichi Radu, care a dăruit astfel de răspunsuri multor elevi. Știu că soțul său, profesor de matematică și fost director al unui liceu de renume din Craiova, a procedat cu toți elevii săi, precum soția sa. I-a instruit cu dedicație și credința că profesorii sunt părinții spirituali ai elevilor lor. Amândoi au învins prejudecăți, au stat neclintiți în fața intrigilor, a tentațiilor și a tuturor nedreptăților specifice perioadei în care au activat. Din fericire fac parte acum din categoria profesorilor care au avut... „ghinion”, așa cum a denumit cinstea și loialitatea unul dintre președinții României, care pretinde că a adunat averi uriașe din meditațiile date elevilor săi. Acest „ghinion”, pe care eu îl numesc demnitate, cinste și devotament i-a urmărit pe soții Radu, profesori onorabili, întreaga lor viață. Dumnezeu i-a răsplătit pe acești oameni cu o comoară, care le va duce numele, neamul și bogăția spiritului lor mai departe. Iubitul lor fiu, un copil cu rezultate strălucitoare pe toată perioada studiilor, a fost o mândrie permanentă a părinților, a școlilor pe care le-a reprezentat la olimpiade. Drumul său a fost mereu ascendent, și pentru că cei care conduc țara asta, nu recunosc valorile, și-a pus inteligența și creativitatea în slujba altei țări. Dureros pentru părinți, dar dovadă că înțelepciunea lor nu se dezmințe, au acceptat, așa cum au făcut-o mii de părinți. Reverență, familie de profesori, care n-ați încetat să existați mereu la fel: frumos, liber, drept și empatic. Trec apoi cu privirea spre următorul tablou, care reprezintă o

nouă zodie. Nu are importanță care este, deși văd însemnele uneia dintre ele. Bine realizat. Nu doar simplul talent, dar și simbolistica îl caracterizează pe Mihai, un artist consacrat, care ar umple săli de expoziție uriașe, dacă pandemia aceasta nu și-ar fi făcut apariția pe o perioadă atât de mare. „Eu fac modele, nu persoane” – mi-a spus cândva artistul. Nu desenez celebrități, ci oameni simpli, pentru că îmi place să văd în ochii privitorului bucuria descoperirii numelui celui pictat. O altă lucrare a mereu tânărului Mihai Cătrună în care descopăr o figură angelică, ce îmi amintește de una dintre prietenele mele. Ea dă impresia că trece cu privirea dincolo de tot ceea ce există rău în viața aceasta și poate, chiar în propria viață. Pare că ignoră lipsa totală a publicului, chiar și a artiștilor creatori ai acestor lucrări de artă. Știe mai bine decât mine că în ciuda tuturor vicisitudinilor, există AICI și ACUM, atât arta lor, cât și prețuirea publicului. Știe și că disperarea, care nici ei nu îi este întotdeauna străină, nu ajută și nu trebuie primită în viețile noastre. O privesc cu recunoștință și-i mulțumesc pentru toată încurajarea pe care mi-a oferit-o, pentru cearta blândă și diplomată cu care mi-a susținut moralul într-un moment ce părea că pericolul nu se mai sfârșește. Frumoasa aceasta cu chip matur, cu inima încărcată de florile învățăturii și bunăvoinței, pe care le-a cules de pe plaiurile Buzăului, este o poetă sensibilă. Ea știe să facă cinste numelor mari sosite pe lume acolo, la Buzău: Pamfil Șeicaru ziarist român, George Emil Palade laureat al premiului Nobel pentru descoperirea insulinei, Benone Sinulescu îndrăgitul artist popular de pe Valea Siriului. Frumoasa mea din tabloul pe care îl privesc, cândva a stat la catedră. Puțin timp, poate atât cât destinul a vrut ca mai târziu s-o cunosc și să am încă un motiv de stimă pentru ea. A lucrat apoi într-un mediu cu o disciplină riguroasă, care nu numai că n-a reușit s-o înăsprească, dar i-a adus încă un farmec personal. Tania este femeia cu o gândire limpede și profundă, care nu acceptă o altfel de judecată în afară de cea a valorilor. Iartă, dăruiește și știe cum să-ți sugereze discret o idee care să te ajute să ieși dintr-un impas. Când fac toate aceste afirmații, îmi amintesc câteva versuri compuse de ea:

„Un gând îmi bate în tâmplă ușor
Amurgul înseamnă înțelepciune?”

Greu de răspuns,

Ești doar un călător

Prin timp, spre-o altă dimensiune.”

N-o contrazic, pentru că-mi este prea dragă, dar pot spune aici, când sunt singură în fața acestei imagini, pe care am asociat-o cu chipul ei, că nu acesta este adevărul. Nu „amurgul” a așezat-o în inima mea ca pe o flacără, la care te poți încălzi în iernile din suflet, când potecile întortochiate și nesigure te-au obosit. Nu, draga mea, tu ai această flacără în inimă, primită în dar de la părinții tăi. Prin ea ai reușit să ții familia aproape, să te faci plăcută cititorilor tăi, prietenilor și celor ce te-au cunoscut. Tu, Tania, copil demn și sensibil al României mele, al unui anume eșantion pe care eu îl ador, ești așa cum te văd acum în atitudinea dăruită de Mihai Cătrună. Ești înțeleaptă, delicată și distinsă. Pari fragilă, dar poți învinge o furtună. Pot spune despre tine că nu știi să pretinzi oamenilor nimic. În realitate, dacă trebuie să salvezi viața unuia dintre membrii familiei, știi să ceri celor dragi să se mobilizeze. Cine ar fi crezut că delicata și fragila Tania, când simte că un om drag este în pericol, se poate transforma într-o stâncă de care se sparge orice val?!

O altă calitate a ei este franchețea specifică omului drept. Tania are o sinceritate constructivă, care nu are nimic de-a face cu lipsa de tact sau delicatețe. Perfecționismul care o însoțește în tot ceea ce face, m-a disciplinat și pe mine în anumite segmente de activitate. Parcă-i aud vocea cristalină, care mă îndeamnă să-mi păstrez calmul, să-mi domolesc emoțiile sau să-mi strunesc pornirea împotriva nedreptăților. Toate aceste povețe și multe altele, cred că le-a transmis și elevilor săi.

Pentru toate aceste daruri primite de la Dumnezeu și înmulțite prin munca și implicarea ei, Tania s-a legat pentru tot restul veștii de inima mea. Ea a știut, chiar și când a părăsit catedra, să ofere lecții de bună cuviință și onestitate. Prin atitudinea ei, mi-a imprimat un profund respect, dincolo de sentimentul de prietenie care ne leagă. Îi mulțumesc maestrului Mihai Cătrună, care parcă a intuit că voi descoperi în acest portret frumusețea interioară a prietenei mele dragi, Tania Tătar!

Mă opresc acum în fața unui alt desen. O femeie care reprezintă o oarecare zodie, ce îmi amintește

de gingășia unei doamne, pe care am cunoscut-o la un eveniment cultural important, organizat de doamna Ana Maria Păunescu. Acolo am aflat că poeta, pe care o asociez acum cu imaginea ce-mi stă în față, este deținătoarea câtorva trofee literare. Culoarea neobișnuită a ochilor ei nu poate fi redată aici, fiindcă este un desen în creion, dar expresivitatea întregii sale fizionomii, pare că i-a fost maestrului o prioritate. Pe tânăra din portret, nu părul bogat și lung, nici formatul ochilor nu o asociază cu eroina mea, ci dorința de viață, de iubire și de poezie. S-ar spune că este gata să iasă din rama în care a fost așezată, ca să-mi ia caietul și pixul din mână, cu care să-și noteze gândurile. Într-un fel, poate chiar o fi făcut asta, fiindcă și-a adunat vise, versuri și trăiri, pe care le-a așezat în șase cărți de poezii. Unui volum dintre aceste scrieri mi-a încredințat întocmirea Cuvântului înainte. „Un vis de femeie” este viața ei, care curge ca un izvor limpede de munte. Mă uit la imaginea care mi-a amintit de ea și caut alături un eventual portret bărbătesc, pentru că soțul ei o însoțește la fiecare eveniment. Soțul ei nu este nicăieri, pentru că Mihai a conceput toate zodiile doar în reprezentări feminine. Cornelia Mazilu numai azi este fără soțul ei, a venit doar ea, chemată de imaginația artistului, ca să arate publicului frumusețea și gingășia femeii reprezentată de această zodie, după care va rămâne din nou lângă îndrăgitul ei soț. Va lăsa în desenul acesta un veșnic surâs, pe care Mihai Cătrună l-a redat atât de fidel! Fie ca în viața poetei ”prezente” azi în simezele celor doi pictori, să existe mereu „Flori de camp cădelnițând”, așa cum și-a numit unul dintre inspiratele sale volume de poezii.

Îmi iau ochii cu greu de la această imagine și trec la altă zodie. Văd un portret în care mi se pare că maestrul s-a întrecut pe sine.

Îl asociez cu imaginea impecabilă a doamnei doctor Maria Georgescu, eleva, colaboratoarea și moștenitoarea cunoașterii Profesoarei de Geriatrie Ana Aslan. Gerontologia și Geriatria a luat ființă din mintea, inima și implicarea acestei profesoare a cărei genialitate a fost recunoscută și peste hotare. Ochii, care mă privesc din tabloul acesta, pătrunzători și vii, par aproape identici cu ai Profesoarei. Ei stau de veghe chipului blând și delicat, iar coafura elegantă, accentuează armonia întregii fizionomii. Am citit în cartea de memorii

a doamnei doctor Mara Georgescu intitulată „Legământ cu Ana Aslan” și am înțeles că acțiunile, ideile și dorințele lor s-au întrepătruns de multe ori. Mă întreb cât de competitiv trebuie să fii, cât de perfectionist, ca să rezisti exigențelor nenumărate ale Profesoarei! Marea Profesoară a reușit să formeze în această specialitate o tânără doctoriță, care diagnostica fără greș și vindeca oameni care aparent nu mai aveau nicio șansă. Atunci Marea Profesoară a știut că Geriatria nu-și va pierde din strălucire când domnia sa nu va mai fi. Urma doar să-i smulgă promisiunea că în urma domniei sale, tânără doctoriță să-i îndeplinească dorința de a-i continua munca de cercetare și ameliorare a bolilor specifice bătrâneții.

Doamna doctor Maria Georgescu nu s-a speriat, a luptat cu tot ce i-a stat în putință, întotdeauna cu armele științei, și moralei, ca să-i îndeplinească dorința doamnei Profesoare. Regina – cum i se mai spunea celebrei doamne Ana Aslan, a vrut să-i fie urmașă. A fost desemnată de doamna Ana Aslan să o reprezinte în diverse spitale ale lumii, unde doamna doctor Georgescu a confirmat încrederea pe care Profesoara i-a acordat-o. Nu mă întreb de ce a ales-o tocmai pe domnia sa. A fost, încă din timpul vieții Profesoarei, nu doar un bun diagnostician, ci și un psiholog, care știa să vindece și sufletul pacientului. Mai târziu a devenit conducătorul Institutului Ana Aslan, continuând activitatea și faima medicinei românești. Competența doamnă doctor Maria Georgescu a luptat cu toate intrigile și piedicile care încercau să o îndepărteze de marea valoare a neamului românesc - profesor doctor Ana Aslan.

A mers cu fruntea sus, cu inima curată și cu cunoașterea la braț. Știu că locuiește acum în Germania, unde s-a stabilit de multă vreme. Îi mulțumesc că a adunat atâtea amintiri cu Profesoara noastră, pe care ni le-a povestit în cartea domniei sale, numită Legământ cu Ana Aslan. Acolo ne transpune într-o lume medicală, științifică, miraculoasă și ...umană.. Cartea ne vorbește și despre o epocă, în care România era condusă de doi semianalfabeți, iar lumea mare aprecia mai mult decât cei doi deschiderea unui nou drum, numit Geriatrie și Gerontologie. În cartea doamnei doctor Maria Georgescu am citit printre rânduri dragostea și respectul profund al domniei sale pentru medicină, pentru mentorul

său, Profesoara Ana Aslan, dar și un tipic comportamental specific oamenilor cu adevărat învățați, educați și credincioși. O româncă strașnică, deșteaptă peste măsură și, mai presus de oricare altă calitate, recunoscătoare pentru toată cunoașterea pe care a dobândit-o în școli, în schimburi de experiențe și în momentele în care intuiția de medic a călăuzit-o!

O salut cu respect pe minunata doamnă doctor Maria Georgescu și îi mulțumesc pentru sfaturile medicale pe care mi le-a dăruit. M-a îndrumat spre un medic specialist, cu ajutorul căruia viața mea și-a reluat traiectoria întreruptă de boala soacrei mele. Probabil știe cât m-a ajutat, fiindcă medicii buni sunt conștienți de beneficiile de care noi pacienții le câștigăm datorită cunoașterii și priceperii lor. Mi se pare că ochii fetei din tabloul pe care eu i-am comparat cu cei ai doamnei doctor Georgescu, îmi zâmbesc. Întreg chipul încadrat într-o ramă, pare o icoană, căreia mulțumirile mele tainice i-au adus bucurie. Sper să zâmbească cu adevărat, dacă va citi cândva acest modest omagiu.

Penultima dintre zodiile pe care artistul le-a prezentat azi într-o notă interesantă și cu o nemărginită imaginație, este zodia racului, reprezentată tot printr-o femeie frumoasă. Mihai a așezat pe fruntea acestei femei cleștii racului, care sunt dispuși într-o inspirată poziție, ce dă impresia unei coroane. Sub imaginea acestui chip văd cele două palme bine realizate, care simbolizează generozitatea și protecția tuturor femeilor. O privesc cu admirație și gândul mi se îndreaptă spre locurile natale, la profesorii mei dragi.

Compar această grafică a zodiei racului cu profesoara de Limba și Literatura Română Flori Neaga. Cadru didactic la Liceul Gala Galaction din Roșiorii -de- Vede, este poet, eseist și critic literar. A publicat încă din anii liceului, iar ceva mai târziu a devenit Membră a Uniunii Scriitorilor.

Născută în Teleormanul meu drag, absolventă a Facultății de Filologie Pitești, a predat câteva decenii Literatura Română. Cu un palmares literar bogat, doamna Flori Neaga abordează teme diferite, menite să trezească interesul cititorului. „Flori de măr”, „Flori de lotus” „Lecturi în lumină”, „Sufletul cuvântului”, „Toamna, ca o fregată”; „Arcadia” „Noaptea

ploilor acide” „Călător spre Crucea Sudului,” „Muntele din vis” sunt doar câteva lucrări ale doamnei Flori Neaga, de care îmi amintesc acum”. De amintit ar fi și lucrarea ”Între două veșnicii” – a cărei prefată a semnat-o scriitorul Horia Gârbea, membru al Uniunii Scriitorilor. Scrie de câteva decenii versuri și proză la multe publicații literare: “Luceafărul”, “România literară”, “Argeș”, “Familia”, “Tomis”, “Sud”, “Teleormanul cultural”, “Drum”. Colaborează cu o revistă din Canada, numită ”Observatorul din Toronto”. Doamna aceasta frumoasă, pe care eu o compar cu scriitoarea Flori Neaga, mă privește acum de pe simeze. Îmi amintește de o declarație a doamnei profesoare, în care susține că nu este critic literar, deși expertii o contrazic. Spune într-un interviu că: „Am căutat să descopăr ceea ce este demn de evidențiat în scrisul „unor autori ocoliți de reflectoare, cu acea luare aminte pe care o merită fiecare act creator”, cum bine „m-a citit” criticul Horia Gârbea”. În toate versurile sale, Flori Neaga atinge cu o sensibilitate pe care o transmite ușor cititorului, tematici care duc în sfera vieții poetice, transmite drama dezrădăcinării semenilor, absența dureroasă a iubirii, singurătatea și însingurarea. Îi mulțumesc că s-a oprit și asupra lucrărilor mele și a remarcat că există un firicel de lumină care duce spre sufletul cititorilor, iar observațiile domniei sale le-a expus în două dintre cărțile de critici literare. Scriitoarea Flori Neaga m-a onorat cu prefata la cartea mea ”Angela Manu” și mi-a demonstrat încă odată că modul în care își exprimă opiniile trezește cititorului dorința de lectură.

Doamna Flori Neaga, figura luminoasă de care mi-am amintit aici, în panopia zodiilor graficianului Mihai Cătrună, mi-a reîmprospătat sentimentul de recunoștință față de profesioniști. După cum și-a intitulat una dintre scrierile sale, doamna Flori Neaga dă suflet fiecărui cuvânt pe care îl scrie sau îl rostește. Deși cronologic nu este cu puțință, mi-aș fi dorit să fiu eleva domniei sale. Grația, eleganța exprimării și toate acțiunile sale, fac din domnia sa un interlocutor pe care dorești să-l revezi. Noi, toți elevii săi și scriitorii pe care domnia sa i-a promovat o privim cu respectul pe care i-l datorăm, dar suntem și mândri de această doamnă a cuvântului.

Printre toate frumusețile pe care cei doi

Luchieni ni le-a dăruit aici, mi se oprește privirea asupra reprezentării Zodiei Leului. Una dintre palmele așezate în prim plan, ca și în celelalte lucrări ale artistului, intuiesc a fi continuarea inteligenței femeii dar și a autorului operei. Degetele răsfirate parcă susțin capul falnicului leu. Alături de superbul animal, o tânără dă impresia că ignoră pericolul ce ar putea veni din partea regelui animalelor. Părul femeii, o ploaie lină de mătase, se împreunează cu coama grandiosului animal. Prin această imagine, artistul vrea să ne spună că femeia știe și poate să îmblânzească orice ființă lăsată de Dumnezeu. Din mâinile ei, așa cum sugerează aici autorul lucrării, se pot naște frumuseți, în palmele sale, femeia poate ține viața, puterea și infinitul. Ochii femeii acesteia îmi amintesc de frumoasa Ana Ranete, o colegă a Luchienilor, pictoriță pe care am cunoscut-o în anul 2002, la o expoziție colectivă, alături de membrii Asociației Artiștilor Plastici din București. Ana Ranete cu mâna ei delicată și binecuvântată, a îmblânzit penelul și pânza. A ales culorile și lumina, le-a îmbinat, după care le-a aninat așa cum inima și talentul i-a dictat, pentru a încanta privitorul. Ana a expus în multe locuri importante: Centrul Cultural Mihai Eminescu, Palatul Parlamentului, Muzeul Militar, Biblioteca Metropolitană, Ateneul Român, Casa memorială George Coșbuc, Balcic, Piatra Neamț, Giurgiu, Sala mica a Universității și în Italia. Apropiată de orașul Piatra Neamț, a avut în acest oraș multe expoziții personale, care s-au bucurat de mare succes. Deși atât Mihai Cătrună cât și Ana Ranete, au absolvit școli superioare cu caracter diferit, au îmbrățișat pasiunea pentru Artele Frumoase. Ambii au încântat publicul cu lucrările lor, așa după cum am văzut. Acum se întâlnesc doar în imaginația mea, în imaginile și admirația pe care o am pentru ei. Cei doi Maeștri, alături de veșnic tână doamnă a penelului românesc, Ecaterina Mihai, s-au întâlnit aici, în vreme de restriște, cu penelul lor îngreunat de poverile timpurilor pe care le suportăm, să ne spună că ei, Copiii frumoși și generoși ai României noastre, sunt la datorie. Rămân aici, în săli mari sau mici de expoziție, în fața șevaletului și a propriei conștiințe de artist, să ne bucure, să ne păstreze curajul, demnitatea și speranța!

În sfârșit, ultima zodie! Se prezintă singură, așa

se întâmplă cu lucrările maestrului Cătrună. Ele dau impresia că sunt vii, că-ți vorbesc și te conving. Una dintre mâinile dispuse la baza lucrării, este așezată ca o barieră între ochii privitorului și imaginea femeii. Cealaltă mână, se lasă protejată de „sora” ei, dând impresia că mângâie chipul acestei zodii. Mihai ne înfățișează aici un chip senzual, surprins într-un extaz ce se revarsă ca un fluviu de plăcere și beatitudine, redate cu măiestrie de un creion sigur, expert și cunoscător. Bărbia ridicată, ușor încordată, gura întredeschisă, ochii închiși. Toate acestea spun în mod clar că tânăra vrea să transmită celor care au cunoscut iubirea trupească, să nu uite că unul dintre cele mai fericite momente ale femeii este cel în care ea este în brațele bărbatului iubit. Părul femeii pare o împletire de spice rodnice, așezate cu grație pe capul tinerei, gata să renască veșnic, pentru ca dragostea ei să rămână prezentă încă o generație, după ce tinerețea inimii și a trupului său nu va mai fi. Forma simetrică a părului ei, poate fi asociat cu un cuib imaginar al unei păsări divine. În interiorul acestui cuib, artistul a așezat un chip, căruia i-a surprins un strigăt de durere al femeii, care a cunoscut dragostea, durerea, sacrificiul. Strigă o nedreptate a ei, care este aproape veșnică: nu întotdeauna a primit protecție, dar ea a iubit. Asta îmi sugerează această imagine; a înflorit, dăruind lumii multe vieți, a mutat munții din loc, pentru cuibul și pentru puii ei. Când a descoperit cât de multă nevoie este de prezența sa, ea a fost mereu unde a simțit că trebuie să fie prezentă, ca să-și apere puii, chiar și cu prețul vieții ei. Cuibul ei – inima ei, tinerețea, orizonturile ei, i-au fost granițele pe care le-a apărat cu rodul dragostei sale – fiii ei. Nu știu dacă Mihai și-a închipuit povestea aceasta, care îmi flutură acum în minte, ca un steag victorios Și-a imaginat sau nu, eu am intuit aici, în această imagine, povestea multor românce, care dintr-un sacrificiu permanent și uneori inutil, uită că, dincolo de rolul de mamă, soție, bunică și cetățean al unui oraș, este Femeie. Noroc cu soțul, iubitul sau un bărbat demn de numele acesta, care-i amintește că rolul ei este și acela de a se iubi pe sine.

(Va urma)

Notă: Fragment din vol. IV „Copiii României mele”, autor Caty URUCU

Cronici literare, recenzii, comentarii

Gelu Dragoș despre romanul „Bătrânul și câinele”, autor Al Florin ȚENE, Editura „NapocaStar”, Cluj Napoca, 2024

Nostalgia comunismului se întretaie cu realitatea occidentală din România în romanul lui Al. Florin Țene

Scriitorul **Al. Florin Țene** reușește să ne surprindă prin energia, vivacitatea și dorința de-a lăsa urmașilor file de istorie trăită de autor în anii grei ai comunismului. De data aceasta o face prin... scriitorul Sorin Georgescu.

Romanul „Bătrânul și câinele”, editura „NapocaStar” Cluj Napoca, cu o prefață semnată de Liliana Moldovan, este un roman complex al cărui personaj principal este Sorin Georgescu, un personaj inventat de Al. Florin Țene pentru a-și putea expune trăirile, gândurile, principiile. Așa cum ne-a obișnuit în ultima vreme autorul, pe lângă narațiunea propriu-zisă, dialogurile interesante, uneori filosofice, inserează în roman și piese de teatru ce-i aparțin, toate acestea dând romanului personalitate. Surprinde limbajul pentru că utilizează multe cuvinte folosite în acele vremi, un limbaj pitoresc mult mai plăcut decât cel de azi, în care „englezismele” și „franțuzismele” ne-au inundat limba română.

Sorin Georgescu, proaspăt pensionat de la o revistă culturală „cu sediul în centrul

municipiului” era un ins în care se duceau mai multe lupte, inclusiv de ideologie. Treizeci de ani crezuse în ideile comuniste, servise sistemul dar decembrie 1989 îl prinse ascultând radio „Europa Liberă”. Pensionar fiind, se trezește ca fiind un om fără prieteni, motiv pentru care, pentru socializare, se duce la Cafe-Bar-ul din cartier. Îi plăcea să joace șah. Tulburătoare și adevărată este afirmația barmanei Doinei, când Sorin Georgescu întreabă de ce nu-i nimeni în bar, neavând cu cine juca o partidă: „Dimineața jucau câte o partidă cu șahul dumneavoastră, a doua zi, parcă era un blestem, murea cel care pierduse în ziua precedentă. O coincidență care ne-a uimit pe toți”.

Interesant mi se pare și episodul când își schimbă numele în George Soceanu. Oare dorește să nu fie recunoscut ca un fost fervent comunist, vrea să scape de coșmarurile trecutului luându-și o identitate nouă sau pur și simplu este un moft al anilor de după revoluție, când multe lucruri se puteau face cu ușurință? Cult, Sorin Georgescu alias George Soceanu își face probleme de conștiință și constată ceea ce a spus Bernard Swah. „Revoluțiile nu au ușurat niciodată povara tiraniei, ele doar au mutat această povară de pe un umăr pe altul”.

Alt episod pitoresc este cel cu caietul lăsat pe jos la cofetărie de către Doru Dorin alias Florin Ene pentru a putea fi publicat în revista condusă de Sorin Georgescu. Interesant este faptul că autorul Al. Florin Țene recurge la pasaje, aforisme, ziceri din literatura universală: „Prietenii ți-i alegi singuri, rudele sunt cum sunt, și cum ți le dă Dumnezeu”. Finalul capitolului 1 are din nou valoare de simbolistică: „Unul a luat-o spre cartierul rezidențial, celălalt spre cel muncitoresc”.

În capitolul 2 se vorbește, adică Sorin Georgescu vorbește despre „Legea retrocedărilor restituito în integrum”, despre grijile care încep să apară peste foștii nomenclaturiști ce trebuiau evacuați din casele primite de la partid.

Tot în regim tragic scrie și-n capitolul 3 când „dl. director” vrând să se mute într-un alt oraș vrea să-și doneze cărțile din impunătoarea bibliotecă personală unei școli iar bibliotecara îi spune că majoritatea cărților „sunt maculatură”. Surprinde plăcut numărul mare de autori și titlurile „operelor”, o adevărată listă pentru Istoria

literaturii române, de ieri și de azi, cu cărți și autori pereni, cu autori considerați „nuliți”. Concluzia lui Sorin Georgescu, după acest episod nereușit de a-și dona cărțile unei școli, dar și despre condiția scriitorului român de după 1990: „La ce dracu o fi bună Uniunea Scriitorilor dacă nu ne apără?! Mari scriitori ca mine rămân pe drumuri. I-am scris și președintelui, ăla care a ieșit la televizor și s-a făcut că lucrează, când tovarășul a fost alungat. Și nimic. A tăcut mâlc. Păi atunci de ce mai plătesc cotizația?”.

Capitolul 4 se ocupă de „tovarășu Ceaușescu”, de sărbătorirea Paștelui, de „Scânțea – organul de propagandă al P.C.R.”. Concluzia disperată a lui Sorin Georgescu: „Tot ce-am scris eu, prietenul Buzura, D.R. Popescu, marele Beniuc, Căpraru și șleahța toată să fi scris degeaba? Nu se poate! Îmi spunea cineva, nu de mult, că ce-am scris noi nu a fost valabil nici pe atunci, dar pentru viitor...Nu se poate! Nu se poate!”.

Capitolul 5 se referă la vechea securitate iar un episod interesant este întâlnirea lui Sorin Georgescu cu „poetul de casă” al familiei Ceaușescu, Adrian Păunescu. Este inserată și piesa într-un act-farsă comică „Arca frumoaselor vise de vânzare” (14 scene); capitolul 6 continuă cu aceleași întrebări chinuitoare pentru personajul principal: „Nenorociții ăștia chiar vor să facă democrație. Atunci de ce l-am pus în frunte pe Iliescu? S-a dat și ăsta cu occidentul. Până mai ieri era cu KGB-ul, acum cum...bate vântul”; capitolul 7 este cel mai religios din întreg romanul fiindcă Al. Florin Țene se prevalează de un vis a lui Sorin Georgescu. Este vorba despre cele 10 porunci sau Decalogul. Aflăm că: „bătrânul scriitor, de-a lungul vieții, niciodată nu a pronunțat cuvântul Dumnezeu. Era un ateu convins. Educat la Ștefan Gheorghiu și apoi cursurile de filologie organizate la Facultatea de Limbi pentru activiștii de partid”.

Capitolul 8 se referă la „Sfinții închisorilor”, la metodele „neortodoxe” ale vechii securități care s-au fofilat de consecințele faptelor lor, ba mai mult beneficiază de „pensii nesimțite”. Este un teritoriu arhicunoscut de Al. Florin Țene și amintește de Arsenie Boca, Radu Gyr, Mircea Vulcănescu, Petre Țuțea, Constantin Noica, Nicolae Steinhardt, Vasile Voiculescu, Paul Goma și lista ar putea, din păcate, continua. Sorin Georgescu dorește să se împace cu sine citind

ziarul Partidului Național Țărănesc Creștin și Democrat și trage următoarea concluzie: „Așa au fost vremurile! Noi am fost loiali. Nu ca ungurii și polonezii care s-au răsculat. Noi am dorit să construim comunismul. Viitorul de aur al omenirii. Dar nu ne lasă occidentul putred”.

Capitolul 9 continuă cu alte file de istorie: Cetatea de la Alba Iulia, barajele de la Valea Lotrului și Vidra, cei patru haiduci ai locului – Voinea, Ciungu, Mălai și Breazu, Mănăstirea Cozia, căderea lui Ceaușescu și implicarea autorului cărții la Revoluția din decembrie 1989, a eroului decedat Călin Nemeș. Avem parte și de o iminentă poveste de dragoste între George Soceanu și Nina, o autostopistă interesantă din Râmnicu Vâlcea. Aceasta se întreabă la un moment dat: „destinul și soarta e același lucru? Din punct de vedere spiritual soarta se întâmplă atunci când noi ne ignorăm chemarea vieții și nu încercăm în mod activ să ne reconectăm la sufletele noastre sau la adevărata noastră natură. Dar...ce este destinul? Destinul pe de altă parte, are o conotație mai bună decât cuvântul *soartă*”.

Capitolul 10. Firul poveștii romanului continuă, George trebuie să ajungă în Craiova la un anticariat ca să-și vândă cărțile. Se izbește de același răspuns. Ceea ce-i oferă George e simplă „maculatură”. Cumpără un ziar. Găsește articolul „Nevoia de curățenie în rândul comunității scriitoricești” și-i vine să strige din toți răunchii, citind cu atenție romanul o să aflați de ce. Tot în acest amplu capitol veți citi despre „Poezia realist-socialistă”, „Proza literară, romanul” în cadrul realismului socialist, „Teatrul militant realist-socialist”.

Capitolul 11. Punctul culminant al romanului, după părerea mea. George Soceanu primește de la Nina o scrisoare. Vă redau doar începutul pentru a nu vă strica plăcerea de a vedea ce se întâmplă în continuare: „Domnule fost ofițer la Direcția presei, cu numele Sorin, securist, profesor la catedra de Socialism Științific la Facultatea de filologie, director la revista de cultură din Cluj, așa-zis scriitor, acum pensionar cu numele George, încă de când m-am urcat în autoturism, la Alba Iulia, imediat te-am recunoscut”. Reîntors acasă observă cele două sigilii puse pe casă, a unui executor judecătoresc și al poliției deoarece spațiul locativ trebuia retrocedat. Constată cu tristețe dar și cu mândrie:

„Pentru mine e o mândrie că am ajuns până la limita de sus a proletariatului. Până acum făceam teoria acesteia, de-acum o pun în practică”.

„Proletarul” George se întâlnește cu câinele Patrocle (presupun că de aici provine și titlul romanului!): „După el s-a luat un câine. Din când în când se oprea și privea în urmă. Atunci se oprea și câinele. Până la un moment dat când bătrânul l-a chemat”.

Capitolul 12. George Soceanu este confuz în ceea ce privește doctrina socialist-comunistă. Constată, alături de bunul lui prieten Patrocle că: „Sub masca exploatarei omului de către om, practic, ei, cu ajutorul unor minciuni, care-i spuneau pompos ideologie, exploatau omenirea” (n.n. Marx, Engels, Lenin). Se inserează drama istorică în versuri, în trei acte „Florile Sarmisegetusei”.

Capitolul 13. Personajul principal întorcându-se la Vâlcea intră la Mănăstirea Cozia. Aprinde lumânări. Dorește să se spovedească. Îi spune starețului la întrebarea ce-l doare: „Mă doare sufletul Părinte Stareț. Am fost activist PCR, director la Gospodăria de partid, sunt scriitor, director de revistă, am fost profesor universitar, am mințit toată viața, am furat foarte mult, am înșelat femei, am făcut toate relele de pe pământ. În afară de faptul că nu am omorât. Dar...poate prin vorbele și scrisul meu am influențat în negativ viețile a mii de oameni”.

Despre capitolul 14 n-am să scriu nimic pentru a descoperi dumneavoastră deznodământul. Unul surprinzător pentru cititori, nu și pentru Sorin Georgescu alias George Soceanu care a știut să se „reinventeze” pentru vremurile ce au venit și să ajungă sus.

Un roman-document despre cariera unui personaj, trăitor în două regimuri diferite, personaj care putea fi oricare dintre românii trecuți de 70-80 de ani, cu eșecuri și victorii, cu abuzuri și muștrări de conștiință, cu viață reală în paginile romanului „Bătrânul și câinele”, (titlu ce te duce cu gândul la „Bătrânul și marea” a lui Ernest Hemingway), pe care ar trebui s-o cunoască și tânăra generație de azi, mult mai preocupată de... altceva. Este un roman de ficțiune presărat cu multe pagini reale din literatura română din vechiul regim, în care autorul Al. Florin Țene are știința de-a interveni abrupt și a-l ține pe cititor în priză. Merită citit

pentru stilul cursiv, pentru dialogurile filosofice, pentru secvențele erotice nicidecum pornografice, pentru realizarea unui personaj complex, un personaj cum demult n-am mai avut ocazia să întâlnesc în literatura actuală. Felicitări, Al. Florin Țene!

Gheorghe A. Stroia despre volumul „Zefirul verdelui din mine”, autor GETA LIPOVANCIUC, Chișinău, 2023

Artrografia Luminii sau „Zefirul verdelui din mine”

În palma-i, amintirile mărunte
Le-nșir, ca pe un cânt de lăutar;
În brațele-i, povara de pe frunte
O tot răstorn, să fiu Lumină iar.
(Zefirul verdelui din mine, G. Lipovanciuc)

Adeseori, umane firi fiind, ne năpădesc doruri de oameni, lucruri, fapte, cărora le asociem, și n-o facem deloc întâmplător, momentele fericite din viața noastră, pe care le convertim în necesarul mersului înainte, în seva puterii de a continua, în veritabilul perpetuum care ne va purta spre dobândirea curajului împlinirii. Nimic mai frumos și mai adevărat decât un trecut pe care îl cunoaștem și îl recunoaștem, ca fiind parte din noi, parte a ființei

noastre pământene, dar și astrale, în egală măsură.

Faptul că, din când în când, simțim nevoia unei confesări - a revărsării preaplinului ori a așezării la masa introspecției - rămâne cu adevărat esența unei vieți trăite frumos, simțite profund, precum sinceritatea renașterii zorilor. Din fărâme și cioburi de gând, încropim astfel ciutura fântânii din care adăpăm eterna sete de frumos, prin versul încărcat de muzică și culoare.

Să nu uităm că sufletul cântă, apele sale curg dinspre cel care scrie, înspre cel care citește, trecând tot mai limpede peste pietrele durerii, peste scânteile amintirii, dar mai ales peste nisipul dorurilor care nu mai conțin. O astfel de apă limpede, de un sentiment vibrant, pur și înălțător, este caracteristica intrinsecă a liricii unui poet valoros, prolific din punct de vedere literar, un om pe cât de simplu și modest, pe atât de nobil: **GETA LIPOVANCIUC**.

Recentul volum, publicat în condiții grafice excelente și frumos intitulat „Zefirul verdelui din mine”, este expresia adierii primăvăratice dinspre sufletul poetei, care are menirea de a aduce un suflu de energie și prospețime înspre lectorul său, de a reaminti că rădăcinile sunt cele care înalță și cresc viguros tulpinile, care îmbogățesc apoi în mod miraculos ramurile, frunzele și roadele. Poezia Getei Lipovanciuc poate fi asemănată unui copac al vieții, în care fiecare nouă particică contribuie unic la formarea întregului liric, prin atenția la detalii, condescendență și mai ales ritm, armonie și echilibru: „[...]Mă văd o baladă a neamului, spuză,/ Ce roagă-amintirea s-o prindă-n sărut;/ Și numai tăcerea pictată pe buză/ Dovadă-i că toate s-au scurs, sunt trecut[...]” (La crucea tăcerii)

Este un lucru aproape imposibil să recuzi nostalgia și parfumul vremurilor de altădată, care te înconjoară prin filele frumoase de dor, care îți readuc în minte figurile familiar-representative ale unor timpuri când sufletul nou-născut străbătea o altă dimensiune a vieții - Copilăria. Personaje dragi ale acestei vârste, bunica, tata, mama, sunt de fapt arhitecții acelor vremuri unice și fericite, cărora nostalgia le conturează acum alte forme, alte dimensiuni, alte înțelesuri: „[...]Trist, ochiu-mi vede inima rămasă/ Cu gândul în copilărie, -acasă,/ C-un tată, tot purtându-mă de mână,/ Prin ogrăjoara pururea

stăpână.// Cad, Doamne, cea plângând pe iconiță,/ Cu romanițe albe-n coroniță,/ Și rog, de teama zilelor de mâine,/ Să-mi regăsesc trecutu-n miez de pâine[...]" (Două aburinde mâini).

În poezia Getei Lipovanciuc renaște o întreagă lume, mai vie ca niciodată parcă, mai tangibilă ca niciunde, fantasmagoria dorului matern transformând energii în chipuri, îmbrățișări, căldură, tandrețe: „[...]Și, în pomenirea-mi pururi vie,/ Mă-nchin, iarăși, dorului matern,/ Care, -ntr-un sărut de păpădie,/ Mi-a pus mierea Crezului etern[...]" (Grădina mierii)

Pretutindeni în câmpul liric al Getei Lipovanciuc există Dumnezeu, pășind pe covorul umil al sacrificiului de sine. Divinul care pe toate le vede, le știe și le cunoaște și care privește în sufletul poetei ca printr-o deschisă fereastră, proiectându-i primăverile în „Zefirul verdelui din mine”: „[...]E ca o neclintită și sacră catedrală/ Seninul, veșnic, tremur, pe care-l simt azi eu;/ El - ceru' - așa se află: petală cu petală,/ În sânul de prescură îl vezi pe Dumnezeu[...]" (Dor de pâine) Cu glasul șoptit, murmurând ruga, energia poetei este de un magnetism rar, practic nu te poți deprinde de vers, de catren, de poem, până când nu intri în miezul reactorului său „subcuantic”: „[...]Căci bucuria-n noi e ca și fulgii:/ De o înecă stropii cruzi de ploaie,/ Se stinge-ncet; răsare-n timpul rugii,/ Când inima-n smerenie semnmoaie[...]" (Mângâiați de bucurii)

Rugăciunea este o constantă a scrierilor poetei moldave, ruga-metaforă asimilând fiecare element al naturii ca parte a întregului providențial, așa după cum frumos evidențiază Papa Francisc într-una dintre dizertațiile sale: „[...]Rugăciunea omului este strâns legată de simțământul de uimire. Măreția omului este infinitezimală dacă o raportăm la dimensiunile universului. Cuceririle lui cele mai mari par a fi un mărunțiș... Însă, omul nu este nimic. În rugăciune se afirmă năvalnic un sentiment de milostivire. Nimic nu există din întâmplare: taina universului stă într-o privire binevoitoare pe care cineva o întâlnește în ochii noștri. Psalmul afirmă că am fost făcuți cu puțin mai prejos de Dumnezeu, încununăți cu slavă și cinste (cf. Ps 8,6). Relația cu Dumnezeu este măreția omului, întronarea sa. Prin natură, suntem aproape nimic, mici, dar prin vocație, prin chemare, suntem fiii marelui Împărat! Mulți dintre noi au avut această

experiență, iar dacă desfășurarea vieții, cu toată amărăciunea ei, riscă uneori să sufoce în noi darul rugăciunii, e îndeajuns contemplarea cerului înstelat, a unui apus de soare, a unei flori... pentru a reaprinde scânteia recunoștinței[...]"

Limba pe care poeta o așterne între filele cărților sale este dulcea limbă românească, purtătoare a nectarului cuvintelor răsfățate de accentele graiului moldovean. Cuvintele alese nu sunt dintre cele „prețioase”, însă simplitatea lor este scânteietoare, metafora rezultând prin asocierea bazată pe niveluri energetice de complementaritate, reproducându-se similar efectului de amplificare a luminii: „[...]Ieri mi-am amintit de buna, cu basmaua-i priveghind/ Să senalțe aluatul în covata ei, păstrată;/ Mirosul acela, parcă, era rupt dintr-un colind,/ Dor de mâinile muncite și pestelca-i înflorată.// Și-a lăsat și surioara, cea mai mică, un fular,/ Iar pe lavița cămării stă-ntristată o rochiță;/ Chiar dacă revin la ele, însetată, dar mai rar,/ Când le-ating, simt bietul suflet cum tresare și sughiță[...]" (E parfum de veșnicie)

Poemele cărții au o tandrețe și o duioșie aparte, fiecare vers este de fapt lumina unei candelă care, în pofida fragilității ei, nu se stinge, ci se încăpățânează să lumineze în noaptea adâncă. Și o face cu puterea infinitului mic - a lumânării care face ceea ce nici soarele în măreția lui nu poate - devenind prin smerita-i, dar justificata-i dorință, lumină peste veacuri, o dulce amintire în casa strănepoților: „[...]O, cât de nepătată-i astă lume/ A raiului din noi, primind pe toți;/ Iar, ticluită-n sute de volume,/ Ar fi sălaș, și pentru strănepoți[...]" (Lumea sufletelor orfane)

Când facem vorbire despre poemele Getei Lipovanciuc, nu putem avea pretenția de exhaustivitate, universul său liric fiind amplu, parcurgând varii areale tematice. Lăudabilă este tonalitatea generală a volumului - nostalgia evocării - care își face simțită prezența de la un capăt la altul. Lăsăm cititorului plăcerea de a descoperi pas cu pas un Om, un Poet, de o rară simțire și noblețe, care și-a făcut ACASĂ din POEZIE, redefinind coordonatele locului unde sufletul său se întoarce mereu cu plăcere, unde are loc reîncărcarea cu energia și puterea dată de miezul verde al vieții.

Recomandăm cu sinceritate această carte, ce poate fi considerată un templu al cuvintelor, peste care plutește causal și intențional harul divin, așa după cum strigă poeta, în frumusețea adâncă a liniștii sale, oferită ca neprețuită ofrandă: „[...]Desculță merg prin verdele din mine,/ Nici încălțări nu vreau, am două tălpi;/ Și colbul care-mi intră până-n vine/ L-accept de dragul unei sacre lămpi[...] (Zefirul verdelui din mine)

Gheorghe A. STROIA – Cronică de artă

CRISTINA ȘERB - MINIEXPOZEU AL SUFLETULUI UNUI ARTIST

Motto: „Tratează o operă de artă ca pe un prinz.
Las-o pe ea să vorbească mai întâi.”
(Arthur Schopenhauer)

Se spune că oamenii se nasc cu arta în sânge. Să fie, oare, datorită faptului că ei înșiși sunt opere de artă ale Universului, în care energii nevăzute și nebănuite, cauzalități ori procese inexplicabile, combinații de acțiuni și tipare cvasi-matematice, au condus la arhitectura aproape perfectă a corpului uman, peste care Creatorul a adăugat cununa sa divină, împrumutând sufletului uman scânteia imortalității?

Un creator adevărat are curaj, iar de cele mai multe ori interpretăm acest curaj ca fiind puterea de a se apropia de artă ca de un foc, pentru ca mai apoi să devină el însuși flacăra vie care arde, care mistuie, care renaște ubicuu din propria-i cenușă. Un artist se inventează sau renaște? E dificil de spus, dar cel mai aproape de adevăr stă ideea că un artist se reinventează pe sine prin fiecare operă finalizată, obligându-se la renaștere perpetuă.

Va fi vreodată un artist pe deplin satisfăcut de opera sa? Cu siguranță NU, în opinia general-valabilă, cel care ajunge să fie pe deplin mulțumit de sine nu va mai avea puterea să crească. Este

vorba tocmai despre desprăfuirea aceea cotidiană, dar intențional-penalizatoare. Chiar și în Vechiul Testament se relatează despre scuturarea prafului de pe picioare, simbolizând ruperea de păcat și de consecința directă a acestuia care este moartea, așa după cum mult mai târziu afirmă genialul Picasso: „Arta purifică sufletul de praful vieții de fiecare zi.”

Se zămislesc uneori gânduri, precum păsările umplând ceruri cu frânturi de zbor, care se așază apoi ordonat în stoluri lungi călătoare. Se convertesc amurguri întunecate în albe nopți de trudă, în care zorii strigă pe nume soarele și renasc speranța. Arta reprezintă întotdeauna o chemare, pe care mulți o au, dar puțini simt nevoia să o împlinească, așa după cum afirma Tudor Arghezi, căci: „Arta nu e o meserie și nu slujește în principiu decât sieși.”

O astfel de chemare lăuntrică, benefică, confesivă, a adus-o și pe tânăra artistă buzoiană **CRISTINA ȘERB** aproape de focul viu al artei, proliferând sentimente, trăiri, mirări și descoperiri în tușele fine așternute pe pânză sau în urmele suave și delicate ale grafitului pe foaia de hârtie. Studentă a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, Cristina își împarte timpul între studiu și „cochetăriile sale cu arta” - așa cum ne mărturisește chiar ea. Primele încercări artistice ale sale au apărut de timpuriu, curgând către grafice și studii de natură (*Liliac*, ulei) și ajungând în anii adolescenței, la veritabile picturi cu efecte 3D, unele dintre ele denotând chiar reușite experimente de clar-obscur revelator (*Tânăr 1*, ulei).

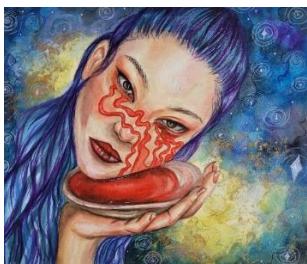
Alte reprezentări te duc cu gândul la asocierea medic-artist (**Craniu-Hamlet**, studiu în creion), desprinse parcă din schițele anatomice ale marelui chirurg american Frank H. Netter.

Fizionomiile, portretele și autoportrele sunt încadrate în fundaluri cu o cromatică atent aleasă, tonurile de pământ fiind predominante, peste care se revarsă albastrul ce conferă sentimentul de senin, liniște, purificare (**Autoportret 1**, acuarelă).

Cu siguranță, de apreciat sunt formele surprinse pe pânză, jocul de umbre și lumini ce creează o reprezentare vizuală unitară, realistă, plină de conținut (**Woman in Retro**, cerneală neagră și aurie).

Orientarea secvențială a artistei spre imaginile cu semnificații mitologice (**Meduza**, ulei) se manifestă și în creațiile sale originale, în care se poate citi, dar și simți tristețea, dar nu neapărat o tristețe izvorâtă din starea ca atare (**Red in blue**, acuarelă), ci o manifestare a unui sentiment de tacită superioritate, caracteristică artistului care își ia în seriozitate rolul, însă cu rezerva de condescendență necesară.

Cristina Șerb este conștientă de faptul că tot ceea ce face nu poate fi numită o simplă joacă, ci este acea chemare lăuntrică, pe care simte că trebuie să o desăvârșească. Reține atenția lucrarea **Autoportret 2** (tehnică mixtă – creioane colorate și foiță metalică), în care multitudinea de forme

geometrice miniaturale se împletesc organic cu orizonturi de galben auriu (insinuând aurele sfinților), întregul ansamblu creând senzația de prezență a unei zeități proiectată din viitor.

O piesă cu adevărat remarcabilă. După cum se poate lesne constata, artista buzioană manifestă o deosebită dexteritate și talent creativ, lucrările sale acoperind o gamă largă de tehnici specifice artelor plastice: creion, tuș, cerneală, ulei, acrilic sau chiar tehnici mixte.

Cristina Șerb nu caută recunoaștere, arta sa fiind în primul rând rodul unor trăiri intense, personale, artista nelăsându-se convinsă ușor să ne arate creațiile sale. Probabil că ideea formulată de Eugen Lovinescu ar defini foarte bine percepția generală a artistului despre artă: „O lucrare de artă trăiește prin ea însăși; fiind foarte frumoasă, ea și-a îndeplinit menirea și nu are nevoie de recunoașterea nimănui...”

Are artistul un motiv palpabil pentru a face din pictură, această dulce nebunie, o pasiune a întregii sale vieți? De a-și găsi un loc de refugiu, de evadare, într-o lume a propriei reprezentări? Cel mai probabil, DA, după cum afirmă Jean-Baptiste Camille Corot: „Dacă pictura este o nebunie, ea este o dulce nebunie, pe care oamenii ar trebui nu numai să o ierte, dar chiar s-o caute. Îmi privesc chipul și îmi cântăresc sănătatea. Amândouă poartă semnele grijilor, ale ambițiilor și remușcărilor care contorsionează fizionomia fiecăruia din noi. Iată de ce ar trebui să iubim arta. Ea procură acelora care vor să-și echilibreze viața, calmul, împlinirea morală și chiar sănătatea.”

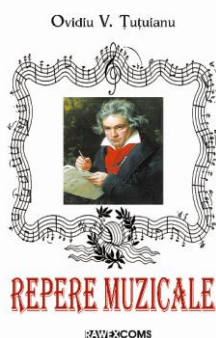
Ne bucurăm sincer, să descoperim că tinerii noii generații (generația Z) nutresc aspirații înalte, au visuri și idealuri multiple în care, în febrila lor căutare, se regăsesc pe ei înșiși și pot să ni se reveleze și nouă. Pentru noi, personal, Cristina Șerb este o revelație, chiar una solară, astrală, care ne dovedește încă o dată în plus că

indiferent de cât de mare este încărcătura unei zile, suntem obligați față de noi înșine să ne facem puțin timp pentru ceea ce ne-ar reconfirma că suntem oameni. Suntem convinși că artista nu se va opri aici, ne-ar plăcea foarte mult să îi vedem creațiile expuse într-o modernă galerie expozițională, de ce nu, în care iubitorii de artă să o poată descoperi și aprecia.

Îi dorim tinerei artiste buzoiene să aibă un parcurs frumos în viitoarea sa carieră de medic, să aibă mereu în minte că sufletul nu este o structură anatomică, dar că se hrănește cu vibrațiile energetice de înaltă frecvență ale universului, poate nu atât un univers exterior, îndepărtat, ci mai ales unul interior, intim, unic și irepetabil.

Felicitări, Cristina! Pentru noi, harul tău este cert! Te îndemnăm să urmezi sfatul dat artiștilor lumii, indiferent dacă instrumentul artei lor este penița, pensula, dalta sau propria anatomie: „Nu nascoci o împărăție în care totul să fie perfect. Pentru că bunul gust este virtute de gardian de muzeu. Dacă nu ții seama și de prostul gust, nu vei avea nici pictură, nici dans, nici palate, nici grădini [...] Vei fi lipsit de ele prin însăși pustietatea perfecțiunii tale. Creează o împărăție în care totul să fie, simplu, înflăcărare entuziastă” (*Antoine de Saint-Exupéry*)

Octavia Crăciun despre volumul „Repere muzicale”, autor Ovidiu Țuțuianu, Editura Rawex Coms, București, 2023

Astăzi, când activitatea culturală în general și cea muzicală în special susținută de instituțiile acreditate, teatre muzicale, filarmonici, orchestre, coruri, școli de specialitate constituie

modalitate de cunoaștere și totodată de educare a iubitorilor de frumos, descoperim și creații literare și de specialitate care prezintă fenomenul muzical ca artă și știință.

Aceste „informații muzicale”, dorințe de instruire a publicului le găsim în cartea intitulată „Repere muzicale” semnată de ing. Ovidiu Țuțuianu (lansată miercuri 21 februarie 2024 la București, în cadrul Cenaclului Scriitorilor Ingineri din AGIR), un adevărat îndrumar muzical ce captivează prin numărul mare și caracterul variat al informațiilor, prin forma atrăgătoare și accesibilă prezentată cititorilor.

Volumul este alcătuit din cinci capitole: primul capitol este un calendar muzical ce cuprinde informații despre personalități, compozitori și interpreți ai muzicii universale și românești, prezentați în ordine cronologică, un capitol de istoria muzicii care nu se referă doar la consemnarea datelor biografice și la creația, limbajul și tehnica componistică, stilul și repertoriul interpreților ci și la legătura dintre aceste personalități și epoca în care au activat, curente și școlile din care au făcut parte, etc.

Inginer fiind, autorul, pe lângă calitatea sa de muzicolog și literat a dat o importanță deosebită Capitolului al II-lea intitulat „Cronici muzicale”, capitol dedicat activității muzicale a Orchestrei inginerilor „Petru Ghenghea”, cronicile sale făcând trimitere la repertoriul prezentat, la compozitorii interpretați în concert, dar și la soliștii cărora le-a făcut o frumoasă și interesantă prezentare, domnia sa determinând cititorul să citească și alte lucrări care pătrund în adâncime, privind fenomenul și interpretarea muzicală.

Pe domnul Ovidiu Țuțuianu îl cunosc de la Cenaclul „Amurg sentimental” unde suntem colegi de condei și unde am descoperit o persoană erudită, un muzician, interpret la pian, dar și un bun epigramist și poet.

În Capitolul al III-lea al volumului, intitulat „Lirică muzicală originală”, pentru a da lucrării sale o notă aparte, atrăgătoare, autorul a prezentat în versuri „originea Gamei do major”, dar și viața și activitatea unor compozitori și instrumentiști de elită cum au fost Mozart, Beethoven, Chopin și George Enescu.

Un merit aparte îi revine autorului pentru capitolul al IV-lea, intitulat „Traduceri de

melodii” în care descoperim un vorbitor de limba germană, domnia sa comentând textele traduse, exemplificându-le cu motive muzicale. Îl cunosc și ca traducător din limba rusă, la cenaclul mai sus amintit fiind prezent cu poezii traduse din Esenin.

Contribuția sa originală constă în creațiile muzicale proprii prezentate în Capitolul al V-lea în care prezintă o linie melodică clară, cantabilă, cu mesaj, cu tempo-uri și tonalități diferite, cu ritm, pe versurile bine alese, piesele respective putând fi puse pe acompaniament de pian sau orchestral.

Datele sale biografice împreună cu Postfața semnată de maestrul baghetei Andrei Iliescu încheie volumul închinat muzicii care așa cum spune autorul „... este o împletire magică de material și imaterial, receptată de minte, suflet și trup”.

Volumul reprezintă rodul unei munci susținute, desfășurată probabil într-o perioadă mai îndelungată de timp, cu multă conștiinciozitate.

Meritul autorului este acela că nu s-a mulțumit să prezinte date din domeniul muzicii universale, dimpotrivă a cercetat documente din care a ales personalități de seamă din creația și artele noastre vocale și instrumentale.

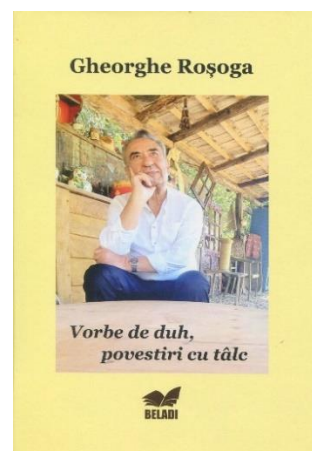
Fiind un volum ce cuprinde informații bine documentate, îl recomand cu căldură ca instrument de lucru elevilor, tinerilor și nu numai, tuturor celor interesați de cunoașterea veritabilelor valențe ale muzicii. Felicitări!

Notă: La cap. V al volumului (pag.190), se află și piesa „Imnul asociației culturale „Bogdania”, versuri Ionel MARIN, muzica Ovidiu ȚUȚUIANU.

Ovidiu ȚUȚUIANU, București

GEO CĂLUGĂRU despre vol. „**Vorbe de duh, povestiri cu tâlc**”, autor **Gheorghe Roșoga**, Editura **BELADI**, Craiova 2023

CÂTEVA IRIZĂRI DE SUFLET, GENERATE DE PRILEJUL ȘI PRIVILEGIUL DE A ÎNTÂLNI ȘI A CUNOAȘTE UN ADEVĂRAT OM

În timp ce, parcurgeam, cu maximă preocupare cartea „**Vorbe de duh, povestiri cu tâlc**” - „**Pentru Geo Călugăru, prieten din copilărie. Cu drag - Gheorghe Roșoga**”, apărută în condiții grafice de excepție, la Editura BELADI, Craiova 2023, adunând în preajma sa o echipă de personalități de excepție, precum, Prof. univ. dr. Ion DEACONESCU, autorul unui „Cuvânt înainte” de excepție, Nache GHEORGHE -prefață, Ion CORNOIU postfață, doctorand Vlad Ovidiu CIOACĂ, Referenți: Dr. Mircea POSPAI, fost director al Radio Oltenia Craiova, președintele Filialei Dolj a U.Z.P.R., Mihai FIRICĂ, președinte al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Craiova, de parcă, s-ar fi lansat la apă, o navă fermecată, menită a lăsa, îndelungă durată, valuri – amintiri de neșters.

Titlul cărții, deosebit de fericit ales, m-a determinat să fiu convins, că am fost invitat, în constelația ființei autorului, rapsodului **Gheorghe Roșoga**, bucurându-mă că nu și-a uitat prietenul din copilărie. Apreciind, la superlativ bogata și variata zestre muzicală, în fapt un tezaur, înmănunchind în cântece, texte adaptate stilului interpretativ nepereche, ce-l unicizează, în extrem de prețuitul peisaj al cântecului popular din aria mehedințeană. Multe dintre acestea, creație personală, care, împreună cu acest volum, în care,

oralitatea stilului, mă fac să afirm categoric, că, mă și ne aflăm, în fața celei mai prețioase realizări a Domniei Sale – OPERA OMNIA. Cunoscându-i profunda modestie, care-l definește, nu m-a surprins cele consemnate de el în motto, al cărui text îi aparține: „Nu sunt scriitor, sunt un neastâmpărat scormonitor în trăirile satului românesc. Îmi descarc simțirile sufletului prin vorbe simple, ca ale țăranului român, și nu le las să piară.”

Ca iubitor al lui Dumnezeu, scriitorul Gheorghe Roșoga, conștient că se află și ne aflăm „la răscruce de timpuri”, posedă, în felul său de a fi, o floare rară, „RECUNOȘTINȚA”, dovadă arătată prin mulțumire:

„Dumnezeu m-a ajutat să-mi împlinesc acest vis. Am reușit, la îndemnul dumneavoastră, prieteni dragi, să pun în filele unei cărți trăirile satului românesc, cu bucuriile și frământările lui. Sufletul meu este contopit cu acestea.”

„Le-am pus în cântec, dar parcă mai trebuia ceva pentru a-mi potoli sufletul. Eu știu că sunt învechit precum țuica de prune în butoiul de dud. Am rămas cu parfumul ei în suflet și nu mă trezesc din beția trăirilor, a viselor mele de altădată. Sunt atâtea lucruri în care nu mă regăsesc în lumea de azi, și mă întreb: oare atât de mult am rămas eu în urmă și nu țin pasul cu mersul ei? Mă Întreb: unde mă aflu? Resemnat, îmi răspund: Ai rămas în lumea de altădată, lumea care era cu rele și mai mult bune.”

„Mă uit în jurul meu la ce se întâmplă, mă închin cu privirea la cer și-l întreb pe Dumnezeu: „Unde e, Doamne, lumea mea?” Și adaug eu și cea a lui Mihai Eminescu: „Lumea ce gândea în basme și vorbea în poezii.”

„Mă străduiesc să rămân așa cum era lumea mea. Lumea de acum va trece și ea, iar eu ... Îmi amintesc de bietul tata care-mi zicea: „Bă Gheorghe, nu te pune cu lumea, n-o poți tu schimba!”

Am citat întreg textul, motivat de bucuria întâlnirii cu o gândire sănătoasă și a rămânerii încă a autorului în lumea sa, prin OPERA OMNIA, oglindă credincioasă a celui care, cu sinceritate mărturisește: „Mă străduiesc să rămân așa cum era lumea mea.”

Titlul celui de al doilea text din carte, „**Eu sunt Gheorghe, nea Ion sunt eu**” – este o premeditată provocare, o testare prin hârtie de

turnesol a caracterului lui „nea Ion”: „Să mă dau și eu mare, îi zisei unui bătrân din sat: „Week-end frumos, nea Ioane!

El îmi răspunde: „Era de așteptat, pe unde ai umblat, să nu te corcești, limba s-o stâlcești! Eu nu am înțeles nimic din ce ai zis!”

„Am înțeles, rușinându-mă. Mi-a dat o lecție. Trebuie să vorbesc în limba maternă, dulcea limbă românească, unsă cu miere cerească, care ne leagă de neam și Dumnezeu, de Cer și de Pământ. Să fiu român neaoș și nu poleit!”

Într-adevăr, cine-l cunoaște și-l îndrăgește ca interpret de cântece populare, de o certă originalitate, multe creații personale, îmi vine să zic, că parcă-s crâmpoie din propria viață, dar, rectific și scriu că, nu par, ci chiar sunt crâmpoie din propria-i viață, interferându-se cu viețile celor din satul natal, Gura Motrului, preocupat până la amănunte de viața, greutățile, aspirațiile acestor oameni, într-un context în care, mulți nu înțeleg că, rădăcinile neudate la timp, se usucă și mor. Nu întâmplător, scriitorul Gheorghe Roșoga l-a testat pe nea Ion, uzând câteva cuvinte din engleză obturând comunicarea cu consăteanul său.

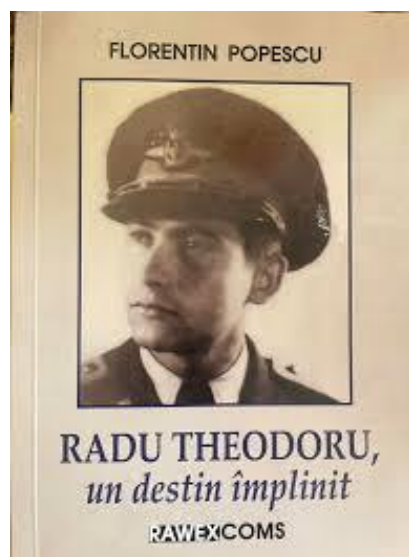
Printr-o judecată lucidă, a constatat că el Gheorghe este identic cu nea Ion, după cum și acesta din urmă este sau poate fi oricând Gheorghe, trăind aceleași dureri ori bucurii; trezite la viață de melosul interpretului nostru, adevărat leac alinător în clipe de restriște, după cum este și această carte care nu trebuie să lipsească din casa nici unui motrean de-al său.

Trebuie spus și ca atare o fac, pentru a-mi și a vă explica faptul că doar înzestrarea ființei sale cu duh divin, îi conferă tăria de a sonda și a valorifica misterul profund din Sinele Său, spre a ne convinge că, și noi suntem în stare să trăim frumos fiecare respirație a zilei, încât să păstrăm ecoul viu al ... umbrei timp ... adică ecoul străbun, reverberând în viața și faptele lor de eternă pomenire, pe care le veți citi aproape în fiecare pagină a acestei cărți eveniment, slujind binele patriei căreia îi aparține, trăind în ființa sa spirituală, concretizată în această operă omnia, dedicată semenilor din satul natal, ajutându-i, nu doar să viseze frumos ci, și să înfăptuiască după legile frumosului.

Constelația ființelor superioare, creatorii,

în varii domenii, sunt astfel de ființe, între aceștia, aflându-se și minunatul nostru semen, scriitorul și interpretul nepereche al cântecului popular din satul natal, parte a zonei Mehedințului, ocrotită și binecuvântată de Dumnezeu. Semenii adânc spiritualizați, sunt asemeni unor seismografe ultrasensibile încât, aud și simt pașii, nu numai ai timpului ci, și ai unor fenomene, întâmplări, deveniri în timp iar aceștia, asumându-și rolul de înainte mergători, luminători, deschizători de cale către adevăratele valori, ne determină a acționa, împreună, în numele lor, adică, să facem pasul prin care să fim în stare, să ne conectăm la această viață călăuziți de legile binelui și frumosului, având ca repere armonia și iubirea lui Dumnezeu, precum și a cununii creației Sale – omul – oamenii. Cele consemnate aici, le-am simțit cu multă claritate, în urma lecturii cu creionul în mână, a acestei bijuterii, ca înfățișare și izvor de gânduri și sentimente înălțătoare, revărsându-se din fiecare pagină a cărții.

GEO CĂLUGĂRU despre vol.
„Radu Theodoru, un destin împlinit”, autor
Florentin Popescu, Editura RAWEXCOMS

SĂ LASĂM FAPTELE SĂ VORBEASCĂ

Mi-am pus și îmi pun mereu întrebări și, pe cât posibil să le dau răspunsuri, căutate și găsite în propria-mi experiență de viață, completată, cu ceea ce pot descoperi, în ceea ce

am primit ca moștenire de la cei care m-au premers. Cu alte cuvinte la tradiție.

Primind, recent volumul **„Radu Theodoru, un destin împlinit”**, apărut la Editura RAWEXCOMS, scrisă de Florentin Popescu, un nume rezonant în peisajul literar actual, printr-o creație literară proprie de o deosebită calitate, la care, se adaugă, demne de reținut realizări de critică și istorie literară. Toate acestea m-au făcut să exclam: iată, omul potrivit să scrie o asemenea carte! Mai glumind dar, mai cu seamă, gândind și evaluând foarte serios lucrurile, conchid, afirmând că o alegere mai potrivită decât cea a celui care „ne-a citit pe toți”, dovedindu-ne-o prin mai multe volume cu titlul „Eu v-am citit pe toți”, îmi dă dreptate. Mai cu seamă, ceea ce urmează să încununeze truda Domniei Sale, reușind prin cercetarea, cu profundă responsabilitate a imensului material documentar, pus la dispoziție de generalul maior de două stele în retragere, pilot în Flotila I-a vânătoare București-Popești Leordeni, printre membrii fondatori ai Regimentului 3 Vânătoare Târgșor, Ploiești, comandant escadrilă cap de regiment, instructor de luptă aeriană, participant activ la acțiuni de luptă pentru izolarea și dezarmarea trupelor germane în mai multe zone, Balomir, Călnic, Sibot etc.

Cartea menționată este, în același timp și un pios omagiu adus scriitorului centenar Radu Theodoru.

Un moment aparte îl constituie lansarea acestei cărți la Palatul Ion I. Brătianu, loc, aproape legendar, de desfășurare a unei palete bogate și diverse de activități cultural-artistice și educative, cu ecouri de lungă durată, cu o adevărată rezonanță națională.

Revin, la ceea ce am menționat la începutul acestui comentariu și, vă declar, cu mâna pe inimă, că, și de această dată, mi-am pus aceeași întrebare: De ce acordăm o atât de mare importanță lansărilor de carte? Nu există o întâlnire de cinaclu la care să nu se lanseze una, două și chiar trei cărți...N-am nici o îndoială că, odată cu trecerea timpului, tot ceea ce facem noi, aici și acum și, nu cu ușurință, după cum prea bine cunoaștem, vor deveni amintiri. Este motivul principal datorită căruia nu avem voie să lăsăm amintirile să moară, deoarece, așa cum a

afirmat, cu toată greutatea numelui și prestigiului său, poetul Alexandru Philippide: „O existență fără amintiri, mai moartă-i decât cea mai neagră moarte.”

Din nefericire, trecerea cea mai greu sesizabilă de către propria-ne ființă este aceea a scurgerii vremii, care atrage după sine și moartea amintirilor! Ni se pare că toate trec, toate îmbătrânesc în jurul nostru numai noi nu, când sesizăm și la noi, îmbătrânirea este cam târzie. Chiar dacă poate să pară exagerat, dar vă asigur că nu pare, OMUL RADU THEODORU are, și e fără îndoială, o excepție fericită, o sută de ani de acasă. Este un mare caracter, o *rara avis*. E asemeni florii de colț, trăind și aflându-se, în locuri greu de ajuns. E prețuită pentru că este rară, cu valoare de simbol, nu doar în lumea florilor ci și a oamenilor. Proba verității caracterului în lumea oamenilor, este și o înnobilitate recunoștința. Din nefericire e pe cale de dispariție. Este un asemenea om, generalul erou și scriitorul de raftul întâi al oricărei biblioteci care se respectă? Răspund: DA. Există argumente destule oferite de autorul acestei performanțe, pe care le reproduc: „Bucuria apariției cărții de față nu ar fi întreagă dacă n-am mulțumi d-nei Maria Marin, bibliotecara Casei de Creație „Radu Theodoru”, care, cu răbdare și acribie a alcătuit întreaga bibliografie legată de prezența scriitorului în presă, începând din 1952 și până azi și familiei Viorica și cpt. Comandor Ioan Bălan, cei care, cu profesionalism au selectat fotografiile, personificându-le, operație nu tocmai ușoară de vreme ce însuși albumul fotografic al personajului cărții noastre ar putea forma, el singur, o carte cu multe sute de pagini.

„Voica Theodoru a supravegheat cu severitate ca iconografia să respecte adevărul cronologic al vieții personajului acestui volum” (Autorul)

Scriitorul Radu Theodoru găsește cuvintele cele mai potrivite de a-și prezenta cu demnitate și mândrie obârșia și atuurile acesteia, pe parcursul devenirii sale într-un destin de care este mândru: „Transhumanța oierilor din care mă trag; drumeții de la Adriatica la Egee și potecile munților bătute de Nanii cărvănari s-au rafinat vreme de un veac, făcând din tata un neliniștit care a drumețit pe uscat, în văzduh și pe

mare, căutându-mă cu disperare, ca până la urmă să mă regăsesc în pașnica, trudnica și spornica ipostază de țaran și-n mereu războinica ipostază de soldat al scrisului.” Radu Theodoru.

Dovadă a roadelor maturității scriitoricești a criticului și istoricului literar Florentin Popescu este selectarea unei mărturisiri a scriitorului Radu Theodoru, făcută în urmă cu patru decenii unui reporter ajuns la Grădiștea de Giurgiu pentru un reportaj, pe care l-a publicat în revista „Argeș”, nr. 7 din 1983, care cred că i-a inspirat titlul primului text din volum „În loc de prefață”, destul de anost, în „O viață ca o poveste. O poveste cât o istorie”, găsind în mărturisire și o benefică sugestie a modului de abordare a subiectului volumului. Într-adevăr „Ce altceva își poate dori scriitorul decât o întoarcere la esență, o participare la istorie, în sensul plenar al noțiunii? Argeșul care-mi udă grădina este, într-un fel direct, dincolo de metaforă, esență și istorie. De la vechile grădiști dacice, până la uriașul complex hidro-energetic de la izvoarele lui, de la Posada la Curtea de Argeș, de la Meșterul Manole la proliferarea legendei în Pitești-ul petrochimiei, istoria se esențializează în ipostazele veșnicei devenirii, mereu nouă și totdeauna egală cu ea însăși. Ascult în lunca Argeșului șoaptele veacurilor și știu că sunt aici de la Facere.”

Se știe că o bună și frumoasă parte a literaturii române se datorează scriitorilor care au venit de pe alte meleaguri, dat fiind faptul că în secolul al XIX-lea transhumanța, ca și migrația din alte motive era ceva obișnuit în perimetrul Balcanilor. Este și cazul lui Radu Theodoru sau Cezar Ivănescu, nume de referință în istoria culturală contemporană a României. Sunt de neuitat pentru Radu Theodoru primele orizonturi ca și primele amintiri. Ajuns la maturitate și înțelegând că migratul a făcut parte din destinul familiei sale, notează că se simțea singur într-un oraș străin (Timișoara), într-o casă străină. Acest destin l-a preluat de la familie, migrând din garnizoană în garnizoană până la sedentarizarea definitivă la Grădiștea și București în 1970, la vârsta de 46 de ani. La vârsta de 16 ani, în 1940, oscila între marină și aviație. Până la urmă, Radu Theodoru a devenit un practicant în ambele (în cel al aviației a ajuns la o înaltă clasă de calificare, iar ca marinar, în postura de amator, cu

experiențe neașteptate). Trăia, istoria țării sale pe viu, prin tot ce vedea că se petrece sub ochii lui. Nu a uitat niciodată, ziua de 22 iunie 1941, când a intrat în cel de al II-lea război mondial.

Acel „*Ostași, vă ordon: treceți Prutul!*” A răsunat răscolitor în conștiința sa. După cum avea să-și aducă aminte mai târziu – a conștientizat că face parte dintr-o generație a cărei obligație sfântă era să aducă la Patria Mamă teritoriile răpite prin forță. Să ne ținem de promisiune și să punctăm prin fapte dubla devenire a personajului de prim plan evocat cu măiestrie de Florentin Popescu în cele două dimensiuni esențiale de pilot de vânătoare, participant la misiuni importante de luptă în cel de al doilea război mondial, remarcat pentru profesionalism, îndrăzneală, capacitate de a intui soluții bine chibzuite și cutezanța de a le proba pe câmpul de luptă și a fi, unul dintre acei eroi militari dărji despre al cărui patriotism dau socoteală faptele descoperite în bogatul material documentar pus la dispoziția scriitorului Florentin Popescu. Acesta le-a decantat valorizându-le esențele prin care le-a înscris în dăinuire peste timp, lăsându-le să vorbească și să probeze strălucirea măreției unui destin împlinit, atât ca patriot memorabil dar și ca unul dintre scriitorii de referință ai literaturii române, atât în planul realizării etico-estetice cât și printr-o forță educativă al cărei adevăr se reazămă pe iubirea, respectul și admirația față de Mihai Eminescu. Acesta i-a fost și „i-a rămas un director de conștiință istorică. Eminescu, analistul și vizionarul politic”. Probând cu fermitate și eleganță, acea presă cheie a unui mare caracter, recunoaște fără echivoc:

„Sunt ceea ce sunt și datorită lui”. În toate romanele istorice și contemporan-sociale există Eminescu. În ipostaze de gânditor politic. Se pot aduce spre a le etala și convinge o mulțime de fapte, înșirându-le, cu multă dibăcie, pe ață spre a străluci asemeni unor perle veritabile, așa cum reușește s-o facă Florentin Popescu, singurul care ne-a citit pe toți. Iată o recunoaștere de mare valoare morală, existențială și care nu putea să lipsească: „Din clasa a IV-a primară până-n a VIII-a de liceu vacanțele mele au fost binecuvântate de cai. În găsirea de sine, calul a jucat un rol important”. Trebuie menționat că „din această perioadă, dominată de dorința de a zbura, iar pe de altă parte de lecturile adecvate

atâtea câte au putut fi prin achiziționarea unor cărți găsite prin librării, datează și hotărârea de a deveni aviator”. În vara lui 1942, părinții își dau acordul ca fiul lor, Radu să urmeze școala de pilotaj fără motor. Urmează lecții de zbor. Inițierea în aviație sub semnul unei emoții greu de exprimat în cuvinte. Fără îndoială că amintirile cele mai adânci și de neuitat din vremea școlii au fost cele din zilele de 4-5 aprilie 1944. Avea 20 de ani când a fost „martor al bombardamentelor, executate de către aviația americană asupra Bucureștilor la 5 aprilie 1944”, despre care tânărul Radu Theodoru scrie: „Am țâșnit în curte odată cu primul val de bombardiere ajunse la orizont”. Trăiește cu intensitate specifică tinereții ipostazele hotărâtoare, pe o scară a propriei deveniri, în carieră atât de mult dorită de mai târziu: comandant, instructor, soldat în rând cu soldații. Toate acestea le va cuprinde în volumul I al deosebit de interesantului volum I al jurnalului „*O viață fără fard*”. Tot aici, cititorii vor întâlni figuri de oameni care au slujit aviația în perioade și etape ale unei istorii zbuciumate: bombardamentele anglo-americane, invazia sovietică, datoriile de război, inflația și toate celelalte care s-au abătut asupra României în zbuciumatele decenii patru, cinci și șase ale veacului trecut. Demnă de interes, caracterizarea pe care Radu Theodoru a descoperit-o în dosarul de cadre al armatei, așa cum a ajuns în Arhivele Securității. Foarte important și, în același timp interesant: caracterizarea respectivă este semnată de locțiitorul politic al Comandamentului aviației, un locotenent-colonel a cărui semnătură din motive explicabile, a fost ștersă atunci când celui vizat i-a fost înmănată o copie.

În primăvara anului 1950 a accidentat un avion. Pentru acest lucru dar mai cu seamă că prin căsătorie ofițerul Radu Theodoru a intrat într-o familie de chiaburi, a fost radiat de la zbor.

Fiind scos din personalul navigant ofițerul nu mai depune același interes în muncă. La sfârșitul lunii noiembrie 1950, în timp ce avea o adunare cu agitatorii pentru a le trasa sarcini în vederea pregătirii de luptă, ofițerul s-a abătut de la subiect, spunându-le elevilor că americanii au transformat Coreea în scrum și că, într-un eventual război, din Sibiu nu se mai alege decât cenușa când vor veni americanii cu avioanele lor. Apoi întorcându-se către elevul m.p.d. i-a spus că

dacă vin americanii, membrii de partid vor fi primii împușcați.

Că domnul Radu Theodoru n-a ajuns după gratii a fost un noroc, însă vorbele de atunci, au atârnat greu la dosar și au atras după el trecerea în rezervă ceea ce pentru aviator echivala cu o lovitură aproape mortală. Între 1949-1951 a fost detașat la Școala de Ofițeri Tehnici de Aviație Sibiu, comandant de companie elevi-ofițeri, profesor la cursurile de Istoricul Aviației, Tehnica Aviației, Șef de catedră Cunoștințe generale.

Trebuie să menționăm că pentru Radu Theodoru perioada Sibiiană a fost deosebit de rodnică. Și-a ordonat astfel programul încât, atunci când elevii erau la cursuri să-și rezerve două sau trei ore de studiu individual. Începuse să studieze epoca lui Mihai Viteazul, intuind un adevăr de o vitală importanță istorică, mărturisită astfel: „Intuisem că epoca lui Mihai Viteazul răspunde moral, spiritual, ideatic, politic și militar întrebărilor actualității ... Rezultatul în plan istorico-literar al acestei cercetări, o nuvelă amplă cu titlul „*Răscoala*”, sâmburele care a devenit ulterior, volumul I al romanului „*Brazdă și paloș*”, reper decisiv pentru durată al scrisului lui Radu Theodoru despre Mihai Viteazul și epoca sa. Tot în această perioadă trebuie fixat și „Momentul decisiv” pentru întreaga viață a romancierului despre care însuși Radu Theodoru mărturisește:

„Mircea Radina, redactor la revista VIAȚA MILITARĂ a venit în centrul școlilor militare care era Sibiu, în căutare de colaboratori, m-a întâlnit solicitându-mi o povestire de război. Eram tobă de asemenea subiecte. Numai povestirile celor din Flotila I Vânătoare puteau alcătui un volum de sute de pagini. Dar cel mai important rămâne faptul că la Sibiu, scriitorul începe să se consacre unui studiu aprofundat și sistematic în legătură cu domnia lui Mihai Viteazul. A avut ideea, care s-a dovedit inspirată să se adreseze unei edituri din București, de unde a primit sugestia scrierii unui roman istoric ceea ce și face, așa încât în 1951, octombrie, când este trecut în rezervă ca pilot de vânătoare avea terminate primele două capitole din romanul care îi va aduce gloria „*Brazdă și paloș*”. Scoaterea din cadrul armatei la numai 27 de ani își cerea, oarecum, o revanșă. Una pe care pilotul a căutat-

o și a găsit-o în literatură.

Mărturisirile scriitorului referitoare la romanul său istoric „*Brazdă și Paloș*” sunt revelatoare și cred că, autorul acestui volum la care mă refer, scriitorul Florentin Popescu are dreptate să afirme că „într-un anume fel completează benefic orice medalion care îi va fi consacrat lui Radu Theodoru în istoriile și dicționarele literare ce se vor scrie în viitor”.

Pe de altă parte, mărturisirile de acest fel devin și un fel de „fișe de temperatură”, dacă se poate spune așa, ale stărilor, trăirilor, sentimentelor scriitorului”. Un moment esențial, căruia Florentin Popescu îi acordă atenția cuvenită este romanul „*Brazdă și Paloș*” și ecourile acestuia în spațiul criticii literare profesionale.

Într-adevăr, romanele scriitorului Radu Theodoru sunt convingătoare reconstituiri, faptele de viață, datorită scrupulozității detaliilor consemnate de autor, conferă relatării o concretețe care copleșește, te face să înțelegi și să crezi că eroii sunt ai unui anume timp și loc, de aceea, lumea cărții lui Radu Theodoru, nu poate fi „transferată”, cartea nu e un simbol ci o monografie. Cititorul versat își dă seama de dorința de a convinge a scriitorului prin argumentul acumulării și nu prin rezumarea, fie aceasta chiar și scilicet a unor situații cheie. Pe cât posibil, Radu Theodoru înregistrează tot, scrie analitic, nu sintetic, expune nu interpretează. Este un ceva organic din care se naște un firesc copleșitor căruia nu i te poți împotrivi. De aceea, creațiile sale literare nu au „taine”, posedă, în schimb, o indubitabilă existență și rezistență a cărei trăinicie te face să crezi că totul se întâmplă, într-un permanent acum.

Am insistat, în a proceda, la rândul-mi analitic, din două motive. Întâi pentru a demonstra secretul ... lipsit de secret al scriitorului Radu Theodoru, care-i conferă un loc, bine motivat, între scriitorii meniți prin ceea ce lasă ca moștenire, să înfrunte nemiloasa trecere a timpului și, odată cu aceasta, cea mai severă dar dreaptă judecată asupra faptelor și a autorilor acestora.

În al doilea rând, vreau și sper să reușesc să conving că o asemenea personalitate, mă refer la scriitorul și aviatorul ajuns general peste

tainele cerului, celui ce m-a trimis cu gândul la o cugetare a lui George Enescu al cărei adevăr este întruchipat de Radu Theodoru. Acesta deși a depășit o vârstă centenară, nerenunțând la idealurile sale, nu are sufletul și inima brăzdate de șanțurile dureroase ale abandonării idealului ci întregi, curate ca și opera sa cu care, ca făptuitor al ei va dăinui în eternitate. De aceea, cred și nu-mi va zdruncina nimeni și nimic acest fapt, că o asemenea personalitate, are în Florentin Popescu, *Oglinda cu Suflet*, pe care merită să o aibă.

Din mulțumirile adresate de Radu Theodoru, pe care le-am reprodus, adresate celor care (și o recunoaște chiar autorul), nu le-a fost ușor să pună la dispoziția, celui ce avea să scrie această carte, care încunună o realizare de excepție, un destin împlinit.

Mă refer la scriitorul, criticul și istoricul literar Florentin Popescu, aducând printre altele în sprijinul a ceea ce consemnez, un solid argument vizual, fotografia de pe coperta a patra, executată de Iuliana Paloda-Popescu, poetă cunoscută și recunoscută, soția autorului acestei cărți – înfățișând „Autorul și personajul cărții lui” (Comana, 2019), remarcând, și nu greșesc, prin gestul împreunării palmelor mâinilor lor, o simbolică mulțumire și, de ce nu, o promisiune de colaborare pe mai departe.

Recunosc și îi mulțumesc lui Florentin Popescu pentru plusul consistent de cunoaștere a acestui personaj de legendă, datorată acestei cărți eveniment – „*Radu Theodoru, un destin împlinit*”.

Recunoscând că m-a inspirat conținutul acestei, încântătoare cărți, în încheiere, îmi îngădui să consemnez poezia:

„PORTRETUL NELINIȘTII CREATOARE

V-am citit pe chip
Neliniștea fântânii și a arborilor pentru
veșnicii.

Predestinați, mereu în noi să înviați
V-ați primit astfel răsplata
Pentru alegerea înțeleaptă făcută
Între leagăn și mormânt
Să va fie guvernată, între demn destin
De răstignire sacră
Pe crucea verbului a fi
Și a dăinui ca arbore în veșnicii”.

GEO CĂLUGĂRU despre vol. SAMURAIUL DE PE ARGEȘ, autor Mihai Epure, Editura Cartega

Statornic în sentimente și-n îndatoriri sufletești, ce trebuie împlinite, scriitorul **Mihai Epure** dedică și acest roman „Soției, părinților și rudelor acestora. Dascălilor și colegilor mei de la cursurile primare, elementare, liceale și universitare. Prietenilor alături de care navigăm prin taifunul vieții.”

Celor care au reprezentat interesele românești în Japonia, iar acum o păstrează în suflet. Oamenilor din Rucărul de vis, cu care se intersectează demersurile mele livrești. Încântătoarei și iubitei noastre Ana-Cătălina Ștefan, alias Sakuro, și părinților.

Să ne sugereze dificultățile drumului către împlinirea fructului creației, autorul a ales drept motto, o strofă sugestivă din poezia „Cântec de drum” de Ion Minulescu:

„Când am pornit știam doar că-i departe
Și-i tare greu de ajuns unde voiam;
Dar unde-i acel „unde” nu știam,
Căci nu-l găsisem încă-n nici o carte.”

Extrem de laconic exprimat, ca într-o dedicație pe o carte, ne aflăm în fața unui roman inspirat din trăiri de odinioară, pe plaiuri natale și din Orientul Îndepărtat, Japonia, unde, ca atașat

cultural și de presă, autorul a reprezentat și servit interesele românești.

Romanul este structurat în două cărți:

– „**Locul de lângă inimă**” cu pridorul de lumină al casei părintești, pregătirea școlară, gimnaziul în Gliganu de sus, evocarea unor dascăli adevărați, apostoli ai neamului prin har și dăruire, studiile universitare de drept cu specializarea în relații internaționale pe zona culturală, căsătorie, părinți, bunici, frați, surori etc. O invitație la fericire, un măștișor de „Teiuleanu”, din Moldova lui Ștefan și evocarea cu colțul inimii a Câmpulungului, oraș de munte.

Cartea a II-a – „**Samuraiul de pe Argeș**”. Călătoria în Japonia spre a lua în primire postul de atașat cultural și de presă al României în această țară.

Pe urmele unui mare român, Gh. Băgulescu, reprezentantul diplomației românești între cele două războaie mondiale, din tainele meseriei de diplomat, misiuni șocante depășite prin fler și inteligență, despre armonie în ierarhii, poveste cu împărați și prințese în calitate de martor ocular și prezență implicată, la umbra dintre ani, chipuri în mișcare.

Dacă n-ar fi fost Naono și Haruja să aducă în actualitate personalitatea lui Băgulescu, încă un român ar fi continuat să rămână captiv în uitarea și nerecunoștința conaționalilor.

Tocmai de aceea, scriitorul Mihai Epure a devenit, fără să-și propună, executorul moral al testamentului generalului Băgulescu.

A rămas de înfăptuit doleanța generalului Băgulescu de a i se aduce rămășițele în țară și să fie așezate în pământul de la Florica Brătenilor, în Argeș. Cu dorința împlinirii dezideratului, dl. Mihai Epure caută căile ce duc la un astfel de deznodământ. Este convins că de acolo de unde se află, spiritul înaintașului său, îl va purta pe poteci luminate de inspirație.

Poate atunci, se vor fi adeverit spusele Naono -sensei:

„Dacă veți reuși, Mihnea - san, să-l descoperiți pe adevăratul Băgulescu, atunci vă puteți considera un samurai -unul în variantă românească. Adică, Samuraiul de pe Argeș”.

E într-adevăr, miracol
Și spusa mea e fără greș
Să-l admirăm, fără ocol
Pe „Samuraiul de pe Argeș”.

DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS DE CREAȚIE LITERARĂ BOGDANIA

OJOVAN BIANCA

Data nașterii: 20 Iunie 1996

Studii: Facultatea de Biologie, București

Profesie: Biochimist

Debut literar: Martie 2024, Antologia virtuală CardioPoemul Iubirii II, Asociația Mezomorfo, pg. 80

Membru al Asociației Artă de Patru Diminești

Premii: Premiul III la secțiunea I proză scurtă, Concursul Național de Creație Literară „Ștefan Bănuțescu”, ediția a IV-a, 2024

Premiul I, Secțiunea Proză scurtă la ediția a XIII-a, Festivalul-concurs internațional de creație literară **Bogdania**, București, 19 iunie 2024.

Uneori este prea târziu

Angela s-a simțit ușurată când i s-a acordat, într-un final, permisiunea să își vadă fiul. Deși tânărul se afla într-o stare îngrozitoare, măcar viața nu îl părăsise. Cu mintea înnorată de amintiri,

rugăciuni și scuze, femeia a stat zile la rând pe un scaun lângă pat, în așteptare. Durerea ce-i ținea pieptul apăsător nu îi dădea șansa să pronunțe niciun cuvânt. De fiecare dată când sunetele i se rostogoleau până la buze, mintea îi dădea semnale că un plâns puternic va izbucni în locul lor. Și-a frânt încheieturile degetelor de nenumărate ori pentru a se reține din a apuca mâna tânărului. I s-a interzis orice fel de contact fizic cu rănitul. Râuri sărate i s-au scurs pe obrajii îmbătrâniți, dar colțurile gurii și ale ochilor s-au încrețit adesea, cu prilejul unei amintiri. Angela se tortura singură, în liniștea morbidă a salonului de spital. A fost sfătuită și de doctori, și de familie să nu meargă zilnic – nu se știa când, sau dacă, Petru se va trezi. Cu toate astea, nimic nu conta mai mult pentru Angela decât să își vadă fiul deschizând ochii aceia precum cerul vărac. Să îi ceară iertare. Era pregătită să dea tot din ea ca să îl vindece pe el. Mintea, puterea, pielea, aerul din plămâni și ultimul strop de sânge.

După săptămâni de veghe și grijă, și tratament pe care mulți considerau că Petru nu îl merită, corpul tânărului a răspuns pozitiv. Într-o dimineață de Vineri, monitorul de lângă pat a început să scoată o serie de sunete alarmante. Angela și-a dat seama că băiatul se afla în primejdie și a strigat după ajutor. De-a lungul acelor zile fără niciun răspuns, s-a obișnuit cu noua existență a fiului ei. Însă acum, frica născută din posibilitatea de a-l pierde din nou, sub ochii ei de această dată, au împins mama la gesturi impulsive. I-a smuls masca de oxigen de pe față înainte să ajungă asistenta. A fost certată, desigur, iar incidentul a zguduit-o considerabil. Cu toate acestea, faptul că Petru putea să respire singur au umplut sufletul Angelei de speranță.

Cu greu se lăsa înduplecată să părăsească spitalul. Nu deranja cu nimic și nu împiedica asistentele din a-și îndeplini îndatoririle față de pacient. Oricât ar fi trecut ele însă cu vederea prezența femeii, regulile veneau de la superiori. Așadar Angela pleca, eventual, doar ca să se poată întoarce imediat ce ziua se schimba. Nu mânca mult. Nici somn nu prea gusta. Tot ce o ținea în viață era să vadă graficul constant al bătailor inimii fiului ei.

Într-o zi, un spasm mic a condus către creierul lui Petru informația conform căreia ceva îl strângea de un deget. A încercat să își miște

mâna puțin, dar a simțit o a doua strânsoare în jurul încheieturii. Și-a simțit pleoapele grele când a încercat să deschidă ochii, doar ca mai apoi să fie orbit de lumina puternică din salon. S-a încruntat din multe motive, dar era prea confuz ca să și le explice. Uitându-se în lateral, a observat o femeie prinsă adânc într-o rugăciune. Cu mâinile încheiate pe o brățară cu mărgelile, femeia murmură. Nu a sesizat că rugăciunile ei neconținute au primit răspuns. Pentru o fracțiune de secundă, mintea tânărului a zburat ani în urmă și s-a trezit strigând:

— Mama?

— Petru..., a șoptit femeia. Ochii i s-au umplut de lacrimi de la vocea familiară pe care nu credea că o va mai auzi vreodată.

Din păcate, atât numele cu care i s-a adresat cât și prezența în sine a femeii au provocat reacții adverse. Petru a revenit în prezent și a început să bruscheze legăturile care îl ținutau. Sunetul metalic al patului de spital și mormăiturile tânărului au speriat-o pe Angela. A făcut un pas înapoi, dar nu a putut să își părăsească fiul din nou.

— Petru, te rog, liniștește-te. O să îți faci mai rău!

Petru a fost legat de pat de mâini și de picioare. Legăturile erau moi, să nu roadă bandajele, dar destul de solide să nu poată fi rupte. Mai mult de optzeci la sută din corp i-a fost bandajat. Dacă nu ar fi fost ochii viu colorați, cine l-ar fi văzut în acel moment pe Petru, ar fi crezut că este mort, înfășurat așa ca o mumie.

La sunetul vocii tremurânde a femeii, Petru încetă să-și smucească mâinile. Privirea lui furioasă s-a îndreptat către Angela, chiar dacă nu ea era motivul din spatele mâniei lui. Ce s-a întâmplat cu ceilalți? I-a funcționat planul? Au câștigat confruntarea? A fost el singurul prins? Mintea lui funcționa la viteză maximă, analizând posibilele rezultate ale deciziilor sale, precum și posibilele modalități de a fugi din spital. Dar după un gest banal, automat, al corpului, Petru a încremenit. Ura din ochii lui s-a preschimbat în frică.

—Ce este? a întrebat Angela, văzându-și copilul speriat de moarte.

Felul în care ea a sărit să îl ajute, în ciuda a tot ceea ce s-a întâmplat, l-a enervat și mai tare pe tânăr.

—Ce mi-au făcut? Ce înseamnă asta? De ce nu mi pot mișca picioarele?! a strigat, salivă ieșindu-i printre dinți, în timp ce își redirectiona toată confuzia și tristețea către mama lui.

Lacrimile Angelei le-au provocat și pe ale lui Petru, în special pentru că a încălcat regulile impuse și a cuprins obrazul bandajat într-o palmă.

— Ai fost în comă timp de trei luni, Petru. Am crezut că nu te vei trezi niciodată. Te rog, calmează-te. Hai să vorbim.

A fi tratat cu atâta iubire l-a împins pe Petru să se ferească. După tot acest timp, ea era acolo, alături de el, rugându-se la Dumnezeu ca un răufăcător să nu moară. În urma incendiului Petru și-a pierdut până și canalele lacrimale. Așadar, lacrimile i-au curs sângerii și au pătat tifonul înainte ca mama să aibă șansa să le șteargă.

— Petru a murit cu mult timp în urmă, doamnă Todinca, mormăi tânărul privind-o pe femeie drept în ochii ei oboșiți.

Nu că ar fi vrut să o rănească mai mult, dar a încercat să o ajute să se lepede mai repede de acea speranță pe care o avea, cu care se rănea singură. Cu siguranță că Petru nu se aștepta să fie palmuit peste față. Impactul nu a fost suficient de puternic să îi miște fața, dar l-a șocat destul. Angela a regretat imediat decizia luată. Nu a vrut să-l lovească, dar Petru trebuia readus pe calea cea dreaptă rapid și eficient.

— Nu am de gând să stau deoparte ca prima dată, a explicat femeia. I-a eliberat obrazul și s-a întors la a-și frământa degetele. O să te ajut să te faci bine. Și te voi lua acasă, Petru, a continuat, întinzându-și iar mâna pentru a mângâia obrazul pe care l-a lovit mai devreme.

Deja sătul de contact fizic de la oameni pe care nu și i-a dorit în viața lui, Petru și-a smucit din nou fața, așteptându-se să simtă o contraforță puternică. A fost surprins să scape de tandrețe cu atâta ușurință. Ambele atingeri ale mamei abia stăruiau prin bandajul gros. Interacțiunea cu ea de acum a fost atât de diferită față de ce își amintea din copilărie, atât de diferită față de ce se aștepta când a zărit-o cu câteva minute în urmă. Sufletul lui a rămas blocat în timp. Petru nu mai era Petru, dar nu era nici răufăcătorul care a înființat o grupare criminală de temut. Era doar un băiețel abuzat de tată și uitat de mamă, a cărui moarte a fost pusă la cale, a cărui viață a fost manipulată,

ale cărui alegeri nu i-au aparținut. În palma Angelei, el era doar un fiu pierdut, care a fost forțat de circumstanțe să înfrunte singur cele mai rele aspecte ale vieții, toate în același timp.

— Sunt aici acum. Și nu-i voi lăsa să te ia din nou de la mine.

Ochii cenușii ai mamei, uscați și înroșiți de atâta plâns, i-au întâlnit pe cei albaștri ai copilului pe care a învățat să-l iubească prea târziu. Primul ei născut a fost cel mai nedreptățit. Inocent, copil născut dintr-o căsătorie aranjată, Petru a crescut singur, fără iubire, fără suport. S-a crezut că a murit într-un accident care putea fi evitat, și a fost dat uitării treptat. Ceilalți copii au avut mai mult noroc. Acum, deși foarte târziu, Angela a putut în sfârșit să-l privească în ochi cu nimic altceva decât dragoste.

Un alt val de lacrimi a inundat ochii lui Petru când buzele Angelei au intrat în contact cu fruntea lui. Lipsiți de dragoste și îngrijire maternă, puii fie nu supraviețuiesc, fie ajung în condiții dure care îi afectează pe termen lung. Micul Petru a crescut într-un tânăr puternic, cu principii de neclintit și o voință puternică de a-și atinge obiectivele. Lucrurile ar fi stat altfel, totuși, dacă idolul pe care și l-a ales ar fi fost cineva mai puțin drastic, cineva care nu vedea lumea numai în alb și negru. Cineva care nu își făcea dreptate cu propriile mâini. Cineva care nu l-ar fi transformat pe Petru într-un criminal.

A încerca să schimbe caracterul fiului său după atâta timp părea aproape imposibil, dar Angela și-a promis că va face tot ce-i stă în putere pentru a reuși. Poate că Petru a încetat pentru câteva momente din a încerca să rupă chingile, dar asta nu îi dădea prea multă speranță de izbândă mamei sale.

— Îți pierzi timpul, mamă. O să sfârșesc oricum mort sau în închisoare, de îndată ce mă lasă să ies din camera asta, a șoptit Petru, aproape de chipul mamei sale, cu un zâmbet lipsit de speranță pe buzele lui arse.

Angela știa că fiul ei are dreptate, dar nu se îndura să recunoască. Să își vadă copilul renunțând era dureros, dar să renunțe ea la el era acum de neconceput. A scuturat ușor din cap și niște șuvițe de păr alb ar fi putut să gâdile nasul lui Petru dacă nu era acoperit. L-a sărutat din nou pe frunte înainte să se retragă.

— Voi fi aici mâine, când te vei trezi, i-a promis

Angela, zâmbind, stăvilind valuri de lacrimi. Asistenta a intrat în cameră să-i spună doamnei că timpul vizitei s-a terminat. Surprinsă să vadă acel pacient conștient și aparent fără vreun disconfort, femeia s-a grăbit să îi ofere un control medical sumar. Ochii lui Petru au urmărit silueta mamei sale în timp ce aceasta a ieșit din cameră. Când a simțit că se uită înapoi la chipul lui bandajat, Petru și-a ferit privirea, furios că a arătat slăbiciune.

După ce ușa s-a închis și în urma asistentei, Petru a rămas din nou singur. Așa cum a fost dintotdeauna. Lumina din cameră era acum stinsă, fereastra a fost deschisă pentru aerul proaspăt de noapte, patul era moale, dar legăturile reci și incomode. Corpul lui nu a rezistat focului, iar coloana vertebrală nu a suportat căderea. Singura cale de ieșire din acea cameră era să se târască, iar Petru și-a jurat să nu mai fie niciodată mai prejos de nimeni și nimic. Era prins într-o instituție medicală plătită foarte mult – probabil de tatăl său – pentru a-i trata rănilor, doar ca mai târziu să poată fi târât înapoi acasă.

—Presupun că asta a fost tot, și-a spus Petru. Am pierdut.

Cu mintea suspendată în atemporal, Petru a adormit. Poate că totul a fost doar un mare coșmar și mâine fratele lui mai mic va sări în pat pentru a-l anunța că mama lor are din nou pofte și a făcut clătite pentru micul dejun.

IAȘURA ROZALIA

Data nașterii: 28.07.1972.

Locul nașterii: comuna Variaș, județul Timiș.

Studii: Facultatea de științe juridice și administrație, Brașov

Profesia: Tehnician - analist de calitate

Afirmă cu sinceritate: „Cea mai mare bucurie a mea este exprimarea prin cuvinte așezate pe

hârtie. Este o pasiune pe care din păcate am descoperit-o destul de târziu, dar căreia sunt hotărâtă să îi aloc cât mai mult timp cu putință!”

Premiul I, Secțiunea Poezie la ediția a XIII-a, Festivalul-concurs internațional de creație literară **Bogdania**, București, 19 iunie 2024.

Bolnavi fără Eminescu

O rimă este leacul ce ne alină
Când lumea este tristă și meschină
Ești unicul menit să ne ajute.
Ești terapia vieții absolute!

Căci poezia ta este lumină
E gingășia mamei când suspină
Si versul ce l-ai scris cu măiestrie
E pentru suflet, pură terapie.

Pe foaie ți-ai pus propriul sânge
L-ai pus în versuri, fără a te plânge
Sufletul ni l-ai dat câte-o fărâma
Iar ultima-ți suflare...a fost o rimă!

De atunci adie rimele între stele,
Că-n versuri s-au aliniat și ele
Luceafăr le stai titlu cu mândrie,
În veci vindecător prin poezie!

Pământul pentru asta e rotund?

Alerg prin iarba arsă de-atâta nepăsare
Și-n urma mea rămân amprente în noroi.
Picioarele-mi murdare-s tot mai grele
Și corpul îmi e greu și nu-mi mai vine.
Parcă mă strânge pielea și mi-e teamă
Să nu se rupă și-apoi să mă scurg
Și Universul să îl poluez cu mine.
În iarba galbenă de nepăsare să mă pierd
Și să mă amestec cu noroiul crud de plumb.
Nici nu mai știu de când alerg în van
De unde vin și încotro mă îndrept...
Sunt rătăcită, tot cutreier, încercând
Să nu mă abat și să țin drumul drept.
Până într-o zi când mă trezesc călcând
Pe aceleași urme apăsate în noroi.
Nu știu de unde vin, ce țeluri urmăresc
Și nimeni nu îmi spune că mă învârt în cerc.

Mă întreb deci, cum se face că mergând înainte,
Ajung să fiu mereu în urma mea?
Pământul pentru asta e rotund,
Să ne arate ce am lăsat în urmă?
Să ne învârtă până o să ne întâlnim cu noi,
Cu faptele, cu vorbele lăsate și uitate?

Împrumut

Știe cineva ce se întâmplă dacă
Am zâmbit de două ori înainte să plâng?
Oare cât costă un surâs?
Aș vrea să știu dacă mi-l pot permite.
Are cineva un zâmbet în plus să mi-l dea împrumut?
Sau o bancă de zâmbete știe cineva?
De unde aș putea să împrumut un surâs ieftin,
Să îmi pot permite dobânda în lacrimi?
Că până acum am tot plătit cămătarilor
Și am tot plătit până ce...
Buzele-mi lipite nu mai știu altceva.
Și mă întreb cu teamă:
Oare se vor mai despărții vreodată?
Și de câte lacrimi am nevoie ca să
Înmoi două buze lipite, uscate de timp,
Până ce acestea se vor desprinde într-un surâs?
Sau poate nici nu am nevoie de lacrimi.
Îmi trebuie doar un alt surâs, și încă unul,
Să aibă și buzele mele de unde să învețe
Să se desprindă și ele.
Că de o să învăț nu va mai trebui să împrumut
Ci îmi voi făuri eu însămi surâsul,
Liberă să zâmbesc, fără frici și regrete.
Iar atunci, nu numai că nu va mai fi nevoie
Să îl plătesc cu lacrimi
Dar voi fi pregătită să instruiesc într-u zâmbet
Alte mii de buze uscate și lipite până ce,
Întreaga lume va zâmbi gratuit!

Rușine

Se-aude un râset puternic și tare,
Un zâmbet ironic pe fețe afișat.
E circ, este bâlci și chiar desfrânare.
Ce lume nebună avem de-ndurat!

În umbră, ascunsă, stă mică speranța,
În spatele ei s-a pitit modestia.

Le-acoperă mândră, semeață, aroganța.
Se-ntinde în jur, crește-ncet, gălăgia.

Sunt toți bucuroși, dansează și fug.
Prin dans, nesimțirea își arată esența.
În timp ce e arsă în chinuri pe rug
Și suferă prinsă în flăcări decența!

Grotescul spectacol se-ntinde rapid,
Căci lumea se-adună de bâlci fascinată.
Și calcă-n picioare, mormântu-i închid,
În locul în care stă mila îngropată.

Caut avid cu privirea în jur,
Mă uit s-o găesc, unde-o fi rațiunea?
Și cât să mai sufăr și cât să îndur,
Sperând că se poate salva națiunea.

Văd încă un rug ce arde mocnit,
Mulți vreascuri aduc să prindă văpaie,
Că-l simt pe Apophis cam nemulțumit.
Iubirea-i pe rugul ce-a prins vâlvătaie!

În mijloc, pe rugul mai mare arzând,
Onoarea și cinstea sunt puse împreună.
Și gloata în juru-i privește râzând.
Sunt mulți, dar mai trist e că încă se-adună!

Se calcă-n picioare, se mint, se înjură.
Sunt mândri de răul ce-n inimi le zace!
Cu hâdul în suflet, înșeală și fură,
Și nu de nevoie, ci fiindcă le place!

Dar norii se scurg peste noi, suntem uzi.
Și parcă s-a mai domolit vâlvătaia.
Iar oamenii fug, se ascund, sunt confuzi.
De unde-a venit? Oare ce este ploaia?

Când focul s-a stins, speranța-i ajută
Pe toți cei răniți de pe rug să coboare.
Și poate avem o șansă în luptă,
Căci văd printre nori o rază de soare.

Nori grei încă vin să spele păcate.
Îi aștept să ajungă, îi chem înspre mine.
O șansă am avea să spălăm relele toate,
De-ar ploua mai des peste noi cu rușine!

În rai e poezie

În ziua în care ai plecat
Un colț din rai s-a luminat
Ai dus cu tine fantezia
Versul și rima,
Poezia

Te-ai înălțat pe-un vers spre cer
Punând o rimă la mister
Lăsând pământul sărăcit
Să se învârtă rătăcit
La nesfârșit.

De-atunci se-nvârte în jur la soare
Plângând cu stele căzătoare.
Ecou se aude în univers
Nu ne lăsa!
Mai dă-ne un vers!
Luceafărul n-a strălucit
În ziua când ne-ai părăsit
Nici codrul n-a mai fremătat
Când tu te-ai dus.
De ce ai plecat?

Te-aștept în vis lucefăr blând
Frumoase versuri recitând
Te aștept să vii, să reînvi
Pe unde ești?
De ce nu-mi vii?

Căci eu mai am un singur dor
Pe versuri să învăț să zbor.
Scriu rime într-o frenezie
Cuprinsă de amor
Și nebunie.

Te rog, aruncă-mi câte un vers.
Mai pierde-o rimă în univers.
Mereu ai fost supraterestru
Mă înclin, ești unic,
Eminescu!

Era o vară timpurie
Când ai plecat într-o' vecie
Cu tot cu har și fantezie.
De atunci,
În rai e poezie!

Poezia e sufletul intim al omului, e cugetarea
divină, e puntea pe care poți trece în lumea
visului. - Vasile Conta

**Al Florin ȚENE –
Interviu cu poetul Mihai BENIUC,
la o cafea originală.**

Învățasem la Școala Tehnică Tipografică
”Dimitrie Marinescu ” din București , printre
meseriile de paginatori, linotipiști, mașiniști tipar
înalt, ofsed, și puțină literatură, mai ales despre
curentul cultural realismul socialist, apărut în
Uniunea Sovietică după Revoluția din
Octombrie, ale cărui principii estetice se
reduceau la ideea formării unei culturi „pur
proletare” și care respingea întreaga moștenire
culturală a trecutului.

Făcând practică la Întreprinderea
Poligrafică nr.4, de pe Calea Șeban Vodă, și apoi
la ziarul ”Informația Bucureștiului”, am fost
trimis de către secretarul general de redacție la
tovarășul Mihai Beniuc să-i iau un interviu în
toamna anului 1962.

-Tovarășul Țene, să faci întrebările și
măine să vi cu ele la mine, apoi le trimitem prin
fax la tovarășul Beniuc. Și când ne v-a spune
dânsul, te duci să iei răspunsurile. Ai înțeles?

-Am înțeles!

Bucuria a fost mare pentru mine. Poetul
fusesse ales de câteva luni președintele Uniunii
Scriitorilor, și ”Gazeta Literară,, era plină cu
poeziile dânsului, iar uneori în pagina culturală a
ziarului ”Scânteia ”apărea cu articole, dar mai
ales cu poezii. Pentru a mă documenta am fost la
Biblioteca Academiei și am citit în după amiaza
aceea primul său volum de poezii ”*Cântece de
pierzanie* – 1938”. Apoi împreună cu amicul
Horia Zilieru, venit din Iași, m-am dus la
Uniunea Scriitorilor de unde am obținut o broșură
cu istoricul acestei organizații.

„Uniunea Scriitorilor din România
(U.S.R.) este succesoarea Societății Scriitorilor
Români (S.S.R.). S.S.R. a fost creată în anul 1909

și a funcționat sub această denumire până în martie 1949. Ultimul președinte al S.S.R. a fost Victor Eftimiu. U.S.R. a apărut în 1949 prin fuziunea între S.S.R. și Societatea Autorilor Dramatici.

Primele încercări de a crea organizații de scriitori în România datează după unele surse din 1821, 1827, 1831.

Începutul propriu-zis se face cu Asociația Literară Română din 1848, dar aceasta nu funcționează.

Societatea Literară Română a fost fondată în 1866, inaugurată în 1867, transformată în Societatea Academică Română și, ulterior, din 1879, în Academia Română. Preocupările de început ale Academiei au fost filologice, extinse apoi la domeniile științei, culturii și artei.

Totuși, prima Societate a Scriitorilor Români s-a ivit ca proiect în 1908 și a fost pusă în funcțiune de o adunare generală de 47 de scriitori la 2 septembrie 1909. Comitetul de conducere al noii societăți i-a avut ca președinte pe Mihail Sadoveanu și ca vicepreședinte pe Dimitrie Anghel. În 1911, noul președinte, Emil Gârleanu, a obținut recunoașterea S.S.R. ca „Persoană morală”. A urmat la conducere criticul Mihail Dragomirescu. În timpul primului război mondial, S.S.R. a funcționat în refugiu la Iași.

În perioada 1926-1932, Societatea Scriitorilor Români a fost condusă de Liviu Rebreanu, ales an de an timp de șapte ani consecutiv. A fost, în opinia istoricilor literari, cea mai fastă perioadă a S.S.R.

După 1944, s-au exercitat asupra S.S.R. presiuni politice din partea noii puteri. Conferința de fuziune între S.S.R. și Societatea Autorilor Dramatici din martie 1949 marchează înființarea Uniunii Scriitorilor din R.P.R. (ulterior „din R.S.R.”), ca instituție de utilitate publică, prin Decretul nr. 267 / 24 iunie 1949 al Prezidiului Marii Adunări Naționale, devenită Uniunea Scriitorilor din România în 1990.

În perioada 1949-1989, U.S.R. a funcționat ca „organizație obștească și profesională de creație”, fiind din punct de vedere legal subordonată statului și finanțată de stat. Cu toate acestea, U.S.R. și-a păstrat o autonomie de organizare și de acțiune care a făcut din ea cea mai incomodă organizație recunoscută de statul comunist. În U.S.R., alături de membri care urmau în scris și

atitudine linia politică oficială, făceau parte scriitori care și-au păstrat independența de gândire și originalitatea creației. Între cele două grupuri au existat în această perioadă tensiuni și chiar conflicte deschise și, deși avea de partea sa oficialitățile, grupul fidel acestora nu și-a impus totdeauna dominația. Organele de conducere ale U.S.R. au fost alese prin vot secret și și-au păstrat o anumită independență față de partidul unic și statul comunist”.

Adevărul este, că pe atunci, nu știam prea multe despre proletcultism, și nici nu mă interesa, eram bucuros că fusesem ales să-i iau un interviu marelui poet, neînțelegând că talentul acestuia a fost hiperbolizat de publicitatea ideologică a partidului comunist, ce ne vânduse imperiului sovietic, în spatele acestei denumiri aflându-se imperiul Rus. Vechiul proverb românesc: *”Ursul își schimbă părul, dar năravul ba”*, îl știam de la mama, dar nu-mi dădeam seama că se potrivește ca o mânășă URSS-ului, care ne ocupase țara.

Până noaptea târziu, în Căminul de pe strada Argeș, alături de prietenul meu drăgășenean, Ilie Vulpe, căruia i ziceam Bebe, am însăilat zece întrebări pentru tovarășul Mihai Beniuc. Le-am scris pe curat, pe coli A4, cumpărate de la o ”Tutungerie” de lângă Cinematograful ”Moșilor”, și a doua zi m-am dus la redacția ”Informația Bucureștilor”, de pe Sărindar, pentru a le citi tovarășul secretar de redacție Rădulescu. Le-a citit cu atenție, a mai pus o virgulă, pe ici, pe colo, și dându-mi hârtia înapoi, mi-a spus:

-Du-te la tovarășa secretară Luculescu să le bată la mașină.

Când am auzit acest lucru, parcă a căzut cerul pe mine. Știam de la redactorii ziarului, că această...tovarășe, nu bate la mașină fără o mică ”Atenție.” Nu aveam nici-un leu la mine. Bursa nu o luasem, banii de la părinți nu sosiseră. În această situație m-am dus la tutungeria de lângă Restaurantul ”Colonadelor”, unde vânzătoarea de acolo îmi era datoare, fiindcă îi dădusem câteva sute de vederi cu mici defectiuni luate de la I.P.4 de pe Calea Șerban Vodă. Era vorba de coale de vederi cu mici defectiuni în care culorile nu se suprapuseră perfect, fiind vorba de un punct, coli de vederi rebuturi, pe care mașiniștii le aruncau. Așa mai făceam, noi elevii, ceva bani. Alții luau cărți de la legătorie, defecte, pe care le vindeau

prin librării. Doamna de la tutungerie, cum m-a văzut a și scos banii.

-N-ai mai trecut pe la mine! Bani te așteptau...

-Mulțumesc doamnă! Am luat banii și i-am pus în buzunarul pantalonilor.

-Ți-am dat cinzeci de bani pe o vedere. Și...mai aștept marfă...

-Se face! E bine! Mulțumesc!

Am intrat în alimentara de pe colți, vis-a-vis de Magazinul Copiilor și am dorit să cumpăr o ciocolată.

-Nu avem tinere! E marfă de lux!

-Dau și eu ceva! I-am spus, în șoaptă, femeii din spatele tejghelei.

-Așa se schimbă...calimera! Scoțând de sub tejghea o ciocolată, pe care am plătit-o la suprapreț.

Am palmat-o, fără să vadă alți clienți, și am alergat la doamna Luculescu să-mi dactilografiez întrebările, lăsând spații între ele unde să scrie maestru răspunsurile.

Femeia văzând ciocolata ascunsă sub coala de hârtie, imediat le-a luat.

-Vino peste o jumătate de oră!

-Mulțumesc, tovarășe!

Am coborât grăbit scările și "glonț" m-am dus la magazinul de pâine de lângă intrarea în Cișmigiu, unde am cerut o ceașcă de cafea nechezol. Originală nu exista. Știam despre cafeaua naturală de la tata care făcuse, înainte de război, Academia Comercială în București.

Din când în când, nerăbdător, mă uitam la ceasul de la mână, marca Ruha, primit ca premiu, în urma unui concurs, de la Radiodifuziunea Română. Când au trecut 35 de minute, am plecat cu pași alerți la redacție. Doamna Loculescu terminase de dactilografiat întrebările pe care mi le-a dat, zâmbindu-mi.

Am luat colile de hârtie, pe care le-am introdus în servieta mea de vinilin și am plecat spre stația de autobuz de pe bulevardul Nicolae Bălcescu. În autobuzul, care scârțâia din toate încheieturile mirosul de transpirație și tutun mă sufoca. Priveam la oamenii de pe scaun și la cei ce se bălângăneau ținându-se de zgărzile jupuite. Toți erau triști, gânditori și trași la față. Majoritatea erau slabi. Pâinea și alimentele se dădeau pe cartelă, atunci când se aflau, în magazinele mai tot timpul goale.

Ajuns pe strada Grădina Bordei, și găsim numărul, am privit vila pe dinafară, construită între cele două războaie mondiale." *A cărei familie o fi fost, de au luat-o cu japca comuniștii!*

M-am uitat la ceas, nu se făcuse ora 18, stabilită de maestru cu secretarul de redacție. Mi-am adus aminte că secretarul de redacție mi-a atras atenția să nu-i zic "maestru", fiindcă partidul a interzis acest cuvânt. Mi-a spus să-i zic tovarășe. Pe deasupra mi-am adus aminte că, tot partidul ateu, a interzis să se tragă clopotele la biserici. *"Doamne, până și sunetele clopotelor au fost interzise!"* Plimbându-mă pe străzile adiacente, până la ora stabilită, am rememorat viața tovarășului Beniuc. *"Mihai Beniuc a fost fiul lui Athanasie Beniuc și al Veselinei. Urmează Liceul Moise Nicoară din Arad între 1921-1927, unde Alexandru T. Stamatiad îi este profesor de literatură. Debutază în revista liceului, „Laboremus”. Participă la cenacul lui Victor Papilian. Licențiat în psihologie, filozofie și sociologie al Universității din Cluj, în 1931. După o specializare la Hamburg cu J. von Uexkull în psihologia animalelor, a parcurs ierarhia universitară de la asistent la profesor universitar. După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, este conferențiar la Facultatea de Psihologie din Cluj, ca specialist în psihologia animalelor și autorul unor volume de versuri: Cântece de pierzanie, 1938, Cântece noi, 1940, Orașul pierdut, 1943, privity de public și de critica literară cu înțelegerea și simpatia cu care este privită arta naivă. Adevărata sa carieră literară începe în 1946, când publică volumul intitulat Un om așteaptă răsăritul, și pleacă în calitate de consilier cultural la Moscova. După doi ani se întoarce în țară și se stabilește la București.*

Într-un articol publicat în revista Viața Românească, nr. 3 din 1951, Mihai Beniuc, în calitate de președinte al Uniunii Scriitorilor din România, oferea definiția poetului realist-socialist: "Acesta trebuie să fie un filozof cunoscător al celor mai înalte idei ale timpului [...], spre care au deschis drum Marx, Engels, Lenin și Stalin [...], un activist în slujba respectivelor idei". Mihai Beniuc renunță la promovarea cărții sale de versuri din 1951, „Cântec pentru tovarășul Gh.

Gheorghiu-Dej”, și se reprofilează, începând să scrie câteva poeme pentru liderul comunist de atunci, Nicolae Ceaușescu.^[necesită citare]

Publică în medie câte o carte pe an; își reeditează unele lucrări; altele îi sunt traduse în străinătate.

În 1965 este înlăturat din funcția de președinte al Uniunii Scriitorilor. Redevine profesor de zoopsihologie, de data aceasta la Universitatea din București.

În ultimii ani de viață se stabilește în vila sa din cartierul Primăverii și își continuă activitatea de poet, pe formula realismului socialist. Poemele sale se publică în principalele ziare și reviste ale epocii. ”Plimbându-mă prin cartierul Primăverii, mi-am dat seama că este singurul cartier fără biserică. ”La ora aste oamenii din alte cartiere se duc la vecernie. dacă nu aleargă după mâncare prin piețele și magazinele goale.”

Mi-am luat inima ”în dinți”, încercând să îmi alung emoția. Doar mă duceam la un semizeu al ideologiei comuniste, am deschis porțița de fier forjat și am sunat la ușă. După un timp mi-a deschis o doamnă între două vârste, încinsă cu un șorț.

-Am venit...

Femeia mi-a luat vorba din gură

-Sunteți tovarășul Țene de la ”Informația”?

-Da! Am îngăimat!

-Intrați! Tovarășul Beniuc vă așteaptă în birou, la etaj. Urcați pe scări și prima ușă pe stânga.

Am intrat cu o oarecare timiditate, caracteristică tânărului de 19 ani, care intra pentru prima oară în sanctuarul „semizeului încoronat” cu laurii frunzelor de dafin. Pe atunci nu îmi dădeam seama că acei ”lauri” erau produsul unei ideologii străine spiritului românesc.

Am urcat pe scara de lemn lustruit, care avea, de-o parte și de alta tablouri originale, semnate de :Nicolae Grigorescu, Corneliu Baba, George Demetrescu Mirea, Theodor Aman, Tattarescu și mulți alții, de care nu-mi mai aduc aminte.

Ajuns la ușa biroului, am ciocănit și imediat, de dincolo de ea, am auzit:

-Intră!

Când am pași în birou, m-a impresionat mulțimea de cărți înșirate pe rafturi și tablourile dintre rafturi. Tovarășul Beniuc, se afla la birou în fața întrebărilor mele cu răspunsurile scrise. Am rămas uimit. După aceea, în stradă, mi-am dat seama că secretarul de redacție trimisese, deja, întrebările mele prin fax.

-Bei o cafea tinere?

-Mulțumesc! Am băut lângă Cișmigiu...

-Aia e nechezol pentru...popor! Una originală din Brazilia!

-Beau! Din asta nu am băut niciodată! Am răspuns, completând în gând. ”Nechezolul sau Inca e pentru prostime. ”

Tovarășul Mihai Beniuc a sunat de undeva de sub panoplia biroului mare și sculptat în lemn de nuc, sunet pe care l-am auzit venind de undeva de jos. Nu peste mult timp a băgat capul pe ușă o altă femeie.

-Spuneți domnule Beniuc!

-O cafea pentru tânăr!

Între timp, cu mâinile în poală, așteptam ca tovarășul Beniuc să mă scoată din mușenia care pusese stăpânire pe mine. ”Ce ași fi putut să discut eu, un învățăcel în ale scrisului, cu un titan al realismului socialist?!”

-În ce an ești tovarășul Țene/

-Anul doi1

-Ce scrii de obicei?

-Poezie! Am debutat în 58 în ”Tribuna ” de la Cluj. Articole...și teatru!

-Teatru?!

-O piesă de teatru pe care am jucat-o cu membrii cenaclului din Drăgășani, ce l-am înființat, pe când eram elev în clasa a zecea.

-Bravo, tovarășe Țene!

Între timp, am auzit pași pe scările din lemn. Femeia a intrat cu o tavă, cred că din argint, pe care se afla o ceașcă din porțelan cu cafeaua, un vas sofisticat cu zahărul în el, și un pahar din cristal cu sifon.

-Mulțumesc, doamnă! I-am zis. Așteptând să fiu admonestat de Beniuc că i-am zis ...așa.

Dar nu a făcut-o. Discuția a continuat după ce am sorbit prima gură de cafeaua fierbinte. Parfumul ei parcă m-a îmbătat.

-Ce zici de literatura contemporană, tovarășe Țene?

-Tovarășe Beniuc..., am răspuns cu

timiditate, literatura noastră ar trebui să-și păstreze specificul să nu se inspire din literatura marelui prieten de la răsărit.

-Totuși trebuie să învățăm de la ei, tinere. La Marele Popor. *Realismul socialist* este o doctrină literară și artistică a secolului XX inspirată de realism și în care opera sau creația trebuie să reflecte și să promoveze „principiile comunismului în stil sovietic”. În Uniunea Sovietică, în Blocul european comunist estic, în Mongolia comunistă țedenbaliană, în China maoistă, în Coreea de Nord kimirseniană, în Vietnamul comunist al lui Ho Și Min, în Cuba castristă și într-o măsură mai mică în Iugoslavia titoistă, realismul socialist a fost un „curent artistic canonizat de un așa-numit stat marxist-leninist” pentru a ilustra în cel mai figurativ mod posibil, atât în poziții academice, cât și eroice, „realitatea socială” a clasei muncitoare, activiștilor și combatanților războaielor în care au fost implicate aceste țări. Realismul socialist a făcut din artă un instrument masiv de „educație și propagandă”, criticând și reprezentând așa-zisele contradicții ale capitalismului, apoi intrarea în starea de putrefacție a acestuia și descrierea dezvoltării revoluționare, emanciparea proletariatului și a țărănimii, totul pentru faza de-a dreptul epopeică numită „spre comunism în zbor”.

Termenul de „realism socialist” a fost folosit pentru prima dată de Ivan Gronschi, președintele Comitetului organizatoric al Uniunii Scriitorilor Sovietici din URSS, într-un articol din *Literaturnaia Gazeta* din 23 mai 1932, iar conceptul de realism socialist a fost stabilit ca „doctrină oficială și formă de artă” a U.R.S.S. în timpul dezbaterilor dintre înființarea în 1932 a Uniunii Scriitorilor Sovietici și primul congres al acesteia din 1934, în cadrul căruia astuțiosul Andrei Jdanov, membru al Biroului politic al PC al URSS, a ținut o cuvântare nefastă prin care a definit trăsăturile esențiale ale realismului socialist, de atunci înainte singura formă de literatură admisă în URSS:

„Realismul socialist, fiind metoda fundamentală a literaturii sovietice și a criticii literare, impune artistului să aibă o reprezentare istorică adevărată a realității concrete în dezvoltarea ei revoluționară... în conformitate cu sarcina transformărilor ideologice în mintea

oamenilor și educării oamenilor muncii în spiritul socialismului”

A început să peroreze Beniuc cu timbrul său de profesor universitar.

-Nu-i așa? Literatura trebuie scrisă pentru popor.

-Aveți dreptate! Dar și Eminescu, și tovarășul Sadoveanu, și Arghezi, de curând reabilitat, și Radu Gyr, au scris pentru popor...

-Cine e ăsta?

-Poetu...care...

-Să nu mai vorbești de el că...Știi ce te așteaptă! Noi trebuie să vorbim de doctrina Jdanov care statuiază imperios și imperial că operele artistice trebuie să fie neapărat destinate maselor populare, pentru a le educa în spiritul socialismului și comunismului, iar realismul socialist trebuia să se focalizeze pe „eroul pozitiv” care să reprezinte pattern-ul „omului de tip nou”, comunist.

În timp ce el vorbea, eu mai sorbeam din cafea, care mi-i se părea elixirul zeilor. Și mă gândeam „că *realismul socialist în România după cel de-al Doilea Război Mondial și abdicarea Regelui Mihai I, realismul socialist de inspirație sovietică este impus în cultura țărilor comuniste satelite, inclusiv România, ca un fel de contra-curent literar-artistic, total negativ, în opinia mea. Acest fapt, unic în istoria culturală și literară românească, a fost acompaniat de o serie de măsuri „organizatorice și represive” îngrozitoare. Contra-curentul „stalinismul cultural”, între 1948 și 1956, a distrus iremediabil, ireversibil și inexorabil vechiul sistem românesc de valori și instituțiile culturale corespunzătoare, propunând-și realizarea „omului nou”, după trăsăturile utopice și criminale bolșevico-sovietice. Ca și în politică sau economie, stalinismul cultural s-a impus ineluctabil prin forță, conexiunile intelectualilor cu țările din Occident fiind complet întrerupte, Academia Română și asociațiile profesionale cu tradiție la noi ca Societatea Scriitorilor Români sau Societatea compozitorilor români au fost desființate și înlocuite cu unele noi, Uniunea Scriitorilor din România și Uniunea Compozitorilor din România, de exemplu, din care personalitățile care nu erau acceptate de noul regim comunist totalitar au fost îndepărtate*”

urgent și chiar suprimate. În anul 1948 s-a tipărit broșura „Publicații interzise până la 1 mai 1948”, care cuprindea într-un volum de 500 de pagini listele anterioare de nume interzise, completate cu un număr uluitor de nume de autori sau titluri de cărți, ajungându-se ca în patru ani lista să conțină nu mai puțin de 8.779 de titluri de cărți și reviste interzise. Dispar subit din librării, din biblioteci publice și chiar din case cărți semnate de autori precum: Alecsandri, Agârbiceanu, Cantemir, Coșbuc, Eminescu, Goga, Hasdeu, Maiorescu, Odobescu, Rebreanu, Sebastian, Topîrceanu, Voiculescu, și mulți, mulți alții, fiind alese de pe liste nume despre care este greu de crezut că s-ar fi putut afla printre „proscriși”, fiind lăsate deoparte periodicele, volumele filozofilor, istoricilor etc. și pe cele ale unor mari filozofi și scriitori din Occident. Impactul acestei epurări de proporții monstruos-catastrofale asupra intelectualilor români a fost teribil, astfel acest proces inițiat de autoritățile comuniste, de ocupantul sovietic și dus la capăt de o comisie din care făceau parte și foarte mulți politrucii reveniți de la Moscova a devastat literatura română, a dărâmat contraforturile culturii naționale și a alterat primejdios „sentimentul național românesc, fibra națională a poporului român”. În 1949 au fost interzise până și creațiile populare cu „conținut ideologic inadecvat”, mai precis 119 de cântece interpretate de Maria Tănase, Maria Lătărețu, Fănică Luca, Ioana Radu și alții, multe dintre ele pentru că vehiculau, incredibil, formula legionară „foaie verde”!

Realismul socialist în literatura română În literatura română postbelică, debutul realismului socialist ca ideologie oficială, s-a petrecut în anul 1948, puțin înainte de naționalizarea mijloacelor de producție, o dată cu mizerabilul articol în patru părți, publicat în Scînteia din 5, 7, 9 și 10 ianuarie 1948, sub semnătura așa-zisului jurnalist Sorin Toma, „vechi membru de partid, cadru de nădejde care a luptat în Armata Roșie, drept care jurase credință statului sovietic”, intitulat „Poezia putrefacției sau putrefacția poeziei”, despre opera poetică a lui Tudor Arghezi, scriitor care era de orientare ideologică de stînga, susținând, de exemplu, „luptele de eliberare socială”, cu referire la răscoala din 1907, și care a utilizat

„graiul proaspăt” al claselor asuprite în perioada interbelică,,.

Dacă ar fi auzit tovarășul Beniuc ce gândeam, cred ă eram tovarăș de celulă cu Radu Gyr. A știu Dumnezeu ce face. Să nu ne audă nimeni gândul.

M-a întrebat, privind discret dacă mai am cafea în ceașcă, ce voi face după ce termin școala.

-Dau la facultate! Până acum nu am reușit, că era problema dosarului. Nu sunt „produsul” unei familii de mucitori. Tata este funcționar. Iar mama are pământ care l-au luat în CAP.

-Înțeleg...înțeleg!

-Domnule Beniuc, vă mulțumesc pentru interviu și primirea făcută. Sunt mândru că v-am cunoscut. Spuneam aceste cuvinte ridicându-mă de pe scaun și introducând hârtiile cu interviul în mapa din vinilin. Președintele Uniunii Scriitorilor mi-a întins mâna, pe care am simțit-o rece precum pielea unui șarpe. Am ieșit din cameră, coborând pe scările din lemn lustruit și privind la tablourile înșirate pe pereți. În capul scărilor mă aștepta aceeași femeie, care mi-a deschis ușa.

-Mulțumesc doamnă pentru cafea!

-Să-ți fie de bine tinere!

Am ieșit în stradă. Se întunecase de-abinelea. „Trebuie să mă grăbesc că se închide ediția ziarului și interviul trebuie să apară în numărul de mâine”. Mergând pe jos cu pași alerti, am trecut pe lângă o biserică. Oamenii erau și în curtea mică, ascultând Liturghia. „Aici nu bat clopotele. Partidul a interzis tragerea lor. Anul trecut când am fost la Cluj, la sora mea care este studentă la biologie, trăgeau clopotele numai la bisericile catolice. Celor ortodoxe comuniștii le-au interzis tragerea lor. Ascultându-le mi-am dat seama că era pentru prima dată în viața mea când le ascultam. Mi-au dat lacrimile. Ce rău puteau să facă armonia seculară a unor sunete armonioase?! ” Mergeam grăbit, să ajung cât mai repede la redacția „Informația Bucureștiului”, ziar al Comitetului municipal al PCR și al Consiliului Popular al Municipiului Bucureștiului. La lumina pâlpândă a unui bec din vârful stâlpului abia lumina siluetele a doi milițieni care patrulau în zonă. Ajungând în dreptul lor, salutându-i, unu din ei mă abordează.

- Unde mergi bă, tovarășe?

- La redacția "Informația Bucureștiului"!

- Dă buletinul! Mi l-a cerut celălalt cu șapca dată pe ceafă.

Am scos buletinul din buzunarul de la spate al pantalonilor și i l-am dat.

- Ce cauți la ziar? M-a întrebat celălalt.

- Să duc un interviu pe care i l-am luat tovarășului Beniuc.

- Ce-a scris? - Cine e ăsta?!

- Poetul care este președintele Uniunii Scriitorilor!

- Zău?!

- E ăla care a scris poezioara cu mărul crescut de lângă drum. Aia care am învățat-o în clasa cincea... Îți aduci aminte, tovarășe coleg?

- Parcă... da...! A răspuns milițianul ce răsuca buletinul meu pe toate părțile. Privea la fotografie, când la mine. Într-un târziu mă întreabă:

- Bă... de ce nu te tunzi? Nu știi ordinul partidului?

- O să mă tund! Am răspuns într-o doară.

- Lasă că te tundem noi!

- Ce vreți tovarășe! Am îndrăznit eu. Sabotați ziarul partidului, de nu mă lăsați să duc interviul cu tovarășul...

- Lasă gura! Tovarășe sărgent, dă-mi mașina.

Celălalt a scos mașina de tuns din borseta din piele, prinsă la centură și ținându-mă de cotul mâini, mi-a tras o cărare pe mijlocul capului. Privindu-mă cei doi au început să râdă

- Acum îți stă mai bine! Uite buletinul și interviul.

Am plecat cătrănit, înjurând în gând pe cei doi milițieni și partidul.

Am luat autobuzul și am coborât în Piața Universității. Străzile erau pustii și slab luminate. În fața Casei Armate l-am văzut pe fotbalistul Pârcălab și pe cântăreața Margareta Pâslaru, îndreptându-se spre Restaurantul Colonadelor. Ajuns la redacție am urcat scările alergând și am intrat în biroul secretarului de redacție.

- Ai ajuns? Văd că te-au tuns ăștia, i-a șapca asta de pe pervazul ferestrei. Du-te repede în tipografie la tehnoredactor, e în secția linotipuri. Am coborât la subsol și în zgomotul tăcănitor al linotipurilor l-am găsit pe tovarășul

Tănăsescu, care aranja titlurile de plumb și paginile pentru calandru. Acesta mi-a luat interviul și l-a dat la o tovarășe tânără să-l culeagă.

- Du-te repede la secția foto, nu, nu... la zincografie, ia o fotografie al lui Beniuc și vino repede cu ea.

În capătul holului era zincografia de unde am luat fotografia tovarășului Beniuc, într-un pătrat de plumb, pe care am dus-o la secția linotip. În sala linotipurilor și al zețării era un miros greu, de aceea toți cei ce lucrau la linotipuri aveau la picioare câte o sticlă cu lapte, din care sorbeau, din când, în când, o gură de lapte. Aproape de ora unsprezece noaptea au fost trase primele șpalduri, care au fost repartizate la cei doi corectori. După corectură, toate paginile le-am dus la biroul cenzorului, care le-a citit în fața mea timp de trei ore. Eu moțâind pe un fotoliu de lângă o mică bibliotecă. După ce le-a citit a pus o șampilă pe fiecare pagină și a semnat.

- Tinere, du-le imediat la zincografie. Hai aleargă...

La zincografie, tehnoredactorul a făcut în paginile de plumb modificările făcute de corectori și de cenzor, scoțând și introducând litere și semne ortografice cu o pensetă specială. După aceea paginile de plumb au fost introduse într-un calandru rotund ieșind un tambur din plumb cu literele paginilor. Acest tambur de plumb a fost trimis la rotativă și pus de un suport rotund. Hârtia de ziar trecând printr-un tambur rotund cu paginile ziarului. Aceasta se imprima la o viteză amețitoare. Astfel ieșea ziarul în fiecare zi la ora șase. Primele exemplare le-a luat tehnoredactorul și cenzorul. Se mai uitau odată peste pagini. Dacă erau mulțumiți spuneau mașinistului:

- Dă-i drumul Costică, să meargă!

Astfel a apărut primul meu interviu. Aveam 19 ani. În drum spre cămin am auzit copii, vânzători de ziare, strigând cu un accent pe nas. Informația, informația... Luați informațiaaaa! Interviul cu tovarășul Beniuc și crima din Dămăroaia! Informațiaaaa...

Priveam în jur și aveam impresia că toată lume mă privește cu simpatie, știind că eu sunt cel ce i-am luat interviu tovarășului Beniuc.

TEATRU

Nicolae VASILE

SCARA FĂRĂ SFÂRȘIT (Urmare din numărul anterior)

Actul 2, Scena 1

(După un timp, acasă la părinții Corinei)

Mama

- Bine c-ai mai venit și tu pe la noi, de parcă nici n-am fi părinții tăi buni, așa de rar ne vizitezi!...

Corina

- Păi, ce să fac, măi mamă, și eu, mai întâi?... Sunt ocupată până peste cap!... Nu mai prididesc cu câte am pe cap.

Mama

- Măi fată, eu nu știu ce să mai cred!... Ai tot ce-ți trebuie, n-ai cățel, n-ai purcel, dar te vaiți tot timpul. M-au întrebat și cunoștințele noastre.

Corina

- Adică ce te-au întrebat?... Ce treabă au ele?...

Mama

- Păi, măi mamă, oamenii vorbesc, vrute și nevrute.... Voi sunteți considerați de toată lumea drept o familie avută. Aveți două salarii în casă, dintre care unul destul de mare, nu aveți cine știe ce cheltuieli, că nu aveți copii.

Corina

- Si ce, asta este treaba lor?...

Mama

- Nu este treaba lor, dar a mea este. Te tot vaiți întruna, fără motiv, după gândirea mea!...

Știi ce vreau eu, și mototolul ăsta de tat-tu, de la tine?...

Corina

- Ei,... ce mai vreți?...

Mama

- Nepoți vrem.... Și, nu vrem pentru noi, vrem pentru tine. La bătrânețe este foarte grea singurătatea!... Știi că mie nu-mi plac copiii, ci căței, dar rolul unei femei este să facă copiii, cum am făcut eu, deși-mi lipseau destule la acea vreme.

Corina

- Vorbești baliverne!... Parcă copiii i-aș face singură!...

Mama

- Ce vrei să spui?...

Corina

- Păi, el trăiește pe alte lumi, în alte sfere înalte!... Parcă, eu nici n-aș exista pe lume!... Să-i fac copii doar așa, ca să-i negligeze și pe ei ca pe mine?...

Mama

- Ce vorbă este asta?... Copiii nu i-i faci lui, ci vouă, nouă!... Mă faci să vorbesc cu păcat, dar dacă el nu poate, sau nu vrea, fă-i cu cine o fi, dar eu vreau să am nepoți.

Corina

- Ușor de zis!... Eu nu vreau pe altcineva, îl vreau pe el, trup și suflet, dar el este mereu cu sufletul în altă parte.

Mama

- Măi fată, bărbatul nu este făcut să șteargă copiii la fund. Să fii mulțumită dacă vine acasă și aduce bani în casă. Ori despre asta, nu cred că ai de ce să te plângi.

Corina

- Păi, la voi nu a fost așa.

Mama

- La noi a fost o excepție pentru ca tat-tu nu lucra când erați voi mici. Erau alte vremuri, se găsea greu un serviciu, atunci.

Corina

Și, despre suflet ce ai de zis?...

Mama

- De, ce să-ți fac?... Eu ți-am spus de la început că ăsta nu-i de tine. Mai bine luai tu un tractorist, dintre foștii tăi colegi de școală, care se uita la tine ca la ochii din cap. Acolo, tu erai premianta!... ăsta are muze și alți gărgăuni în cap. Asta-i este meseria!... Nu te poți ține după el. Să nu-mi spui că nu ți-am zis, dar te-ai supărat foc. Voi ai neapărat un intelectual!...

Corina

- Măi mamă, nu este treaba lui, ci a mea.
O să fac toate eforturile posibile să mă țin după el, să-i dovedesc că nu sunt cu nimic mai prejos decât fufele alea pe care le proslăvește el prin cărțile lui și poeziile lui.

Mama

- Da, dar cu prețul liniștii tale și a noastră, poate și a sănătății. Știi ce nu înțeleg eu?...

Corina

- Chiar vreau să văd ce nu înțelegi, tu care le știi pe toate.

Mama

- Tu chiar te consideri într-o întrecere cu el?... Păi, el este al tău și tu ești a lui, nu trebuie să vă dovediți nimic unul altuia. V-ați ales odată, acum nu trebuie decât să vă ajutați între voi. Bucură-te că este bun și este al tău!... Înțelege, o dată pentru totdeauna: barbată-tu nu-i tat-tu, care te-a cocoloșit toată viața!...

Corina

- Și vrei ca lumea să mă considere pe mine o proastă față de el?... Eu vreau să arat lumii că sunt cel puțin egala lui.

Mama

- Nu ești întreagă la minte!... În loc să te bucuri de norocul pe care ți l-a dat Dumnezeu, să fii acolo lângă el la toate sindrofiile alea, tu te ascunzi după fel de fel de motive de a nu participa la evenimentele lui. Cui crezi că îi faci rău?...

Corina

-Păi, du-te tu acolo, în locul meu, și mândrește-te, că îi ești soacră!...

Mama

- Ce m-aș mai duce, tutuca, dar nu dă bine!... Eu îl apreciez foarte mult, deși el nu mă crede nici în ruptul capului. De, așa este între ginere și soacră!... Dacă aș fi avut așa un bărbat ca al tău, i-aș fi pupat și tălpile!...

Corina

- Hai că ești exagerată și începi să mă enervezi!... Tu ții cu mine sau cu el?... Să nu mă mai aștepți curând pe aici!...

Actul 3, Scena 1

(Corina și Andrei, acasă, la bătrânețe)

Andrei

(vorbind încet, singur, cocoțat pe o scară, vopsind un tavan)

- Când eram tânăr, așa prin perioada liceului,

dădeam mare atenție la orice exista în jurul meu.

Corina

(plictisită)

- Mare brânză!... Mă mir că dădeai și tu atenție la ceva pe lumea asta!...

Andrei

Credeam că totul se putea explica, că totul se putea calcula, și chiar reușeam să înțeleg lumea cu o logică foarte simplistă, cu puțină matematică și fizică pe care le învățasem până atunci!...

Corina

Numai pe mine nu m-ai putut calcula!...

Nici nu cred că ai încercat!...

Andrei

Numerele erau toate doar naturale, la o dreaptă, printr-un punct, exista o singură paralelă, adevărurile erau toate absolute, iar întrebările puteau avea doar două variante de răspuns.

Corina

Pentru mine n-ai avut nicio variantă de răspuns, niciodată. M-ai tratat așa în doru' leli toată viața.

Andrei

Simțeam cum, cu doar câteva înlănțuiri de raționamente, puteam răspunde la toate întrebările mele și ale altora!...

Corina

(țipând către El, trebăluind prin casă)

- Ce dracu' tot zici acolo?... Ți-au murit lăudătorii?...

Andrei

- Când muncești fizic, ți se clarifică cel mai bine mintea, bașca văd și lucrurile de la înălțime, de pe scara asta.

Corina

- Vezi, că prin orice punct trece și o singură verticală, inclusiv prin acela unde ești tu acum, și de unde o să cazi ca un bolovan, dacă mai umbli mult cu capu-n nori, stând cocoțat pe scara aia!...

Andrei

- Nu este un pericol, nu sunt la o înălțime chiar așa de mare.

Corina

- N-ai fost niciodată la o înălțime prea mare, dar tot ți-a fost frică să nu cazi.

Andrei

- Rea mai ești, ca de obicei!... Te vede Dumnezeu.

Corina

- Termină dracu' mai repede și lasă filozofia pentru când vei fi cu picioarele pe pământ!...

Andrei

(ca și cum nici n-ar fi auzit-o)

- Totul s-a complicat când ai apărut tu în viața mea!... Deși gândeam la fel, parcă în privirea ta mai exista și altceva în plus!...

Corina

- Aveam o foame de lup, asta vedeai în ochii mei!... Nu știu ce mă făceam, dacă nu mi-ai fi dat jumătate din acel pește.

Andrei

Pentru mine, universul devenise mult mai mare, numerele nu mai erau doar naturale, ci și raționale, iraționale, sau chiar complexe.

Corina

- Păi, iraționale și complexe erau și prețurile de acolo, pentru niște căcaturi de servicii!... Ai dracu' ce ne mai jecmăneau pe litoral!...

Andrei

- Aflasem că există o infinitate de paralele printr-un punct, că adevărurile toate sunt relative și că orice întrebare poate avea o infinitate de răspunsuri.

Corina

- Păi, da!... Putea oricând să apară o paralelă între cei care apucau pește și ceilalți, iar răspunsurile vânzătoarei la înjurăturile oamenilor puteau cuprinde o infinitate de minciuni.

Andrei

- La tine niciodată nu era nimic clar și definitiv!... Umblai pe la tot felul de cozi și totul rămânea suspendat în necunoscut, putând avea orice continuare.

Corina

(strigând decisă spre el)

- Să vezi ce clară o să fiu, dacă mai cad multe picături de vopsea pe jos!... Ce dracu', nu știi cât de greu se curăță?...

Andrei

(ca și cum n-o auzea deloc)

- Am luat-o de la capăt!... Dintr-o dată nu mai înțelegeam nimic, întrebările, la care știam să răspund înainte, nu mai mă interesau, iar la noile întrebări nu mai puteam răspunde, nici singur, nici măcar ajutat de alții!

Corina

- Tu, oricum, n-ai răspuns la niciodată clar la vreo întrebare venită de la mine!...

Andrei

- Și asta, doar pentru că ai apărut tu, complexă, neeuclidiană, relativistă,... care la orice întrebare aveai nu doar două răspunsuri posibile, ci o infinitate.

Corina

- Păi, m-am molipsit de la tine!...

Andrei

- Parcă porneam să cuceresc Everestul!... Am încercat!...

Corina

(fără a-i da vreo atenție)

- Văd!... Ai cucerit Everestul și acum vrei să-l vopsești!...

Andrei

(continuând, negustând tentativa ei de a glumi)

- Când te-am cunoscut, evoluția normală a curgerii timpului meu s-a schimbat! Acesta a luat-o într-o cu totul altă direcție decât până atunci.

Corina

- Da, după spectacolul cu Gil Dobrică, nu mai voiai să plecăm de pe plajă, deși trecuse bine de miezul nopții.

Andrei

- În mintea mea, după câteva sticle de vin, te căutam pe un drum șerpuitor de munte, cu urcușuri și coborâșuri, pe margini de prăpăstii, prin poieni luminoase.

Corina

- Erau niște poteci pe faleza prăvălită peste plajă, printre niște tufișuri pline de țepi.

Andrei

- Pe calea ajungerii la tine, m-am trezit la un moment dat undeva sus, chiar foarte sus, dar unde tu... nu mai erai!...

Corina

- Păi, după ce băusem toată ziua, întâi pe plajă, apoi la restaurantul unde cânta Gil Dobrică, mai voiai să mergem și la barul de la ultimul etaj al Hotelului Diana, unde n-am mai vrut să merg.

Andrei

- După aceea am făcut mari eforturi să te găsesc, dar erai de negăsit. Nu te mai vedeam niciunde, nu mai erai călăuza visurilor mele de viitor.

Corina

- Erai beat, omule!...

Andrei

- Căzusem în misticism. Mai departe nu mai exista decât Dumnezeu, care simțeam că era pe acolo prin apropiere. Ajunsesem în cer.

Corina

- Probabil intraseși într-o transă din aceea creativă, cum te lauzi că-ți vine din când în când.

Andrei

- I-am simțit prezența prin toți porii ființei mele, am încercat să ajung la El, dar nu m-a vrut acolo!... A decis că mai am o grămadă de lucruri de făcut pe Pământ!...

Corina

- Păi, nici Dumnezeu nu avea ce să facă cu tine, așa beat cum erai.

Andrei

- Mental, am încercat să mă întorc pe aceleași cărări pe unde venisem, dar nu reușeam, drumul de întoarcere nu-mi mai era călăuzit de nimeni, și, deși era o coborâre, de fapt era mult mai greu, că nu ducea spre nimeni!... La urcare, te căutam pe tine, dar am dat de Dumnezeu.

Corina

- Mă cautai, pe dracu'!... Nici nu mai știai pe ce lume ești!...

Andrei

- Nu mai aveam nicio țință!... Practic singura soluție a fost să mă arunc de acolo, să plonjez de pe piscurile dorinței de iubire în platitudinea vieții normale.

Corina

- Stai liniștit, tu oricum nu vei fi niciodată într-o viață normală, dar rău este că mă tragi și pe mine după tine. Cum a fost această experiență?

Andrei

- Rău, cum să fie!... Poate, cândva, cineva o să inventeze o parașută de coborât în timp.

Corina

- Îmi pare rău pentru ce ți s-a întâmplat, dar eu nu am nicio vină. Cum a fost revenirea cu picioarele pe pământ?

Andrei

Orice revenire din cer pe pământ este dureroasă, dar nu mortală! Altfel m-ar fi reținut Dumnezeu la el, nu ar mai fi fost necesară această întoarcere!

Corina

- Și, cum te-au primit cei de jos?

Andrei

- Pe pământ plantele au fost cele mai prietenoase cu mine, pentru că ele nu au niciodată vreo opinie, animalele au fost foarte simțitoare, ele având toate dotările senzoriale mult mai dezvoltate decât ale omului.

Corina

- Dar oamenii?...

Andrei

- Oamenii mi s-au părut foarte agitați și mici, nemiarecunoscându-mă că fac parte din această specie.

Corina

- Ce ți s-a părut ciudat la ei?...

Andrei

- Păi, nu am aterizat exact acolo de unde părășim curgerea normală a timpului! Ceea ce îmi provoacă cele mai mari nedumeriri este referitor la ce s-a întâmplat în acea diferență de timp și nimeni nu îmi poate spune nimic!

Corina

- Adică, concret, ce spuneau ei?...

Andrei

- Toți spuneau că nu s-a întâmplat ceva deosebit, că eu nu am fost plecat nicăieri și că viața și-a urmat cursul ei normal!

Corina

- Nu poți să le ceri oamenilor să fie ce nu pot fi.

Andrei

- Dar ție îți pot cere?...

Corina

- Ce vrei să zici?...

Andrei

- Păi, pe Pământ, te-am reîntâlnit și pe tine, și cel mai dureros fapt, pentru mine, este că și tu spuneai la fel ca toți ceilalți, că de fapt nimic nu s-a întâmplat și că totul a fost doar în imaginația mea bolnavă!...

Corina

- Adică, ce vrei să zici cu asta?...

Andrei

- Păi, eu îți spuneam că am fost la Dumnezeu, iar tu spuneai că am fost la barul de la Hotelul Diana.

Corina

(schimbând tonul, devenind tandră și apropiindu-se de scara lui)

- Ce este cu tine, măi omule?... Ce tot vorbești tu acolo?... Arăți rău, parcă ai avea fața lui Dan Deșliu, atunci la restaurantul din Neptun,

cu o seară înainte de a intra în mare, de unde nu s-a mai întors.

Andrei

(continuând pe același ton)

- Mă simțeam ca și cum aș fi avut un vis foarte plăcut din care m-am trezit brusc și regretam că m-am trezit!... Aș fi preferat să rămân permanent acolo!... Parcă acum înțeleg mai bine teoria neeuclidiană a paralelismului, două axe paralele, cea a vieții și cea a lui Dumnezeu, pe care am încercat, și nu am reușit, să le apropiu pe calea iubirii!...

Corina

- Și, când s-a întâmplat ceea ce spui tu acolo?...

Andrei

- Demult!... Încă de la început, când am simțit că nu ai nicio afecțiune față de mine. Nu te-am simțit niciodată, sufletește, alături. Ai fost mereu într-o competiție cu mine, lipsită de sens.

Corina

- Hai dragule, fii serios!... Totdeauna am fost lângă tine. Dar, ce te-au apucat amintirile astea tocmai acum, după atâta timp?...

Andrei

- Acum, pentru că acum am aflat că sunt bolnav. Da,... sunt grav bolnav!... O boală incurabilă.

Corina

(apropiindu-se, cu tandrețe)

- Hai, iubitul meu!... Coboară de acolo!... Ușor,... atenție la scară!... Azi, orice boală se tratează. (CORTINA)

Premiera națională pe data de 14 iunie 2024

Jurnalul unui pelerin

Pășim prin lut peste străbunii ce dorm sub glie, /Peste cei ce-au pășit cândva în lumină, /Peste un cer revărsat de iubire, /Pe umeri de daci, a noastră rădăcină.“

Țara noastră este cu adevărat,, Grădina Maicii Domnului“, este binecuvântată cu toate formele de relief, are bogăția... Apei, apa dulce a izvoarelor unde se adapă toate sufletele însetate. Avem peste 500 de mănăstiri și biserici, avem schituri cu pustnici, unele ascunse în munți.

Avem aurul verde al pădurilor, aurul negru al petrolului, aurul din munți la care râvnește toată străinătatea și aurul albastru... Apa. Ca pelerin prin țară, am cunoscut aceste frumuseți din toate regiunile. Impresionantă este **Mănăstirea Voroneț**, inclusă în patrimoniul UNESCO din România, ctitorită de Ștefan cel Mare și Sfânt în anul 1488,este denumită și,, Capela Sixtină a Estului“.

Este renumită prin picturile sale deosebite și mai ales prin albastrul de Voroneț care este unic în lume. Mănăstirea este construită ca semn de mulțumire pustnicului Daniil Sihastru pentru sfaturile înțelepte date, să continue lupta cu turcii că va ieși biruitor. Mănăstirea devine de la început un important centru de credință. Pictura interioară este aproape în întregime din timpul lui Ștefan cel Mare. Fresca Judecării de Apoi este impresionantă, ea respectă întocmai cronologia teologică, este o „Biblie în imagini“. A fost ridicată între 26 mai și 14 septembrie 1488, în 3 luni și 3 săptămâni.

De asemenea, Mănăstirea Cozia de la Călimănești, jud. Vâlcea, ctitorită de Domnitorul Mircea cel Bătrân, veche de peste 600 de ani, este una dintre cele mai autentice nestemate ale

arhitecturii românești, o moștenire spirituală deosebită. De o importanță deosebită este și Mănăstirea Tismana, ctitorită de cuviosul Nicodim pe Muntele Stârmina.

Dar am vrut să merg și spre începuturi... spre Moise și Rugul aprins. Cred că și eu ca fiecare om în parte, într-un fel unic, în funcție de cumulul experiențelor trăite, mi-am conturat o hartă interioară a lumii (și a conștiinței) și am pornit spre cunoaștere. Am pornit spre Africa.

Sfinxul

Am ajuns la Cairo unde am vizitat Piramidele, Sfinxul și Bisericile Vechi din Cairo, Mănăstirea Sfântul Macarie cel Mare, Mănăstirea El Surian, Biserica Fecioarei cu grădini fermecătoare pe un fundal pitoresc al deșertului. Apoi ne-am închinat în Mănăstirea El Paramos.

Am pornit prin deșert spre Alexandria, orașul unde nu plouă, am vizitat Catedrala Sf. Marcu, Biblioteca din Alexandria, Cetatea Alexandriei (vechiul far din Alexandria). Ne-am întors iar la Cairo. Am mers să ne închinăm la Mănăstirea Sfântului Mina, acolo unde au izvorât 90 de izvoare cu apă tămăduitoare când i-au tăiat capul Sfântului Mina. Este tulburător să te afli în

fața Icoanei Sfântului Mina, nu poți vorbi, doar simți sub privirea blândă, binefacerea pentru străduința de a ajunge acolo, parcă ți-a numărat pașii și - ți mulțumește că l-ai vizitat.

Ne îndreptăm pașii spre Peninsula Sinai, părăsim Africa, trecem prin tunelul de sub Canalul de Suez și am intrat în Asia. În Valea Faranului Mănăstirea Sfânta Ecaterina, construită pe locul unde se crede că profetul Moise a văzut Rugul Aprins, de altfel Mănăstirea mai poartă și această denumire. S-a urcat pe Muntele Sinai, spre locul unde Moise a primit Tabelele Legii. În narațiunea biblică, rugul aprins este locul în care Moise a fost desemnat de Dumnezeu să-i conducă pe israeliți prin deșert spre pământul făgăduit.

Pe Muntele Sinai se urcă doar cu calauză (șerpaș), sunt 8 kilometri de urcat, pe potecă cotită, din piatră în piatră, nu este drum și nici balustradă de sprijin, se urcă cam în 4 ore, coborâtul este la fel de greu. Flacăra Dumnezeiască i-a vorbit lui Moise într-un arbust care este ocrotit, acum poartă numele de Rugul Aprins. Răsăritul soarelui în vârful muntelui este ceva unic.

Muntele Sinai ca de altfel întregul lanț muntos este de o frumusețe incredibilă, granit roșu, verde gri, galben, dantelării din piatră ce nu pot fi descrise. Am văzut oaze cu verdețură și curmali uriași, am văzut izvoarele lui Moise, am văzut cămilele libere, ciulinii deșertului și beduinii. În deșertul Sahara se fac Exploatare petroliere, se construiesc peste tot șosele magistrale, dar ținând cont că la graniță se desfășoară un război sunt foarte, foarte multe

puncte de control. Deșertul Sahara este rezervație naturală, este de o curățenie exemplară.

Beduinii își construiesc case din piatră, chiar cu etaj (fiecare etaj este pentru una din soții și copii ei). O parte din beduini azi lucrează la exploatarea petroliere, alții se ocupă de transportul turiștilor, alții culeg plante din deșert: hibiscus, mentă, tamarin. Copiii au puține opțiuni de acces la învățătură sau informații, nu este electricitate peste tot și nici internet, mulți nu au văzut ciocolată.

Am călătorit spre Mănăstirea Sfântului Pavel Tebeul ce datează din sec V, aici se află moaștele Sfântului deasesemenea și Izvorul de apă ce are același debit de apă oricând. Ne-am închinat și la moaștele Sfântului Antonie cel Mare, din mănăstirea sa, datând din sec. IV. Ne-am întors din Peninsula Sinai la Cairo, la Biserica Măslinilor (Zeitoun), unde s-a arătat Maica Domnului și a săvârșit numeroase minuni.

Am mers pe urmele Sfintei Familii la Biserica Sfânta Maria din Maadi, la Biserica Sfinților Serghe și Vah, la Biserica Suspendată, Biserica Sfântului Gheorghe. Am fost la Biserica Sfântul Nicolae din Cairo unde a fost hirotonit Sfântul Nectarie și a slujit Domnului 4 ani. Miraculos este și **copacul de tamarin** plantat de Sfântul Efrem Sirul.

Am ales să vorbesc despre piramide la sfârșit. Piramidele de pe Platoul Gizeh, construite de faraonii Regatului Vechi al Egiptului.

Piramida lui Keops, Piramida lui Kefren (fiul lui Kheops) și Piramida lui Menkaura (Mykerinos, în greaca veche). Kefren este cel care și-a adus ca o noutate în complexul funerar Sfinxul, el având o atitudine de supunere dar în același timp și de pază. Are 72 de metri lungime și 20 de metri înălțime. Alături a construit și templul sfinxului

Marea Piramidă a lui Keops este singura din cele Șapte minuni ale lumii antice care se află în picioare. La est de Piramida lui Keops se află alte trei piramide mici care au adăpostit mormintele reginelor sale.

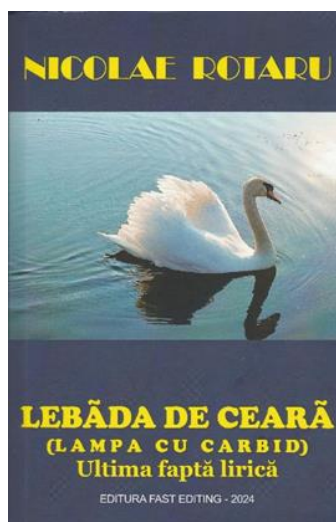
Nu știu să fac o paralelă între sarcofagele de aur sau granit și moaștele Sfinților din biserici. Faraonii au trăit în palate cu slujitori, sfinți în deșert, printre lei, fără apă, au traversat Nilul pe crocodili de pe un mal pe altul, aici a fost grăuntele de credință.

Cred că este cea mai frumoasă experiență, un ținut deșertic între Marea Mediterană, Marea Roșie (cea mai albastră și turcoaz mare, cea mai frumoasă) străbătută de Nil. Am împărtășit cu dumneavoastră un bob de nisip din tot ce am văzut și trăit. Mulțumesc Doamne pentru TOT!

Victoria Sorea

NOUTĂȚI EDITORIALE

Ionel MARIN despre vol. „**Lebăda de ceară.**
(Lampa cu carbid) Ultima faptă lirică”,
autor Nicolae ROTARU,
Editura Fast Editing, București, 2024

Pe distinsul poet, scriitor și publicist remarcabil, Generalul **Nicolae ROTARU**, îl cunosc din anul 2019, când a fost invitat special la Ediția a VIII-a Festivalului-concurs internațional de creație literară Bogdania, a cărui Gală de premiere sa ținut la București în sediul AGIR, pe data de 18 iunie 2019. De atunci am rămas cu o aleasă prețuire și admirație față de excepționala operă literară și strălucita activitate în slujirea Patriei române, a literaturii și culturii române.

Prof. univ. dr. ing. Nicolae Rotaru, un Om hărăzit de Dumnezeu să aducă lumină, plus de înțelepciune și bunătate semenilor din comuna natală Glîmbocata, județul Argeș, Armatei și Ministerului de Interne. Din nefericire a suportat și urmările unui stupid accident auto la data de 11 octombrie 2011.

Slujitor devotat românismului a transformat și nopțile în zile de creație și lucru. Ne-a lăsat ca moștenire o operă impresionantă, peste 150 de volume, cărți de poezie, proză, eseuri, aforisme, teatru, etc. La 74 de ani a fost chemat la odihnă în Împărăția cerească, alături de zeul Eminescu...

Volumul de poezii „**Lebăda de ceară. (Lampa cu carbid) Ultima faptă lirică**” scos la Editura Fast Editing la începutul anului 2024, de către talentata editoare, scriitoare Eugenia Duță,

scoate în evidență harul divin al autorului, excepțională poezie trăită și dăruită nouă spre lectură, trezire și renaștere spirituală. Acest îndemn îl reînnoiesc deoarece superbul volum ca și de altfel întreaga operă aduce un plus de înțelepciune și de bogăție sufletească.

Titlul inedit dat cărții este inspirat de Lacul „Plumbuita” din București, cartierul Colentina...

Voluminoasa carte, 413 pagini, cuprinde următoarele capitole: Zisa de început (Cuvântul autorului); Treime de Iarnă; Noua Primăvară; Treimea de Vară; Sezon de Toamnă și Poeme rătăcite, inclusiv poezii „tribulații lirice ale suferinței din spitale. Sutele de poezii din carte poartă pecetea unui poet rar, profund în gândire, idei, strălucitor prin fapte pentru țară și comunitate, făclie vie și nemuritoare a neamului românesc. Scrisul pentru poetul Nicolae Rotaru este „ca un ritual creștin, ca o rugă, ca o închinare”. Poate și de aceea a considerat că: „o carte e o alcătuire sacră, fiindcă este rodul unei inspirații ce nu poate fi decât una divină”.

Nu mai cunosc alt poet care să întocmească, din prețuire și iubire față de înaintași un „Pomelnic de lut” în care să treacă pe localnici, pe eroi, pe cei ce-au făcut fala comunei Glîmbocata, raionul Topoloveni, regiunea Argeș (pag. 8). Afirmă convingător, cu tărie că scrisul său vine de la Dumnezeu:

„M-a ajutat, m-a îndemnat să pot să fiu,
În rolul asumat, de scriitor, un leu,
Păstrându-mă și peste prima coasă viu,
Și cu un înger păzitor la post mereu” (pag.15).

Cunoscător a ceea ce se întâmplă în țară, în lume și prin faptul că planeta noastră se-ndreaptă spre eșaford datorită crizelor, războaielor, cataclismelor, ne îndeamnă din iubire la iubire:

„Cine cu cine se înfruntă-acum,
Nu mai contează-totul va fi scrum,
S-a plictisit și Dumnezeu să ceară,
Iubiți-vă în pacea-vă precară”. (din poezia Iubiți-vă! – pag. 72).

Tematica abordată este imensă, realistă, fascinează prin bogăția de idei, evidențiază, uneori în detaliu, problemele societății contemporane, ale noastre, cu bucurii, suferințe, realizări, neîmpliniri ceea ce ne dovedește încă odată că poetul Nicolae Rotaru, prin întreaga existență, este un Erou, un luptător neînfricat pentru Țară, pace, adevăr și normalitate. Rămâne,

cu certitudine un exemplu viu, un nemuritor poet „cioplind din litere-un sicriu de argint”. Poate va rămâne „O floare de veghe-n Univers”.

Poetul nu a murit, a plecat către o nouă stea, steaua cu numele Nicolae, către cel de Sus, lăsându-ne o operă impresionantă, de mare valoare umană și creștină, pentru generațiile viitoare. Veșnică pomenire pentru un Străjer neînfrânt, stea nemuritoare ce ne-a îndemnat mereu la demnitate, pace și iubire.

Radu BORCEA despre vol. „În constelația ființei” – OPERA OMNIA, ediția a 3-a, adăugită, Editura Bogdania, 2024

Poetul vrâncean Ionel Marin „În constelația ființei” – OPERA OMNIA

Mai toți scriitorii cu o bogată operă literară la activ au tendința ca, după atingerea unei anumite vârste biologice, să adune într-o antologie cam tot ce consideră ei că au valoare literară perenă. Dintre ei, a făcut acest pas și poetul vrâncean **Ionel MARIN**, fondatorul asociației și editurii BOGDANIA, deși autorul se află la o bornă de viață încă tânără. I-a venit această idee încă de acum 10 ani, în 2014, când avea publicate numai 12 volume de poezie și credea că a venit vremea să pună stiloul într-o casetă. Atunci a publicat prima ediție și în anul 2018 a doua ediție a Operei Omnia. Însă devotat scrisului și actului de cultură, cum îl știu de multă vreme, Ionel Marin a continuat să scrie și a ajuns, iată, la 21 de volume publicate. Acum, în 2024, aduce în fața cititorilor o nouă ediție Opera Omnia, dar una

îmbogățită, pe care a numit-o, ca și în anul 2014, „În constelația ființei”. Titlul în amintește de volumul de debut al poetului, numit „Constelații” (Editura „Sogent”, Focșani, 1997). Semnatarul acestor rânduri știe însă că poetul surăian, născut în urmă cu 70 de ani, inginer topogeodez de profesie și militar de carieră (lt. colonel în rezervă și retragere) cochetază cu poezia încă din anul 1982, când publica în Revista „Orizont” din municipiul de pe Milcov.

Așadar, 42 de ani în fața colii albe de hârtie și a mașinii de scris, apoi a calculatorului, legând cuvintele, frazele, ideile, gândurile și sentimentele în producții literare care ocupă un raft întreg de cărți purtând semnătura Ionel Marin. Multe dintre ele, dar și volumul „În constelația ființei” (516 pagini format A4) au ajuns și în posesia mea, fiind citite cu atenția obișnuită (ca și numeroasele ediții ale revistei BOGDANIA primite de la fondatorul și sponsorul ei).

Da, Ionel Marin are o activitate literar-culturală impresionantă, semnătura sa fiind găsită nu numai pe copertile cărților publicate de el, ci și în paginile celor 26 de antologii apărute la edituri din numeroase orașe ale țării, chiar și din străinătate (unul dintre volume a fost editat bilingv, româno-italiană), precum și în ale celor 43 de reviste de profil, inclusiv în publicațiile editate de români din Diaspora, autorul fiind răsplătit cu premii și diplome.

Din cele 516 pagini ale volumului, 28 conțin aprecieri despre poeziile lui Ionel Marin, ca și despre activitatea sa de conducător de revistă și de susținător moral și financiar al concursurilor pentru promovarea tinerilor talente literare din tot spațiul român sau de unde trăiesc comunități de români. Aprecierile vin de la nume cunoscute la noi în Vrancea, precum sunt cele ale scriitorilor Culiță Ioan Ușurelu și Gheorghe Stroia – mentori la fel de generoși ai revistelor/editurilor *Salonul literar* din Odobești, respectiv *Armonii culturale* Adjud), dar și de la alte nume cunoscute în țară: Cezara Adamescu, Lucian Gruia, Ilarion Boca, Vasile Ghican, Victor Sterom, Marin Năstase, Geo Călugăru, Eugen Evu, Constantin Marafet, Tudor Cicu, Mihai Antonescu, Cornelia Cristescu, Maria Filipoiu, Vasilica Grigoraș, Michaela Al. Orescu,

Adina Voica Sorohan, de la eruditul scriitor și publicist Florin Țene, ori de la academicianul patriot, cu dorul de țară în suflet, Cristian Petru Bălan (SUA).

„În constelația ființei” (Opera Omnia, ediția a 3-a 2024) mai conține cele mai importante editoriale publicate de-a lungul timpului de Ionel Marin în Revista Bogdania, pe teme de mare importanță și actualitate, cum sunt Democrația, Libertatea, Unitatea națională, Limba Română, Educația, Patriotismul, Cultura, Umanismul și Umanitatea etc., sau de omagiere a unor mari personalități române, din toate timpurile și domeniile de activitate, care au dus faima țării noastre în lume. Sunt convins că „În constelația ființei” va fi primită cu interes de cititori.

Ionel MARIN despre vol. „Universul meu de gânduri”, autor Victoria SOREA, Editura Moroșan, 2024

Poeta Victoria Sorea s-a născut la data de 12 octombrie 1958 în satul Zorlești, comuna Prigoria, județul Gorj. După 40 de ani de muncă sa pensionat de la Direcția Silvică Gorj.

Debut editorial în anul 2022 cu volumul de poezii „Gânduri către tine”, Editura Stef din Iași.

A publicat volumul „Lacrimi de stele”, Editura Izvorul Cuvântului în anul 2023. În acest an, la Editura Moroșan, două volume de poezii: „În lumea mea de vise” și „Universul meu de gânduri”, la care mă voi referi în continuare.

La Festivalului-concurs literar Bogdania, din 19 iunie 2024, de la București, distinsa scriitoare

mi-a oferit și am primit, cu drag, trei din cele patru cărți de poezie publicate. În urma lecturării acestora pot afirma că toate cărțile publicate poartă amprenta autoarei, evidențiază universul iubirii, respectul față de valorile și identitatea românească. Poezii scrise de d-na Sorea am publicat și în revista de creație și cultură Bogdania. Consider că poeta Victoria Sorea dă strălucire poeziei feminine, candoare și bucurie, vibrații și ecouri în sufletul cititorilor. Prin versuri șlefuieste, dă noblete Cuvântului care zidește, înalță, mântuiește pe Om. Poeta este asemenea unui râu ce curge, limpede și lin prin suflet, cu raze aurii, dăruindu-ne din fântâna sa, interioară, tainică...ecourile unei iubiri necondiționate pentru divinitate, față de semenii, natură, patria română și pentru ceea ce-i frumos și bun.

Dorul, speranța, blândețea, delicatețea, armonia cu „lacrimi de stele”, dorința de a se naște o lume mai bună, nobilă și sigură. Prin poezie domnia sa închină un Imn iubirii, profunde și sincere, nestinsei iubiri netrecătoare. Lăudabil este universul de gânduri al poetei care dăruiește farmecul iubirii dintr-o inimă prea plină de lumină și gingășie.

„Poeta Victoria Sorea, fascinează prin scrisul ei, poezia este o parte din sufletul candid, pe care o așterne între coperti de diamante. Ea este sensibilă și credincioasă. Are un cult în sufletul ei pentru credință, pentru cel răstignit, care s-a jertfit pentru noi toți. Cu o sensibilitate ieșită din comun, poeta pictează în cuvinte momente divine, iar gândurile ei devin un sanctuar dulce al iubirii pe care-l divinizează dorindu-l real, nu, numai în gânduri”...aprecieri ale doamnei Marilena Dumitrescu Enescu trecute în prefața cărții. Cu certitudine romantica poetă Victoria Sorea re trăiește amintiri din copilărie, din viața de familie, din societate care au marcat-o și ridicat la noi trepte de iubire, lumină și maturitate poetică și nu numai. Poeta vorbește cu luna, cu întreg universul, lăsând Dorul să colinde și gândurile să-nflorească prin metafore...

În volumul „Universul meu de gânduri” citim din sufletul bogat în tandrețe și iubire al poetei și nu putem decât s-o felicităm și să-i dorim cât mai multe astfel de cărți minunate de poezie. Vă îndemn să gustați fructe din grădina fermecată a poetei Victoria Sorea, să prindeți raze din cele mai frumoase vise.

EVENIMENTE CULTURALE

Sărbătorirea Zilei Limbii Române – dialog peste ocean, Cluj-Napoca – Montreal

Joi, 5 septembrie a.c., la cenaclul literar-artistic „**Al. Florin Țene**”, din cadrul Centrului de Zi pentru Vârstnici nr. 2 Cluj-Napoca, ședința a fost deschisă de președintele cenaclului, Al. Florin Țene, care a povestit istoria Zilei Limbii Române, în care a fost implicat, împreună cu scriitorii Corneliu Leu și Ligya Diaconescu și intervenția lor, prin memorii la Parlamentul României anilor 2012-2013, pentru legiferarea sărbătoririi Limbii Române în aceeași zi cu Moldova de peste Prut.

Președintele cenaclului a prezentat cele câteva cărți semnate de dânsul, apărute în vara acestui an, inclusiv volumul „Gloria Limbii Române”, în care este publicată istoria aprobării sărbătoririi Zilei Limbii Române, după care cu ajutorul aparatului de radio sa creat o punte între Cluj-Napoca și Montreal cu marea festivitate în care s-a sărbătorit Ziua Limbii Române, organizată de neobosiții scriitori Mihaela CD și Johnny Ciatloș Deak, senior editor Globart Universum Publishing House, Montreal. Manifestare în care consulul General dr. Marius Miclea, în cadrul Consulatului General al României din Montreal, Canada, a oferit celor două personalități medalia VIRTUTEA LITERARĂ decernată de Liga Scriitorilor cu sediul central în Cluj-Napoca, la

propunerea președintelui național al Ligii Scriitorilor, Al. Florin Țene.

În continuare, poeta Lucia Elena Locusteanu a citit un poem frumos dedicat Limbii noastre strămoșești. După aceea, doamna profesoară a prezentat rubrica „Memoria calendarului”, vorbind despre viețile și operele lui Mihai Kogălniceanu, Vasile Alecsandri și Bacovia.

După aceste expozeuri, bine documentate, a vorbit despre istoria limbii române profesoara Antonia Bodea, în care a arătat că limba noastră face parte din grupul limbilor romanice, și avem în cuprinsul ei aproximativ 8% cuvinte străine. În cadrul discuțiilor pe această temă s-a remarcat intervențiile poetei Titina Nica Țene, care a adus un plus de cunoștințe despre istoria limbii noastre.

Profesorul Vasile Sfârlea, în cadrul tradiționalei rubrici „Clio”, a vorbit despre contribuția cronicarilor, a fraților Văcărești și a altor personalități din istorie la dezvoltarea Limbii Române. Interesant și original a fost faptul că a prezentat o variantă a „Mioriței”, culeasă în comuna Gilău din județul Cluj.

În încheiere au urmat discuții pe aceeași temă, incluzând în cadrul acestora și un medalion de suflet pentru scriitoarea profesor Voichița Pălăcean Vereș. (**Victor Roșianu**)

Sărbătoare la Palatul Brătianu, București, 06.09.2024

O ÎNTÂLNIRE CU SENIORI AI LITERATURII ROMÂNE

În după masa zilei de 6 septembrie la Palatul Bratianu din strada Visarion, nr.4-6, este iarăși animație. În curte nu mai încap mașinile, pe scări urcă, pășind cu grijă, seniori distinși, cu părul albit de trecerea anilor și doamne elegante,

emoționate de evenimentul la care au fost invitate.

Cu un secol în urmă trecătorii ar fi gândit că boierii au iarăși musafiri. Atunci venea floarea protipendadei Micului Paris. Aici aveau loc întâlniri de familie, veneau oameni politici și se puneau țara la cale, se făceau baluri, se organizau acțiuni caritabile.

Acum impunătorul Palat (o îmbinare armonioasă, unitară, a elementelor neoromânești cu influențe Art Nouveau - Andreea Popa) a devenit lăcaș de cultură și găzduiește colecții de tablouri, fotografii, documente și scrisori din corespondența familiei Brătianu. Dar și saloane culturale, simpozioane, lansări de carte, lecturi publice, expoziții de pictură, evocări ale unor personalități naționale. Aici își are sediul FUNDAȚIA CULTURALĂ ION I. BRĂȚIANU unde vine floarea lumii culturale - scriitori, publiciști, artiști, muzicieni, pictori. Cu un secol în urmă îi întâmpinau pe oaspeți majordonul și lachei în livrea, acum ne întâmpină pe scări impunătorul bust din bronz al fondatorului Fundației, iar în hol, amfitrionul. Jovial ca de obicei, cu fața radioasă, nu ai zice că anul acesta a împlinit 85 de ani.

Astăzi în Sala Paul Everac prolificul scriitor Florentin Popescu își lansează două cărți despre doi seniori ai politicii și literaturii române - "FLORENTIN POPESCU în dialog cu **ION I. BRĂȚIANU**. SENIORII LITERATURII NOASTRE", Ediția a II-a și "**RADU THEODORU**, un destin împlinit". Sala este arhiplină. În centrul atenției, cum este și firesc, amfitrionul și generalul centenar Radu Theodoru.

General Radu Theodoru

În „prezidiu”, mai iau loc editoarea Geni Duță, care este și moderatoarea lansărilor, autorul Florentin Popescu și, de asemenea, vicepreședintele Fundației și președinte al Uniunii Epigramiștilor din România, scriitorul Eugen Corbu. Participă și violoncelistul Adrian Naidin pentru a da cu vocea și cu instrumentul său vrăjit o notă lirică unor momente evocate de vorbitori.

Ca la orice eveniment cultural organizat la Palat, Amfitrionul s-a adresat invitaților declamând cu vocea sa tunătoare două versuri dintr-o poezie a lui Paul Everac "O, ce minune! O, ce extaz! / Că am apucat ziua de azi!,, A recitat în continuare poezia sa *INTR-O ZI* impresionantă prin mesajul de efemeritate a scurtei noastre treceri pe pământ. În picioare, asistența repeta cu voce tremurândă, fiecare conștientizând versurile albe rostite de autor. *Într-o zi/într-o noapte/vom fi iar împreună/ vom fi vis/vom fi suflet curat/vom fi iar împreună/ într-o zi/vom fi dor blestemat/vom fi amintiri/vom fi iubiri./ Despărțirea va fi grea./Într-o zi/într-o noapte/vom fi dileme/vom fi blesteme/vom fi iar împreună.*

Poeziile *INTR-O Zi* și *CA-N EMINESCU* împreună cu un scurt istoric și o descriere ale Palatului Brătianu făcute de jurnalista Andreea Popa și, de asemenea, *MONOGRAFIA UNEI VIEȚI ȘI OPERE PREDESTINATE NEUITĂRII*, articol de Nicolae Dragoș apărut în recente numere 31-32 și 33 ale revistei Flacăra lui Adrian Păunescu, au fost adunate în placheta NOI ECOURI, apărută zilele acestea la Editura Fundației Culturale „Ion I. Brătianu.”

Florentin Popescu și-a prezentat pe scurt cărțile. Astfel, în ediția a II-a a Seniorilor, pe lângă interviu și eseu „Mai mult decât un simplu justițiar”, reluate din ediția din 2022, a

introdus articole despre Ion I. Brătianu publicate recent în prestigioasele reviste *Curtea de la Argeș*, *Caligraf și Bucureștiul literar și artistic*; a adăugat fotografiile celor care au făcut *Aprecierile*, a extins capitolul *Mărturii* cu prezentarea altor volume ale *Enciclopediei*, a adăugat fotografii noi etc... Cum s-ar spune, a adus la zi volumul despre *Seniorul literaturii Române Ion I. Brătianu*.

Monografia *Radu Theodoru, un destin împlinit* este expresia admirației autorului față de scriitorul și patriotul care devine astfel personajul cărții, admirație care s-a amplificat începând cu sfârșitul anilor 90, când l-a cunoscut personal. Și este rezultatul documentării anevoioase și minuțioase, pe care numai un cercetător dedicat și pasionat precum Florentin Popescu putea să o ducă la bun sfârșit. Pentru aceasta a studiat colecții de reviste și ziare, arhive oficiale, corespondență, diverse documente ale timpului, dar și colecțiile de fotografii făcute de-a lungul unei vieți trăite la incandescent, fotografii de familie, implicând în „redactarea” *Filelor de album* de la sfârșitul cărții chiar și pe membrii de familie. Și este fructul cunoașterii personale, în urma discuțiilor purtate cu el, vizitându-l acasă la Grădiștea, astfel încât interesul profesional s-a transformat în prietenie. Cu umorul care l-a caracterizat întotdeauna Generalul a remarcat chiar: *am regăsit în carte unele lucruri pe care eu le-am uitat demult*. Prefața cărții *O viață ca o poveste. O poveste cât o istorie* spune totul despre *Destinul împlinit* al unei personalități de excepție.

Întrucât timpul (ca de obicei!) ne presa, vorbitorii și-au concentrat la minim expunerile, așa că, pentru a nu omite ceva, voi relua din aprecierile lor publicate recent în volum, ediția a II-a. Și îl voi cita în primul rând pe Radu Theodoru: *Pamfletarul, eseistul, gazetarul (Ion I. Brătianu-n.a.) practică în multe volume de gen o vehemență stilistică cu totul opusă stilului poetic din POSTUMELE TINEREȚII, dezvăluindu-ne un abil mânăitor al limbii române, un portretist în alb-negru remarcabil dublat de un cunoscător profund al realităților contemporane. Pamfletele, eseurile și articolele lui operează incizii adânci în societatea contemporană și în malformațiile ei, dublându-le cu o analiză severă de moravuri și cu portretistica de rigoare, fără*

nici un menajament conjunctural, amintindu-mi-l pe Arghezi, și mai aproape de noi, pe Everac.

George Corbu: *...Ion I. Brătianu este un poet ancorat în problematica umană și, deci, socială a veacului său, un gânditor care recurge la variate mijloace stilistice pentru a-și manifesta atitudinea față de tot ceea ce pătează, urâtind-o, veșnicia. Arta lui poetică e generoasă, nesofisticată, comunicând într-un stil direct, expresiv și conversiv, cu semenii săi, oameni obișnuiți, a căror condiție și-o asumă. Poezia, ca expresie a nobleței spiritului, adaugă astfel o dimensiune nouă activității unei personalități polivalente.*

Scriitorul Victor Gh. Stan, a fost impresionat de episodul din interviu despre primirea vizei pentru prima plecare a D-lui Brătianu în Franța. După ce viza i-a fost refuzată de mai multe ori datorită ascendenților cu nume istoric, pronia cerească a făcut ca pentru binele făcut de un unchi al său înainte de război, să fie fie răsplătit nepotul. Mai exact, ultima dată decidentul soartei lui, fiul unui argat la curtea lui Bebe Brătianu, a beneficiat în copilărie de ajutorul boierului. Acesta, văzându-l băiat dezghețat, l-a trimis pe cheltuiala sa la școli înalte. Și, după schimbarea regimului, fiul argatului a ajuns șef mare la Pașapoarte.

Geo Calugăru, care a publicat recent la Editura Fundației Culturale „Ion I. Brătianu”, volumul *DIN STEJAR, STEJAR RĂSARE*, consacrat vieții și activității lui Ion I. Brătianu: *...Ceea ce merită cu adevărat evidențiat este că Excelența Sa, Domnul Ion I. Brătianu, un generos în adevăratul sens al cuvântului, nu și-a pierdut încrederea în actul scrisului, nu a alungat autoritatea profesională din sistemul său de norme și valori, nu și-a abandonat confrății.*

Eugenia Duță, care a editat în ultimii ani aproape tot ce a scris/s-a scris despre Ion I. Brătianu, fiind ea însăși autoarea mai multor eseuri despre Domnia Sa, face și de această dată o caracterizare atotcuprinzătoare: *Personalitate multiplă, multiscriptor, politician devotat profund ideilor liberale, om de o vastă cultură, de o mare finețe artistică și de profunzime sufletească, Ion I. Brătianu a fost de-a lungul timpului înțeles, admirat și prețuit de nenumărate din cultura și istoria României, ceea ce arată că, oricât s-ar strădui detractorii săi să îi*

creeze o falsă aură, adevărul este demonstrat totdeauna prin fapte. Nenumăratele aticole din presă, nenumăratele pagini de cărți care i-au fost dedicate, discursurile rostite în favoarea sa la evenimentele desfășurate atât la Fundația care îi poartă numele, cât și în alte locații, toate acestea sunt o contribuție solidă pentru Istorie.

Și niște reflecții ale lui Adrian Păunescu care, peste timp, vin să întrească portretul urmașului Brătienilor: *Inteligentul și talentatul om politic Ion I. Brătianu care, desigur, are de dus în spate toată biografia ilustrei sale familii, a înțeles că poporul român nu iubește ura și nu urăște iubirea... Bine ați venit în „Vremea”, noastră, domnule Ion I. Brătianu! Politicienii care nu sunt și poeți pot eșua în fața problematicei imprevizibile a vieții. Politicienii - poeți pot descoperi viitorul!*

În timpul alocuțiunilor amfitrionul a intervenit în funcție de context cu citate din Adrian Păunescu (*Mereu mai singur/Mereu mai triști/În fața coasei cu orbite goale/Nu realizăm măcar atât/Că-i moartea ce ne dă târcoale*), Ana-Maria Păunescu (*Azi, cât încă suntem/Azi, cât încă sunt/Pentru că pe ziua de mâine/Nu suntem niciodată stăpâni*).

Au citit poezii dedicate sărbătorilor poetele Elis Răpeanu, Maria Petrescu și jurnalistul Miron Manega. Scriitorul Constantin Mihai Popescu și-a amintit cum l-a cunoscut pe „tânărul” scriitor Radu Theodoru pe la mijlocul anilor 80, când acesta conducea Cenaclul literar al revistei „Viața Militară” din Ministerul Apărării Naționale.

Fiind de față doamna Zoe Rotaru, la propunerea moderatoarei s-a ținut un moment de reculegere în memoria regretatului scriitor Nicolae Rotaru, participant activ la Saloanele Culturale anterioare ale Fundației.

Distinșii omagiați au multumit cu recunoștință și căldură pentru respectul și dragostea cu care sunt înconjurați și pentru manifestările de afecțiune și prețuire din partea vorbitorilor. Se crease o apropiere între toți cei prezenți, o stare de empatie între tovarășii de breaslă și de generație. Am părăsit cu regret Palatul „Ion C. Brătianu”, dar și cu dorința de a reveni cât mai curând la evenimente literare de asemenea ținută.

Scriitor, publicist, **Mihai Maxim**

Festivalul folcloric „FOCUL VIU” 08 SEPTEMBRIE 2024, Andreiașu de Jos, jud. Vrancea

Consiliul Județean Vrancea
Primăria Andreiașu de Jos
Consiliul Local Andreiașu de Jos
Centrul Cultural Vrancea

FESTIVALUL FOLCLORIC FOCUL VIU ANDREIAȘU DE JOS 8 septembrie 2024

- Ansamblul Buciumașii din Spulber
- Ansamblul de copii al Școlii Gimnaziale Simion Cristian din Andreiașu de Jos
- Ansamblul Păltineanca din Paltin
- Ansamblul Chipărușul din Nereju
- Ansamblul Crăițele din Broșteni

Recital: Grupul de copii Cetinița și solista Ștefania Chirilă

PREZINTĂ
Karla Lucăș

INVITAȚII SPECIALE:

Leonard Petcu, Radu Ilie, Maria Buzoianu

Andreiașu de Jos, duminică, 8 septembrie 2024, ora 11.00

Am mai scris despre Festivalul folcloric „Focul viu”, ce se desfășoară anual într-o zonă foarte frumoasă și anume în comuna Andreiașu de Jos, județul Vrancea. Consiliul Județean

Vrancea prin **Centru Cultural Vrancea**, Consiliu Local și Primăria **Andreiașu de Jos**, prin acest minunat Festival folcloric promovează muzica tradițională prin cântec, dansuri, instrumente tradiționale (bucium, cimpoi, fluier, ș.a.), descoperă și promovează talentelor locale și muzica populară românească. De asemeni se urmărește prezentarea meșteșugurilor vechi inclusiv armament de infanterie și oportunități de cunoaștere a armatei române. Vorba cântecului „Vrancea plai moldovenesc, te iubesc”! „Ești frumoasă și bogată, nu te-aș da pe lumea toată”.

Comuna Andreiașu, monument al naturii, face parte din rezervația naturală unică în țara noastră. Aici există situl arheologic care cuprinde urmele unei așezări din Neolitic aparținând culturii Cucuteni și urme ale unei așezări din Epoca Bronzului atribuită culturii Monteoru.

În componența comune sunt **satele**: Andreiașu de Jos (reședința), Andreiașu de Sus, Arșița, Fetig, Hotaru, Răchitașu și Titila.

În această zonă se găsește „**focul viu**”, locul în care arde tot timpul flăcări ce ies din pământ...

Localnicii în număr impresionant, vecinii comunei dar și mulți vrânceni au venit să se bucure de muzică bună, mici, păstramă și alte produse românești într-o zi superbă, cu soare și cu zâmbet întâmpinați de cunoscuta prezentatoare din Buzău, doamna Karla Lucuță. Buciumașii din Spulber au deschis evenimentul în respect față de valorile ce ne unesc ca neam și tradiții. Primarul Cristian VASILICĂ a urat tuturor locuitorilor comunei Andreiașu, de Ziua comunei și sărbătoarea Nașterii Fecioarei Maria, sănătate, bucurii și un călduros La mulți ani!

Copii talentați din comuna Andreiașu de Jos au impresionat audiența prin cântece: Surorile Lungu de 5 și 9 ani, Anastasia Noroce de 6 ani, Sava Iordache și alții. A urmat Grupul vocal, instrumental, dansator, „*Păltineanca*” din comuna Paltin. O impresie deosebită, prin prestație și vitalitate au făcut-o Ansamblul de copii al Școlii Gimnaziale „*Simion Cristian*” din comuna Andreiașu de Jos, coordonați de profesorii Cristian Nica și Cecilia Croitoru.

Pe marea scenă a Festivalului au mai urcat: Valorosul, talentatul Ansamblu „*Chipărușul*” din

comuna Nereju; Ansamblul „Crăițele” din Broșteni; Grupul de copii „Cetinița” și Ștefania Chirilă, solistă de muzică populară.

Invitați speciali, din partea Primăriei Andreiașu de Jos și a Consiliului Local Andreiașu de Jos, au fost interpreții: Leonard Petcu, Radu Ile și Maria Buzoianu.

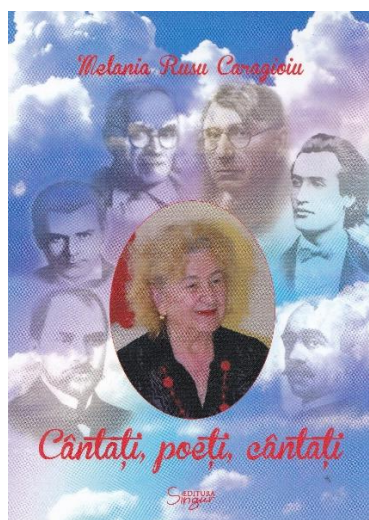
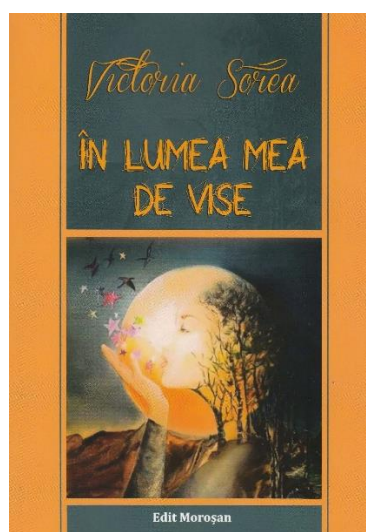
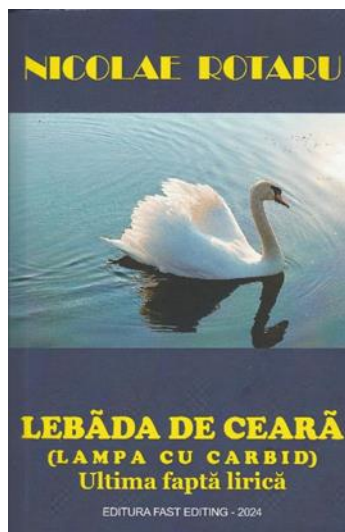
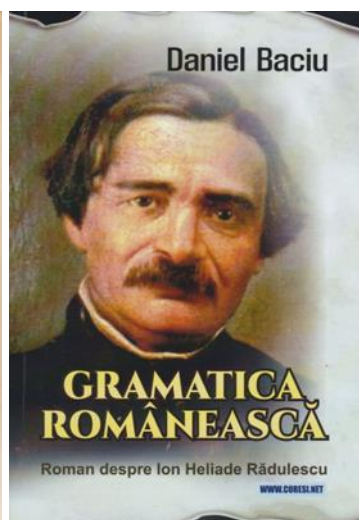
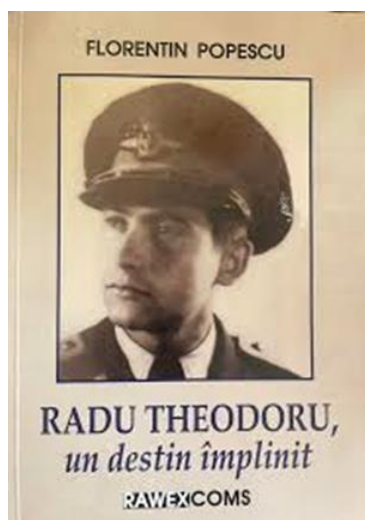
Câteva imagini de la Festivalul „FOCUL VIU”

La deosebitul eveniment a participat și Prefectul județului Vrancea domnul Marius Iorga care a felicitat pe organizatori, artiști și participanți. Cele câteva ore petrecute la Andreiașu de Jos, urmărind evoluția artistică a copiilor, tinerilor din zonă și a minunatelor Ansambluri populare din Vrancea au adus multă bucurie în suflet și speranță că obiceiurile și tradițiile populare vrâncene au un bun viitor. Felicitări invitaților speciali care au încântat pe toți cei prezenți, de la cei mici la bătrânii de peste 80 de ani. Tuturor locuitorilor din Andreiașu un prietenesc și sincer La mulți ani!

Scriitor, publicist Ionel MARIN

Semnal editorial

ISSN 2343-8061
ISSN-L 2343-8061